

MATHIÆ CASIMIRI
SARBIEVII
SOCIETAT: IESV.

LYRICORVM
LIBRI IV:
EPODON LIB. VNVS
ALTERQ.
EPIGRAMMATVM.

COLONIÆ VBIORVM,
Apud Iodocum Kalcovium. M.DCLIX.
Cum Privilegio Cæsareo.

MATH CASIM. SARBIEVII
SOCIETATS IIESU.

LYRICORVM
LIBER PRIMVS.
AD VRBANUM VIII
PONT. OPT. MAX.
ODE I.

Cum infestæ Thracum copiæ Pannonia excessissent.

JAM minæ sævi cecidêre belli:
Jam profanatis malè pulsa terris
Et salus, & pax niveis revisit
Oppida bigis;
Jam Fides & Fas, & amœna Prætex
Faustitas læto volat arva curru:
Jam fluunt passim pretiosa largis
Sæcula rivis,
Candidi soles veterisque venæ
Fonti

Fontibus nati revocantur Anni:
Grandinat gemmis, rignoque cælum
Depluit auro.
Meque veraci cecinisse plectro
Inter Octobreis, tua festa, pompas,
Prisca Saturni redijsse sæcla,
Approbat orbis.
Aurei patrum niveique mores,
Exul & serâ procul usque Thule
Gaudor, & pulchro remeare Virtus
Audet Olympo.
Lactis & fusi per aprica mellis
Garruli campos secuêre rivi:
Et superfuso tumuêre plenæ
Nectare ripæ.
Lætior vulgò seges inquietis
Fluctuat culmis titubantque frugum
Uberes campi, nec avara sulcis
Invidet æstas.
Pastor erranteis comitatus, hœdos
Provocat raucas calamo cicadas:
Mugiunt colles, & anhela fessis
Silva juvencis.
Pace subsultant juga, pace rident
Tetricæ rupes: leve separatos
Otium colleis amat, & sequestri
Gaudia pagi.

Te

Te Ceres flavis redimita culmis,
Magne pacati Moderator orbis,
Te suis Æstas opulenta circum-
fundit aristis.
Supplici myrtus tibi servit umbrâ,
Serviunt lauri: tibi celsa longè
Quercus assurgit, tremuloque pinus
Vertice nutat.
Siderum Præses, Dominusque terræ,
Lucida Romam speculatus arce,
Regna tranquillet, cupideq; Patrem
Te velit orbi.
Laurus annosum tibi signet ævum:
Fata te norint, properentque Parcæ
Nescium carpi tibi destinatos
Stamen in annos.
Quæq; formosos sedet inter igneis,
Sedulam pro te miserata Romam
Virgo, quam circū glomerantur albis
Astra choreis,
Curet effusas Latij querelas,
Virginum castas juvenumque voces
Curet, & votis procerum reclinem
Accommodet aurem.

AD AURELIUM LYCUM

Ne plus æquo de adversâ fortunâ queratur

ODE II.

INdignas, *LYCE*, nænias, (Spidis
Et mœstum gemitu pectus, & hi.
Frontem nubibus expedi,
Cùm Sol nō solito lumine riserit,
Et fortuna volubilis
Fati difficilem jecerit aleam:
Quod vexant hodie Noti,
Cras lābent hilares æquor Etesiæ.
Mœstum Sol hodie caput; (quore
Cras lætum roseo promet ab æ-
Alterno redeunt choro (pè
Risus & Gemitus & madidis pro-
Sicci cum Lacrymis Joci.
Nascuntur mediis Gaudia Luctibus,
Sic fatis placitum suis
Intempestiva fluunt fata periculis:
Fessos duxit heri boves,
Dat magnis hodie jura Quiritibus;
Et quæ bobus ademerat
Jmponit Gabiis & Curibus juga.
Jdem phosphorus aspicit (Hesperus,
Magnum, quem tenuem viderat

Quòd si seria ludicris
Fortunæ placeat texere; rusticus
Hesternam repetet casam.
Ridentis populi nō humilis jocus,
Et queis rexerat omnia.
Findet laurigeris ligna securibus.
Quòd si defuerit salix.
Fasces Pauperibus subijciet focis.

AD VRBANVM VIII. PONT. OPT. MAX.

O D E III.

VRBANE Regum maxime, maxime
URBANE Vatum, Pegasius tibi
Temo, volaturusque latè
Regna super populosque currus
Jam dudū apud me est, eripe te solo,
Obliviosis eripe nubibus
Nomenque laudesque O Deorum
Concilio, patrioque quondam
Promisse, cœlo te super inclyta
Terrarum & altas Acroceraunia
Egressa nubes, te superni
Colla super humerosque Pindi

 latto

Attollere altè, non sine numine,
Luctabor. Ibis sub pedibus pigras
Urbes relicturusque gentes,
Attonitæ novus hospes auræ,
Hàc unde vasti littora Nerei,
Amnesque camposq; & juga desuper
Arcesque mirari, & natantes
Oceano numerare terras
Coràm licebit: jam tibi barbarus
Circùm supinis collibus annuit
Æmus, salutatâque longè
Attremit Acrocorinthus aulâ.
Ter pronus Othrys, ter trepidæ latus
Subsedit Ossæ. ter Rhodope nives
Sacrâsve submisêre lauros
Æmathij capita alta *Pindi*,
Sacerque *Phœbo* Cynthus, & aviæ
Acuta Cyrrhæ. laurigeris tibi
Thyrsis coronatus Citheron,
Et patulâ nemorosa pinu
Pangæa gaudent brachia frondium
Longè tetendisse. & procul obvios
Cursus adorare, & volanti
Ardua supposuisse terga.
Hinc ire pombas, hinc tibi præpetes
Centum superbis ire curulibus
URBANE Musas, atque aperto
Ire

Ire fines tua facta cælo.
Auditis? an me ludit amabilis
Imago pompæ? jam videor pios
Audire plausus, & frementes
Cæruleum per inane turmas,
Hinc & tepenti vectus ab Africo
Apum sonoro exercitus agmine
Leni ter URBANUM susurro,
Ter resonis fremuêre pennis.
Ter vecta terris ac pelago super
Respondit Echo: ter lituis Procul,
Sparsæ ter URBANUM Camœnæ
Pindaricis cecinêre Plectris.
Audivit ingens pontus, & insulas
Erexit omnes. ilicet Africæ
Plausêre & Europes, & unâ
Americes Asiæque regna.
Lætæque tandem, currite sæcula,
Dixêre Musæ: Currite candidis
Horæ quadrigis; ite, magni
Sæcula deproperate Menses,
Dixêre Musæ: protinus aurea
Risêre longùm sæcula, sæcula
Auro laborata, & recuso
In pretium emicuère vultu.

AD CRISPUM LEVINIUM.

Ne nimium adolescentiæ fidat.

ODE IV.

Vive jucundæ metuens Juventæ
CRISPE LEVINI: fugiunt avaræ
Mensium Lunæ, nimiumque volvi
Lubricus æther:
Tu licet multo pretiosus auro
Gemmeâ vestem moderére zonâ;
Et super collo Tyrias amicet
Fibula lanas.
Jure Phœnissis vaga penna cristis
Stare labenti dubitat galero
Jure, quo fulges timidum refigi
Palluit aurum.
Quod tibi largâ dedit hora dextrâ,
Hora furaci rapiet sinistrâ,
More fallenti tenerum jocosæ
Matris alumnum.
Mobiles rerum dubiique casus
Regna mortalis tenuêre vitæ:
Sedulus metæ, properat fugacis
Impetus ævi.
Tardiùs ponto volat Adriano,
Quam ratem mersi pepulêre remi.

Et repentinis animosa trudunt
Carbasa ventis:
Omnibus mundi Dominator Horis
Aptat urgendas per inane pennas:
Pars adhuc nido latet, & futuros
Crescit in annos.

LAVDES VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.

ODE V.

NUper receptâ bella super Tyro,
Pugnasque serùm ludere distuli
URBANE, nunc iurata lenem
Increpuit tibi Musa buxum.
Per te refracto ferro adamantinum
Offulsit auro sæculum, & undique
Gazis coronarumque gemmis
Purpureo revirescit ævo
Quo fœta quondã nectare flumina,
Ultroque septem balsama collibus
Manare, vinòve & liquenti
Melle vago properare rivos,
Et sponte sero vespere turgidas
Ad septa narrant lanigerum pecus
Mammas reportare, & comarum
Assirio

Assyrio grave vellus auro.
Te Fas, Piumque, & Justitiæ comes,
Utcumque sacrum lætus agis pedem,
Candor coronat; Te fidelis
Propositi studiosa Virtus.
Te ponè flavo larga Ceres sinu,
Rerumque plenis non sine cornibus
Felix Amalthee citatis
Rura subit populosque bigis.
At Vis, & ater Luctus, & æneis
Stipata centum Bella furoribus,
Curæque pallent seque Morbi &
Fœda modis simulacra miris
Cessêre retrò Te duce Faustitas
Secura frugum rura perambulat,
Tutæque per vasti tumultus
Carpathij volitant carinæ.
Te feriati cum pueris senes,
Nec non reclusæ cum nuribus canunt
Regem puellæ: sive reddit,
Sive citum rapit hora solem.
At nos recurvo poplite per vias
Patrem colentes, ter niveum Tibi
Nimbum ligustri, ter rosarum
Puniceum jaciemus imbrem.

AD

AD PRINCIPES EUROPÆ,

De recuperando Orientis Imperio.

ODE VI.

NOndum minaci cornua Bosporo
Decussit audax Pontus, & efferis
Servire Neptunus Gelonis
Turpè gemit, resonasque fluctu
Plangente ripas Thraca rebellibus
Immugit undis: Æmathiam pudet
Frænos momordisse & Pelasgos
Odrysiis dare colla loris.
Mœrent tenaci compede Cyclades
Pigræ moveri: mœret Achaica
Tethys, inæqualesque campi
Perpetuo lacrymantur *Hebro*.
Sempèrne nigras Æthiopū domos,
Vel, quæ superbus præfluit oppida
Ganges, Abydenasque turreis
Supplicibus tremuisse pinnis
Formidolosam juverit Artacen?
Seseque captum Bosporus omnibus
Undis, Erythræoque, & alto
Jonio, Arabioque ploret?
Vani futuri temporis augures
Fecunda fatum sæcula dicimus;

Si

Si non retractamus fideli
Tela manu, tacitóque gaudet
Vagina ferro: si clypei vacant.
Hastæq; & arcus; non animi placent
Parci laborum, non magistræ
Consilii, sine Marte, linguæ.
Frustrà Novẽbreis dicimus ad focos
Pugnata Rhætis bella sub Alpibus:
Frustrà renarramus Gelonum
Versa retrò retulisse signa:
Si non & ipsi stringere Noricos
Audemus enses; quos male barbara
Non decoravêre terga,
Sed Tyrio Latiale fuco.
Illevit aurum, non sine gemmeo
Circumsonantis fulgure balthei, &
Grato catenarum tumultu,
Et sonitu phalerarum acuto.
Formosa fortes arma timent viros,
Frangitq; nolẽt, seu profugus Scythes
Seu creber è campis agetur
Myrmidonum Dolopumque nimbus.
Quicumque furas & caput induet
Auro, Quirites; exuet Italum
Civisque Romanus negari
Impavido patietur hosti.

Nec

Nec qui capillum finget, & aureum
Solem refusis crinibus allinet,
Dicemus Umbrū, qui frementeis
Antiochi Annibalisque turmas
Rursum efficaci diruat impetu,
Alpesq; clausumq; intrepidâ manu
Perrumpat orbem *Sic citatis*
Sæcula degenerare metis
Sancit futuri temporis arbiter;
Certòque prudens ordine segreges
Metatur annos *Nunc* severis
Artibus, ingenioque pugnax
Affulget ætas, nunc melior foro
Gestit disertis fervere jurgiis.
Hæc Thracas audacemq; Bessum,
Hæc Cilicas, pavidosque *Seras*
Produxit ætas Nos senio piger
Effudit Orbis, dedecus ultimum
Mundi fatiscentisque naturæ
Opprobrium. Malè nata proles,
Quidquid bonorum restitit (heu nefas!)
Morum, scelestâ deterimus notâ.
Mentisque, & excelsi latrones
Ingenii, violenta fraudum
Tormenta sanctis addere dotibus
Laudamur ultrò; nec scelerū pudet,

V it-

Virtusque clamatur sagacem
Flagitio violare dextram.
Iras & enses vendimus, & manum,
Hac, unde nummis aura refulserit:
Sparsique tinnitus ad auri
Sollicitâ vacat aure vulgus.
Et quâ secundis jecit honoribus
Benè ominatam mobilis aleam
Fortuna, mentitur caducæ
Plebis honos positoque fallax
Accumbit omnis poplite civitas,
Per jura festo surgere cum joco,
Cum pompa stipantûm, & dolosi
Præterit breve fulgur auri.

AD TELEPHUM LYCUM,

Fortunæ rerumque humanarum, inconstantiam accusat

ODE VII.

EHeu, TELEPHE, ludimur;
Fortunæ volucri ludimur impetu!
Æternum nihil est, sacro
Quidquid lenta tulit materies sinu
Statur casibus. Occidet

Quod

Quod surgit: sed adhuc surget, & occidet:
Ritu præcipitis pilæ,
Quæ cõpulsa cavâ reijcitur manu,
Nunc leves secat Africos,
Nunc terræ refugis absilit ictibus,
Vesper vespere truditur; (bit,
Sed nunc deterior, nunc melior subit,
Anni nubibus insident,
Incertis equitant Lustra Favonijs,
Cæco Sæcula turbine,
Hæc quam Pieria decipimus lyra,
Juncto fulminis essedo, (Notos,
Eheu, quàm celeres Hora quatit
Nec gratæ strepitum lyræ,
Nec curat miseræ carmina tibiæ:
Et quamquam canitur levis,
Sese tota suis laudibus invidet.
Magnas intereà rapit
Urbesque & populos & miserabili
Reges subruit impetu.
Et sceptri decus, & regna cadentiũ
Permiscet cineri Ducum,
Aurataque trabes & penetralia,
Et cives simul & super
Eversis sepelit turribus oppida *:
Aft mundi procul arduas

Stragesq; & cumulos, ac procerum
pyras
Festa nube supervolvat; (vissimo
Stellarumque rotam, & longa bre-
Cursu sæcula corripit
Dum nobis taciti diffugiunt Dies
Eheu, TELEPHE, ludimur,
Fatorum rapida ludimur orbitâ.
An nos fallimur? an suam
Rerum pulcher habat vultus ima-
ginem.
Et sunt quæ, LYCE, cernimus?
An peccat fatuis lumina palpebris
Et mendax oculi vitrum?
An longi trahitur fabula somnii?

Sæculi nostri socordiam persequitur

ODE VIIJ.

AUt nos avaræ vendidimus Tyro,
Aut usq; Thulen misimus exules
Cultus avorum, non honoris
Præcipiti libet ire clivo:
Nō sceptra Pyrrhi, nō Agamemnonis
Lęto pacisci: non Alyattici
Vejente permutare saxo
Uber Achemeniumq; Tigrim
Messis

Nescit severo livida brachia
Signare ferro, nescit idoneis
Tyro reluctantem lupatis
Frangere equum, metuitq; torvū
Tranare Lirim, cùm nivibus satur
Exæstuanti Fræna licentiæ
Permisit, emovitque ripam
Assiduæ metuendus Urbi:
Quòd si procacē fregit equus gradū,
Micatque nervis, & genibus tremit:
At non Lupercales iisdem
Nescius assimulare saltus,
Et cùm peritum sistra citant pedem,
Doctus choreæ. Frangit cbarbita,
Nervosque, dementemque buxū
Femineo prohibete cantu,
Audiſtis? Istri littora personat
Ferale cornu, jam capita Alpium
Magnæque respondēre montes
Ausoniæ, novat arma Mavors,
Urbesque tectis ejicit, ibimus?
An nos Calenœ mensa tenet mero,
Cœnæque regnorum redemptæ
Divitijs, populique censu?
Quas cùm recedēs viderit Hesperus,
Surgens easdem Phosphorus aspicit;
Et ridet aspecto renidens

Luna mero, radiosque tingit,
Dum nos Lyæo regificis super
Descripta mensis prælia pingimus,
Fusoque metamur Falerno
Mœnia, diluimusque fossas.
Surgamus. Inde lutea Nereo
Sublucet Eos: jam radiantium
Flatus quadrigarum & citatæ
Oceanum pepulere plantæ.
Surgamus. omnes prima vocat dies,
Et Phœbus; at non noster ab Indijs
Phœbus Quirites nec *Latino*
Orta dies famulatur orbi,
Totumque diris mane Othomanidis
Impendit æther prô pudor! Occidens
Nobis fatigatusque tantùm
Hesperium propè Phœbus axem
Turpi Latinis vespere serviet?
Surgamus. Oceam Gadibus & *Paron*
Addamus Auroramque nocti &
Bactra Tago Tiberiq; Gangem.

AD. NICOLAUM VETERUM PALATINI CULMENS. FILIUM. ODE, IX.

IBis belligeræ regna Poloniæ
Et gratæ repetes limina Patriæ:

Quæ

Quæ te voce diu, quæ prece flagitat
Passis obvia brachijs.
Ceu, quem velivolis præpes Etesijs
Navis divitibus distinet insulis [a
Dilectū juvenem, quē modo barba-
Auri corripuit fames
Mater sollicito spectat ab æquore,
Et lentum pelagi damnat Oriona,
Et ventos gemitu duplicat & pigro
Affundit lacrymas mari:
Si fors edomito fletibus Æolo
Indo sole niger filius advolet,
Et longi memores exilij notas
Caris deleat osculis.
At tu nec studio mercis idoneus,
Infamisque lucri, nec sitiens opum,
Quas septem geminis prodigus ostijs
Aut Ganges vomit aut Tagus,
Invises patrium limen amantior
Insignes animi quærere copias,
Et vi consilij promptus, & ubere
Venâ divitijs ingeni.
Te rerum sapiens usus, & imperi,
Te felix operum spiritus addecet,
Et vox se populo fundere largior
Plenæ flumine copiæ.
Fortunæ volucrem mitte licentiam

Hoc appone lucro, quod tuleris simul
Quò te cũnq; feres: seu per inhospita
Rauci littora Bosphori
Et captum niveà compede Nereum:
Seu pacis dubios Thracas, & asperũ
Persen, si ũ refugũ visere Concanum,
Legatus properaveris:
Virtutem solidi pectoris hospitam
Idem portat equus, qui dominum, neque
Aut cãpo melior ponè perambulat,
Aut mensæ comes assidet.
Illam cana Fides, nudaque Veritas,
Et ferrugineæ plebe, pecuniæ
Circũfusus Honor & sequitur propè
Albis Fama jugalibus.

LAVDES VRBANI VIII. PONT. OPT. MAX.

ODE X.

NOn solus olim præpos Horatius,
Ibirbiformis per liquidũ æthera
Vates olorinisve latè
Cantibus Æoliòve terras
Temnet

Temnet volatu, me quoque desides
Transare nimbos, me Zephyris super
Impunè pendere, & sereno
Calliope dedit ire cœlo,
Et quà licebit nubibus & sacrum
Vulgare cœlo carmen eburneam
Lyramque suspendens, tubamque
Colla super, niveisque lævis
Plumis lacertos me nec inhospita
Sistent oborti littora Nerei,
Rupèsque inaccessæ ferarum, aut
Verticibus scopulorum acutis
Armata Tethys, me juga Caucasi,
Me canus Atlas, me mare barbarum,
Lateque dejectis uterque
Audiet Oceanus procellis,
Ut se quieto cuncta silentio
Stravêre latè; Pristinæ simul
Fontes Amymonæ, & canoris
In numerum cecidêre lymphis
Doctum flaventis murmura Penei,
Sacroque Nysæ è vertice tympana,
Lyræque buxique & remissa
Dum lituis citharisque plectra
Fregêre nubes. *Hinc* tibi *Gloria*
Latè per orbem differet aureum
URBANE nomẽ: quà coruscos

Concutitur *Iovis* aula curru.
Septemque sese sideribus pigrum
Evolvit ævum. protinus ultimis
Afris, coronatisque Serum
Mœnibus, Oceanoque rubro
Noscere magnus. jam tibi tinnulus
Fert sistra *Nilus*, jam *Berecynthia*
Curetes æra, jam frementes
Rauca crepãt Corybãtes arma.
Te Vaticanis Maurus & Æthiops
Affusus aris, te tepidi canunt.
Devexa mundi te remotæ
Littora personuere Chrysæ;
Magnusque latè diceris arbiter
Cæ lũq; Terrasq;, & *Maria*, & Stygæ,
Amnemque Cocyti severum, &
Elysiam cohibere Lethen.
Tibi [benignæ ſtq fides spei] (des
Sternentur olim magnanimæ ad pe-
Gentesque Regesque. ô caduci
; Præsidium columēque mundi,
Jam nunc labantis pondera sæculi &
Depræliantũm funera Principum,
Pronasque Regnorum ruinas
Consilioque humerisque siste.
Tardum sereni partibus ætheris
Te Sidus addas; neu properes citus

Men-

Menſis reclinari & faventûm
Ambroſiæ accubuiſſe *Divûm*,
Seró receptum Roma fleat Patrem,
Tuiſque longùm vivere moribus
Poſſint Quirites, poſſit ingens
Curia, purpureique Patres:
Diuque gaudens, & cupidus tibi
Incumbat orbis; certus ames Remi
Urbemque, prolemque ac merenti
Quamquã avidus tibi debeat æther,
Repoſce Divos præmia lentior,
Paulumq; differ ſidera, dum Tagum,
Dum *Bætin*, undantemque bello
Eridanum, Ligerimque places;
Dum fracta ſeptem cornua mõtibus
Submittat *Hebrus* dum tibi Theſſalũ
Ducat catenatus Tyrannum in
Perniciẽ, opprobriumq; faſtus,
Jam tum tropæis & ſenio gravem
Aurata ſtellatum ad Capitolia
Longis revertentem triumphis
Signiferæ vehat axis aulæ
Quó *Muſa* vatem, non memor Icari,
Tollis relapſurum? his potius gravẽ
Depone ripis, & doloſas
Deme humeris digitiſq; plumas:
Tybiimq; propter ducere languidos

 Per-

Permitte somnos, & super ilice
Lyramque pendentemq́, buxum
Ambiguis fluitare ramis.

AD STEPHANVM PACIVM MAGNI DUCATUS LITHAUNIAE SUPREMUM THESAURI PRÆFECTVM.

Equestris elegantiæ jactantiam reprehendit.

ODE XI.

NOn auro, neque tinnulis
pugnandum phaleris, & chlamydum sinus
Et nodos, & inutiles
Gēmas bellígeris demite brachiis.
Quid lævem galeam juvat
Plumarūm volucrē ferre superbiā?
Cur sparsas agitat jubas,
Et conus tremulis annuit *Africis*?
Cur tectum pavidam caput
Ementitur avem, cùm leve sibilis
Aurarum, & Zephyri joco
Furtum *Mygdoniæ* proditur alitis?
Jam

Jam grando chalybum imminet,
Telorumq́; frequens aura volantiũ
Jmbelli galeæ insonat:
Jam Martis tonitru mugit, & obviũ
Medi fulgur acinacis. (jubar?
Quid prosunt phaleræ? quid galeæ
Quid lætæ Zephyris comæ? mulis
Aut umbo clypei quòd procul æ-
Lucem solibus invidet? spici:
Quid vultus nimiùm sedulus ad-
Quid pictus pharetræ timor?
Aurum freniger â reijce dextrâ:
Ferro res eget & manu,
Et magnis animis: hæc tuleris tria,
Dicam Geryoni parem, (cules;
Quem nec populifer proruat *Her-*
Nec cœlo nimius Mimas, (lus manu,
Nec durâ Jdomeneus, aut Sthenelẽ
Bellis adsit idonea
Jncomptæ facies lege ferociæ,
Quam fuci decor abstinens,
Lascivæq́; carens forma protervíæ,
Et ferri memores genæ,
Hesternique notent vulnera prælii.
Cristæ non facient virum,
Non arguta suis colla coralliis.
Thoracas povor & Metus

Dicun-

Dicuntur Siculis fingere malleis,
Et primi scopulis super
Procudisse vagis scuta Cydonijs.
Nos stultum tegimur caput,
Et leto tenues obijcimus moras.
At quos eruerit sibi
Directis oculos invida spiculis
Mors affingere creditur
Fatis mille loci, mille patent viæ:
Sed signat jaculis locum,
Qui vultū subitis dimovet ictibus,
Devotumque mori latus
Objectu tremulæ protegit ægidis.
Nudos bella pavent viros,
Audentes animos ipsa volūt propè
Declinare pericula
Cùm consanguineæ ferrea Græcię
Hector rumperet agmina,
Torvis sæpè genis turpidus obvios
Fati terruit impetus
Quos fortuna timet, vitat, & acriū
Differt prælia mentium;
Et mors sæpè viris invidet auream
Famæ pandere semitam.
Quod si belligerâ cesseris orbita
Post te fata citaveris,
Ostendesque neci, qua fugies, viam

AD

AD PRINCIPES ROMANI IMPERII.

De recuperandis Græciæ Provinciis.

ODE XII.

AT non supino semper in otio
Perdemus ævū. Surgite Dardanī
Cives triumphantumque captis
Imperium reparate Graiis.
Implete classeis, tendite carbasa,
Inferte remos, ite volentibus
Fatis Quirites: ite: ventis
Vestra tument animisque vela.
Est, qui locantem bella pecuniam,
Novisque rebus postulet utilem
Nervum, quis erumpentis auri
Fluxit ager potiore vena
Cuniculosi montibus Orici?
Ferro; Quirites si lubet, abditum
Mercemur aurum qui vibrati
Glandibus emeruisse plumbi
Gazas potentûm sciverit urbium,
Hic magna parvo lucra paraverit
Sumptu, nec exponetur aurum
Nec Tyriæ Cypriæve merces
Quas non cruentus Martis emat chalybs.

Seu-

Seu per reluctatum agmina Bistonû,
Et per recedentes Gelonos
Vulnifico pluit aura nimbo;
Seu fulminatis diruta molibus
Castella dēfis bella tonitruis
Emolliuntur, cùm caduco
Mœnia concutientur igni,
Capique versis turribus annuent
Arces, & omnis copia, & obice
Centum catenarum gementes
Divitiæ pedicisque ferri.
Jam pænè gazis Bactra timent suis,
Jam dives Aulc, jam Cytheteiæ
Conchæ, Mycæneique census,
Et tyros, & Genoëssa flavo
Pallescit auro, jam propè decolor
Albet superbis Creta coralliis;
Phithieque, & interfusa Cypros.
Ditibus ingemuêre ripis.
Est, quem comatûm gratia montiû,
Aut floridorum tangit amœnior
Vultus viretorum, vel uda
Mobilibus Cynosura rivis?
Hunc r pta multo sanguine recreent
Tem e, vel acri Pelion aut Samos
Assetta bello, vel virentis
Silva Cragi, vel opaca leni

Pangæa

Pangæa quercu; nec viridem Gnidon,
Altamq; Dymen spreverit, aut retro
Spissis coronatam salictis
Olenon, umbriferamq; Tricen
Nō lympha Cypri, nō vitreus Meles.
Lenisve Puro Lydius agmine,
Non mite crystallum Lycormæ,
Non gelidis Arasinus undis
Desiderantem non bene lubrico
Soletur amni si modò bellica
E strage fumanteis capillos,
Et tepidus linat ora pulvis.
Est qui supiuà certet amystide
Oblivïosum ducere Liberum?
Hunc Lesbos hunc vinosa Crete,
Hunc paphii, rogat ora Cypri
Laxare ferrum, nec Rhodos abnuit,
Nec, non severi strenua Cæcubi
Naxos; nec illaudata Thrachin,
Aut resides Amathuntis a s
Nolent cruentis ictibus afferi
Aut qui propinquis æthera rupibus
Affectat Edon aut maritus
Vitiferis Aracynthius ulmis
Est cui suppellex, & vigil ignibus
Risit caminus cui pecorum placent
Armenta, cui latè reductus
Hinnit

Hinnit ager, fluviique balant,
Cantu sonori blandius Orphei?
Illum juvencis postulat hospita
Pleuros Cleonæique colles,
Et pecorum Studiosa Thræzent
Cęræque valles, vel Calydoniæ
Dumeta silvæ, vel redeuntibus
*S*altata Gortyne capellis,
Cum roseus tegit arva vesper
Si quis virenti limina marmore,
Saxoque Postes & laquearia, &
*F*ingat pavimentum, Caryston
Et variam Salamina justis
Reposcat armis, huic Phrygiū propè
Baccata longis *A*ttica collibus
Descendet in tectum, & videndæ
Porticus adijcietur aulæ

AD TARQUINIUM LAVINUM.
ODE XIII.

NOn si sol semel occidit,
Non rubris iterùm surget ab Indijs
Nec si quos celeris rotæ
*S*ors non exiguo proruit impetu,
Non lapsos iterum levet,

*A*rguto

Arguto docilis ludere cum joco.
Ne spem projice, TARQUINI:
Cujus pænè terro lābere pulverē
Et vestigia diceris,
Cum fortuna levē verterit orbitā.
Effusam super & luto (puram
Fumantem poteris cernere pur-
Tunc & risibus abstine,
Neu turpi domino lumina paveris:
Neu calces nimium. memor
Fortunæ geminā sæpè jaci pilam.

AD JULIUM FLORUM.

Curam Lyncei adolescentis illi commendat.

ODE XIV.

NUllus effrænæ rabiem juventæ
Æstus Ætnæi superet camini:
Nulla conceptos jaculantis igneis
Ira Vesevi.
Crescit infestis animosus, ausis
Ardor & primæ juvenile vitæ
Robur adversum sibi luctuosis
Dissidet armis.
Sic ubi densis Aquilo procellis

Bella montanis meditatur Euris,
Et potens igniNotus,& sonorus
Imbribus æther,
Hinc repẽtinos struit aura monteis,
Inde bacchantũm patiẽs procellarũ
Ingemit littus, resonumque saxis
Tunditur æquor:
Fervet hinc illinc inimica Tethys:
Pacis incertus,dubiusque belli
Fluctuat pontus,cui militares
Instruat undas.
Mollior læsi tamen ira ponti,
Lenior motis Aquilo procellis,
Puberum JULJ,quatiente cæcas
Turbine mentes.
Hic ubi pugnax equitavit Auster.
Incitæ remis volitant carinæ,
Quas leves auræ facilisq; veli
Trudit japyx:
Quæ semel certo metuendus arcu
Fixit,aut recti timor,aut cupido,
Rara pacatis agitata fidunt
Pectora curis.
Fortiùs pugnes juvenum domando
Spiritu,quàm si juga feriatis
Induas tauris,vel equina Pœno
Fræna leoni.
Iure

Jure florentes moderaris annos
Lyncei: duris merito luparis
Corripis frænum, spatiique parcum
Flectis ephebum.

AD EQUITES POLONOS.

Cum LADISLAVS *Poloniæ Princeps fuso Osmano Turcarum Imperatore, victorem exercitum in hiberna reduceret.*

ODE XV.

Credetis? jo credite posteri
Fractos pudendo Bistonas impetu
Cessisse, & infaustis redemptam
Funeribus pepigisse pacem!
Quis tunc recenteis Odrisiis timor
Affixit alas, cùm refugas metu
Præ se LADISLAUS phalangas
Fulmineis agitaret armis!
Quantus Gelonis, quantus erat feris
Sudor Corallis, cùm prope decolor
Ister, verecundusque capta
Bosporus erubuisset unda!
Cùm versa Thracum parma trementibus

 Fron-

Frondèret hastis, cum celer Artacen,
Turreisque Byzanti probrosis
Concanus assonuisset armis.
An nos repensam sanguine gloriam
Frustrà futuris emimus? an suos
Exempla diffingent nepotem
In proavos, similemque patri
Gnatum reponent? quatenus [heu
pudor!]
Pejor nefastis progenies avis
Succrevit, & damnosa pulchras
Sæcula diminuère vireis.
Vel nos avitæ stemmata gloriæ,
Currusque, & enses nuper & hosticis
Direpta delubris tropæa,
Æmoniæ monumenta pugnæ,
Uramus igni; neu pudeat sacros
Mentita vultus frangere marmora,
Non æra, fumosasque patrum
Effigies, memoresque laudum
Ceras, profundo mergere Vistulâ;
Vel, si supinæ tædet inertiæ,
Martemque majorumque pugnas
Egregijs iterare factis
Juremus. O quem Gloria fervidis
Urbeisq; terrasque & populos super
Evexit alis, ô caduci
Grande

Grande decus columenq; mundi,
Pridem Geloni sobria sanguinis
Rursum Polonis deripe postibus
Et tela, *Princeps*, & timenda
Edonijs refer arma signis.

Temporum nostrorum ignaviam reprehendit.

ODE XVI.

MErcuri, nam te citharæ potentem
Vivido manes reparare cantu
Furva Cocyti stupuêre pressis
Stagna fluentis.
Tuque Lesbôos imitata nervos
Musa. *Dircæum* modulare carmen,
Quo Palatini revocetur Orco
Turba Quirini.
Ite pugnaces Priami nepotes,
Pulcher Anchisæ Venerisq; sanguis,
Ite, formosas Acherontis, ite,
Linquite ripas.
Quid juvat nigras habitare valleis,
Ferreum leto simulante somnum?
Quid juvat subter sepelire magna
Sæcula terra?
Te mari torvi revocant Sicambri

Te pharetratæ Nomadum catervæ,
Te Numantini metuende poscunt
Scipio campi.
Æreis rursum fluitare turmis
Visa Carthago: peditumq; nimbos
Et Saguntinis, Siculisque bellum
Affundere portis.
Surge: nō audis strepitum, & sonorū
Agmē, & tractas per humū catenas?
Non vides quantā novus ecce surgit
Pœnus in hastam
Magna te poscunt Asiæ sepulchra
Magne Pompei. Tibi Cæsar olim
Thraces, & ferrum, manicasque, &
ignem, &
Tela minantur.
Bactra jam motis tremuêre castris,
Martio nubes feriente cornu;
Jā minæ tristes equitū, & tremētūm
Hinnitus equorum,
Surge: quā dormis, quatit acer urnā
Ungulā Medus: potes hoc sepulchro
Esse securè piger, aut honestos
Carpere somnos?
Ite felices iterate pugnas,
Ite Romani, juvet arma notis
Postibus demi, solitoque frontem
Assue-

*A*ſſurgere cono.
Bella nos pictis ſimulamus armis,
Splendide fortes & inane pugnæ
Nomen, & docti vacuum duellis
Ludere Martem:
Fortium cingi galeis avorum
(*Prô pudor!*) ſeri fugimus nepotes
Heu peregrinis oneraſſe fortes
Tempora gemmis!
Parva nõ magnã manus implet haſtã
Defluunt grandes humeris pharetræ;
Decidunt arcus, laterique iniquus
Exprobrat enſis.
Priſca mutatæ pudet arma dextræ;
Patrius quondam malè laxus hæret
Filio thorax nec avita norunt
Tela nepotem.

Animi lenitate Principes maximè commendari.

ODE XVII.

NOn vivi paries vi[illegible] (ricis
Cryſtallique fores, aut Mareo-
*M*urum poſtibus illitum. (cipem
Laudandũ memori carmine *Prin-*
Clarabit, neque barbaras

 Decidet

Decidet tumulo gloria laureas;
Sed frons mitior aspici,
Innubique nitens ore meridies,
Et qui sospitat omnia
Irati vacuus nube supercili,
Primo gratior Hespero
Formosus roseâ vultus in Iride.
Regum vultus imagine
Regnorũ legitur: pandite lumina, &
Vultum pandite Principes:
Jã vultũ, & populi lumina vidimus,
Irasci populum docet,
Qui torvis nebulã nutibus addidit:
Idem supplicij piger
Maturis faciem risibus explicet,
Cædesque, & populi graves
Iras, & procerum prælia, & asperas
Regum contuderit minas,
Vulgus bella fremat: te nihil attinet
Fœdo turbida nubilo
Mutari pavidis ora coloribus.
Veris janitor aureus,
Qui campis liquidi pascitur ætheris
Stellatis Aries comis,
Picti rura poli frænat, & arbiter
Mundi prata perambulat:
Atque, & placidi lenior imperi

Usus

Urſis præſidet, & lupis;
Demitque, & dominis cornibus annuit
Torvis jura leonibus,
Caſtigare vagos acer, & igneis
Mundi cogere ſepibus,
Vultur degenerum parcior unguiſ
Albis parcit oloribus;
Compeſcit volucrem Bellerophon equum;
Nuſquam monſtra vagantia
Chiron Æmoniâ figit arundine;
Colludit Geminis Leo &
Taurũ ſupplicibus conciliat jubis:
Nuſquam ſidera mugiunt, (plex
Aut latrat Procyon, aut Libyco du-
Rugitu reboat polus,
Labuntur tacito ſumma ſilentio:
Tranquillæque tacent rotæ,
Dum curſus vigilũ volvitur igniũ.
Tantùm lanigeræ facis
Balatu reſonat mundus amabili,
Rixâque, & ſtrepitu vacat;
Et ſe mundus amans, ipſe ſui propé
Vivis lucet amoribus:
Naturæque uterum, & parturientia
Zonâ ſidera ſubligat:

*H*anc flexis aries cornibus inchoat,
Rerum nobile vinculum,&
Conjunx signiferi fibula balthei.

AD DIVAM ELISABETHAM,

Dum inter Divos ab URBANO VIII. PONT. OPT. MAX. *referretur*.

ODE XVIII.

DIva, devexo dominata ponto,
Cujus undosę meminêre Gades,
Cui Tagus servit, liquidoque rura
præfluit aurq.
Pauperes olim posuisse sedes
Læta, nunc magnas habitare stellas,
Jnter & gyros & euntis inter
Sidera mundi,
Dum tibi *Medæ* pretiosa silvæ
Damna, Per Thuscas adolemus aras,
Thureo Regem, populique celes
Crimina fumo

Ad cælestem adspirat patriam,

ODE XJX.

VRit me patriæ decor,
Urit conspicuis pervigil ignibus
Stellati

Stellati tholus ætheris;
Et lunæ tenerum lumen, & aureis
Fixæ lampades atriis
O noctis choreas, & teretem sequi
Juratæ thyasum faces!
O pulcher patriæ vultus, & ignei
Dulces excubiæ poli!
Cur me stelliferi luminis hospitē,
Cur, heu! cur nimium diu
Cæ o sepositum cernitis exsulem?
Hîc canum mihi cespitem,
Hic album tumulum sternite liliis,
Fulgentis pueri domus.
Hic leti pedicas exuor, & meo
Secernor cineri cinis.
Hic lenti spolium ponite corporis,
Et quidquid superest mei;
Jmmensum reliquus tollor in æthera.

AD PRINCIPES ITALIÆ,
De recuperando Orientis Jmperio

ODE XX.

PUlchro, Quirites, pulvere gaudeat
Impubis ætas, & strepitum, & minas

Jam

Jam nunc, & audaces tumultus
De tenero meditetur ungui:
Visoque primum sanguine gestiat
Inter cadentum signa, neque eligat
Quo lassa post pugnam reclinet
Colla toro, solidisque somnum
Commendet armis aut clypeo super
Effusus, aut se cespitis explicet
Per summa, non parcus juventæ,
Et decorum pretiosus emptor.
Hoc (eptus olim milite, Bistonum
Vallata saxo diruit oppida
Regnator Epiri, & timendus
Parrhasiæ moderator oræ.
Heu quantus armis, quantus ad este-quis,
Quantusque sudor depopulantibus
Pangæa Dacis, cùm resosi
Ferrea diluvies Gradivi
Tumultuosi turbine prælij (propè,
Concussit Æmum: cùm Rhodopen
Sacrisque LADISLAUS armis
Attonitum patefecit Hebrum,
Et bellicosum Strymona vindice
Turbavit hastâ, qui calidas adhuc
Strages Gelonorûm, & natantûm
Scuta virûm, geleasque volvit.

Magnum

Magnum illa terris intulerat metum,
Præceps ahenas rumpere copias,
Taboque fumanteis & igni
Aula cohors operire campos.
Si non honesti læta periculi,
Bellique metas rumpere pertinax,
Egisset armorum cupido
Non humiles iterare pugnas:
Manes avorum quis benè prosperis
Excuset armisque manus impigrum
Leti Musurmannum paternis
Immolet inferias sepulchris;
Quæ nunc [pudendum] illudere pervicax
Persuliat armentum, & miserabiles
Delent peremptorum ruinas
Hinnulei, timidæque damæ?
Eheu cicatricum Hesperiam pudet,
Et mollis oti, & turpis inertiæ,
Iræque, quæ procudit arma
Immeritis inimica regnis!
Quisquàm ne tandem [dicite posteri]
Ultutus Urbis nomen & Imperi
Affulget ensis, atque ab ullo
Scuta tholo galeæque pendent?
An [quod vereri crediderim nefas]
Futurus ensis Dardanios adhuc

Pro-

Proscindit agros, aut Latina
Arva metit, veridesque silvis
Frondent sagittæ? non ego Romulã
Damnabo pubem veridicus sacri
Vates Gradivi. jam cruento
Sparsa mari fluitare tela,
Videre totis jam videor Thetin
Pugnare remis, jam *Latiæ* procul
Turmæ, repercussaque circum
Æra micant galeæque lymphã;
Jam plana Triton personat æquora
Plangente cornu: jam video novas
Late per Ægeum moveri
Cycladas, Æmoniamque longè
Inauspicato sidere lugubrem
Mœrere Lunam: jam profugę retro-
cedunt Tyrannorum phalanges,
Pæne metu glaciante *Pontum*.

AD VRBANUM VIII.
PONT. OPT. MAX.
O D E XXI

Pone argentes super orbe curas,
Magne pacati Moderator orbis;
Mitte Threissas calidâ phalangas
Fervere rixâ.
Magiant cano, sine, bella ponto,

Cúm procellosos struit aura mõteis,
Cùm gemunt cautes refugâq; Calpe
Vapulat undâ.
Regna Rhæteis resonant triumphis,
Rumor auratâ volitãs quadrigâ
Grata dimittit benè feriatis
Omina terris,
Occidit justæ reus hostis iræ,
Hostis hibernæ dominator oræ,
Quá coronatis sinuantur altæ
Turribus Alpes.
Quà nivis latè, saturæque flavent
Imbrium valles: ubi mitigatus
Sole vicinos jaculante monteis
Liquitur humor.
Ite captivo patiens fluento
Ister assertà famulatur undâ:
Corripit fluctus, & utroque Rhenus
Margine servit.
Te genu nixi didicêre Medi:
Laxit intentum tibi Maurus arcum:
Te pavent Seres, humerisque parthi
Scuta reponunt.
Fingit effuso tibi nomen auro
Indus arguta reso[illegible]e lympha:
Te sonant septem v[illegible] fabulosi
Ostia Nili.

UR-

URBANI VIII PONT. OPT. MAX. POESIS

ODE XXII.

QUis temperatæ flumine copiæ
Siticulosis influit auribus
Facundus amnis & sequacis
Agmine luxuriatur undæ?
Rursumne torvum cantibus Æacum
Delenit Orpheus, quo duce Thraciæ
Aurita reptavêre saxa &
Æmoniæ salière rupes?
An Dædalei pectinis arbiter
Vates amicâ Pierias lyrâ
Triumphat aureis, & disertos
Eloquij reseravit amnes?
Qualem pudicis Penea fontibus
Admurmurantem Thessaliæ juga
Mirantur aut prætervoluto
Attonitus stupet Æmus Hebro:
Qualemve puris Parthenium vadis
Dignantur alto muta silentio
Pangæa, vel circum sonantem
Castalijs Helicona ripis.

Parnessus

Parnassus audit, dum nova gaudia
Jam jam futuri veris aventibus
Enarrat agris, & virentem
Exilio remeare Majum.
O quis Latinæ fons opulentiæ
Exuberanti vividus impetu
Bacchatur, & lymphata secum
Corda rapax animosq; volvit?
Qui nunc profundo volvitur alveo
Sententiarum, nunc gracili fluit
Torrente linguæ, nunc apertis
Ingenij spatiatur arvis,
Suique latè pronus & insolens
Exire ripam, non tamen obviâ
Captivus algâ, nec tenaci
Ire piget per aprica limo:
Sed clarus auro fertur, & *Atticis*
Ludit smaragdis, non sine consono
Liquentis electri susurro, &
Murmure prætereuntis auri,
Non stagna Cirrhæ, nō ego Phocidos
Desideratim: te propè vitrea
URBANE Dirce, te fluenta
Virginei comitantur antri:
Olimque simplex collis & invius,
Nunc hospitalis, te duce, Dardanæ
Parnassus immigravit aulæ,

 Et

Et Latij redicere vates.
Magnusque tanto Pindarus æmulo
Minor videri gaudet, & Apulæ
Miratur heredem Camœnæ
Pegaseos vacuare fonteis:
Seu dithyrambo liber, inutilem
Verbis catenam demis, & affluis
Impunè: seu rursum severo
Verba placet cohibere nodo,
Sed non profanæ gloria laureæ,
Umbrosa Graijs tempora frondibus
Adfornit, at conchyliatâ
Pulcher honor redimit coronâ,
Et dedicatam purpura laureæ
Furata frontem subrubet: hactenus
Florete Vates: jam Latino
Vester honos adolevit ostro.

AD LÆVINUM HIELIUM.

Laboris commendatio.

ODE XXIII.

NAM quæ purpureis fumet honoribus
Formoso melior de grege victima,
Quàm cui solliciti vomeris aspero
Ussit calla labor jugo?

Con-

Condit regna labor. Fabricio bene
Findenti patrijs jugera sarculis [bus
Frondent in medijs sceptra novali-
Pulchræ messis adoreæ.
Rastrisq; & rigidis parce ligonibus;
Uncū Lictor ait, rejice sarculū [nus,
Quæ sevit Cererē, Regna metet ma-
Glebæ fraude superbior.
Jam nūc emeritos solve jugo boves,
Jā nunc nobiliū colla Quiritiū (nens
Æqui flecte memor, parcus & absti-
Romani pater *Imperi*.
Fortunę memores nūc, age, victimas
Justo mitte Jovi quæ modò mugijt
Sacris pontificum digna securibus
Aras illinet hostia.
Numquam puniceis hispida crinibus
Martis belligera pendula fraxino,
Auri deciduis vestierat jubis
Grajum pellis Jasona;
Si non difficiles imperij boves
Egisset domina vertere dextera
Ferratis chalybum saucia dentibus
Colchi littora Phasidis.
Quamquā fulmineo pectoris halitu
Sorberēt animosum agricolā boves,
Et fumi fluvium & noctis inhospita

Circùm nubila funderent?
Nec quidquā viridûm è semine dentium
Bellator jaculis campus inhorruit,
Et late peperit castra virentibus
Cristatus galeis ager. (cis.
Quippe ab Thessalici fulgur acina-
Natali immoriens occubuit metu
Tempestas peditū & densa micantiū
Hastarum interijt seges.

MATH. CASIM. SARBIEVII SOCIETATIS IESV.

LYRICORVM LIBER II.

AD FERDINAND. II. CÆSAREM AVGVSTVM.

ODE I.

Cum Thracum copiæ excessissent è Pannoniæ finibus.

QUæ regna, vel quę dissociabili
Secreta tellus æquore, quæ domus
Eurij

Eurique & Arctoi Boota
Cæsarei sonitum triumphi
Nescivit? O quà Rumor eburneis
Genteisq; & urbeis prævehitur totis,
Audite Cæsar, te superbæ
Herculeas superasse laudes
Flevêre Thebæ: te tumidus procul
Formidolosi laudibus Herculis
Ploravit Hebrus: te frementes
Arcadiæ gemuêre valles,
Non usitatæ monstra proterviæ
Stravisse latè. te Nemees jugo
Dignantur Alcides, & Argis,
Et domitâ tibi cedit Idâ.
Non ille quamquam colla minantiũ
Fumosq;& igneis contudit anguium,
Cristasque & immaneis hiatus
Fulmineo tremefecit ictu;
Quamquam gelati marmora Nereï,
Surdisque mutum littoribus mare
Emensus, arcanæ refregit
Regna Stygis, pedicasq; captis
Injecit umbris immiserabilis
Prædator Orci; cùm spolio priùs
Taurique, & insani Leonis
Mœnalias decorasset ornos:
Non ille quamquam transtulit aureo

Scalpenda cælo prælia, quæ procul
Memnonque & Auroræ rubentis
Regna legant, medijsque Vesper
Miretur astris: non tibi debitæ,
Auguste Cæsar, reddat adoreæ
Palmas, triumphalemq; laurū, &
Populei diadema serti.
Te pronus ambit flumine supplici
Rhenusque & Albis. Te refluus sonat
Tibiscus, & latè recepta
Danubius tibi servit unda.
Te bellicosus Thermodoontij
Regnator Hebri, te sibi destinat
Peltatus Eurotas, & asper
Argolicis Achelous hastis,
Te militaris mœnia Daciæ,
Te Cimber horret: te genibus minor
Brennus, repercussisque lætum
Vindelici crepuêre palmis
Te belluosi littora Bospori,
Multoque canum frigore Caspium,
Te Cydnus, & levis Scamandri,
Et refugi pavet unda Xanthi.

AD

AD PUBLIUM MEMMIUM.

Vita humanæ brevitatem benefactis extendendam esse.

ODE II.

QUæ tegit canas modo bruma
valleis,
Sole vicinos jaculante monteis
Deteget rursum: tibi cùm nivosæ
Bruma senectæ
In caput seris cecidit pruinis,
Decidet numquam. cita fugit Æstas
Fugit Autumnus, fugient propinqui
Tempora Veris:
At tibi frigus, capitique cani
Sēper hęrebunt, neq; multa nardus,
Nec parum gratum repetita demeat
Serta colorem.
Una quem nobis dederat juventus,
Una te nobis rapiet senectus:
Sed potes, PUPLI. geminare magna
Sæcula fama.
Quem sui raptum gemuêre cives,
Hic diu vixit, sibi quisque Famam
Scribat heredem: rapiunt avaræ
Cetera Lunæ.

AD SUAM TESTUDINEM.

ODE III.

SOnora buxi filia sutilis
Pendebis altâ barbite populo
Dum ridet aër, & supinas
Sollicitat levis aura frondeis.
Te sibilantis lenior halitus
Perflabit Euri: me juvet interim
Collum reclinasse, & virenti
Sic temerè jacuisse ripâ.
Eheu! serenum quæ nebulæ tegunt
Repentè cælũ! quis sonus imbrium!
Surgamus. heu semper fugaci
Gaudia præteritura passu!

AD STANISLAUM SARBIEVVSKI FF. EQUITEM POLONUM.

ODE IV.

SI transacta retro sæcula respicis,
Si ventura vides; tristibus omniũ
Incumbunt tumulis nigra silentia, &
Altæ oblivio gloriæ.
Frustra belligerum carmine suscitas

Sarbievi SARABETEM, & sibi conscios
Maneis esse vetas, quibenè barbaro
Pridem in pulvere dormiunt.
Armorum studio clarus avum nepos
Ad vitam reducē splendidiùs dabis;
Nos cantu dabimus, qui tacitos sacro
Soles ducimus otio,
Multi magna loqui possumus: ardua
Raros aula vocant. Nobilium fluunt
Infecunda Ducum sæcula; nec bono
Succrescit soboles Patri.
Ætas si pariat quælibet Herculem,
Sit fecunda satis, sed [illegible] sæpiùs
Tellus monstra vid[illegible] Geryonem, aut Libyn
Antæū, aut validum Gygen.
Cessant omnia nec prępete curritur
Ad majora gradu. cum potioribus
Servant parva vicem. deterior subit
Pravis fama nepotibus
Si se quisque tamen vincere gestiat,
Olim ęquabit avos Tu modò fortib.
Insta consilijs, & rudē nobili
Urge propositum manu.
Ipsa ad conspicuas nominis inclyti
Ducent fata fores; quà labor arduam

Emunire domum pugnat, & aureis
Sudor præfluit arcibus.
Nunc seu Cæsareo miles in agmine
Scandis turrigeræ mœnia Mantuæ,
Seu te per Ligures, sive per ultimam
Raptat Gloria Galliam;
Jam nunc ad patriæ bella Poloniæ
Magnā finge animam: jā doceat pius
Pulchræ mortis amor laudib. aspera
Commendare pericula:
Mox seu victa vocēt Ismara, seu Getes
Narratam patrio in pulvere gloriam
Exercēbis eques, nec trepidam sines
De te serpere fabulam.

E rebus humanis excessus.

ODE V.

Humana linquo: tollite præpetē
Nubesq; ventique. Ut mihi devij
Montes resedêre, & volanti
Regna procul populosq; vastus
Subegit aër! jam radiantia
Delubra Divûm, jam mihi regiæ
Turres recessêre, & relictæ in
Exiguum tenuantur urbes;
Totasq; quà se cumque ferunt vagæ,
Despect

Despecto gentes. O lacrymabilis
Jncerta fortunæ! ô fluentûm
Principia interitusque rerum!
Hic ducta primis oppida mœnibus
Minantur in cælū: hîc veteres ruunt
Murique turresque: hîc supinas
Pænè cinis sepelivit arceis.
Hîc mitte cælum, sed rapidæ ruunt
Jn bella gentes: hîc placida sedent
Jn pace, sed latè quietos
Dira lues populatur agros.
Hîc pænè tellus tota micantibus
Ardet sub armis: stant acies adhuc
Pendente Fatorum sub ictu,
Et dubio Furor hæsitavit
Jn bella passu. Parte alia recens
Jam mista Movors agmina mutuam
Collisit in mortem, & cadentûm
Cæde virûm cumulisque latos
Jnsternit agros: hîc Mareoticæ
Secura merces æquora navigant,
Portusque certatim frequentes
Centū operis populisq; fervent.
Nec una Marti causa, nec unius
Sunt arma moris, bellat adulteræ
Ridentis è vultu voluptas,
Jnq; Helena procus ardet orbis.

Hic verba bellis vindicat: hic canis;
Heu vile furtum! se mala comparat;
Rarum sub exemplo superbit,
Nec sceleris scel⁹ instar omne est,
Fons illinc belligerâ latet
Sub classe pontus: jam Thetis æneâ
Mugire flammarum procellâ, &
Attonitæ trepidare cautes,
Et ipsa circùm littora percuti
Majore fluctu Sistite barbari,
Ferroque, neu simplex, & igni, &
Naufragio geminate Fatum.
Parùmne tellus in miseras patet
Immensa mortes? hinc miserabili
Quassata terrarum tumultu
Stare pavent titubantque regna,
Unaque tandem funditus obruunt
Cives ruinâ. stat tacitus cinis;
Cui serus inscribat viator:
CUM POPULO JACET HIC
ET IPSO
CUM REGE REGNUM. Quid memorem super-
infusa totis æquora portubus
Urbes inundare, & repenti
Tecta Deûm sonuisse fluctu;
Regumque turres, & pelago casas
Jam

Jam jam latentes? jam video procul
Merceisque differri, & natantem
Oceano fluitare gazam.
Alterna rerum militat efficax
In damna mundus. Cladibus instruit
Bellisque, rixisque & ruinis
Sanguineam Libitina scenam.
Suprema donec stelligerũ dies (nus
Claudat theatrũ. Quid moror hactenus
Viator aurarum & serenas
Sole domos aditurus, usque
Humana mirer? tollite præpetem
Festina Vatem tollite nubila,
Quà solis & lunæ labores
Cæruleo vehit æthra campo.
Ludor? sequaces an subeunt latus
Feruntq; venti? jamq; iterúm mihi
Et regna decrevêre, & immensæ
Ante oculos periêre gentes;
Suoque semper terra minor globo
Jam jamque cerni difficilis suum
Vanescit in punctum? O refusum
Numinis Oceanum! ô carentem
Mortalitatis portubus insulam!
O clausa nullis marginibus freta!
Haurite anhelantem, & perenni
Sarbivium glomerate fluctu.

Cato Politicus.

ODE VI.

VSu se minui sinerent opes,
Jam nunc plura petam, quam teneo; sed, heu?
Auri stulta fames ipsa sibi negat.
Quidquid omnibus abstulit,
Laudo divitias, quas animus dedit,
Quas versat facili consilium manu;
Quæ cũ perpetuùm crescere gestiãt,
Numquam diminui dolenti
Rex aut Cæsar erit; cui Deus arbitrã
Seu quid sustulerit, seu dederit manu
Nullâ parte sui major abiverit,
Nullâ parte sui minor.
At Sors ingenio plebis inanibus
Illudit studijs; nam varias sinu
Cùm dispersit opes, ridet inutili
Vulgum fervere jurgio.
Quantũ magna libet munera jecerit
Stulti diripiant; non ego mobiles
Voto digner opes, quas aliquis meã
Casus verterit in manum.
Quòd si me meritis fascibus ambiũt,
Ipsã Fata domum, sed sine tristibus
Intrent invidijs, ne volitent meæ

Circum limina regiæ.
A virtute datis utar honoribus
Tamquã deposito, cùm superi volẽt
Quæ lætus tenui, lætus idoneo
Tradam sceptra vicario.
Gratam cùm populis egero fabulam,
Seu claro nitidus murice, seu togâ,
E scenâ monitus cedere, non meis
Ultrò vestibus exuar:
Et qui conspicuus tot populis heri
Spectabar tacito non sine gaudio;
Ridens è mediâ plebe vicariam
Cras spectabo *Tragœdiam*.

AD *PUBLIUM* MEMMIUM.

O *D* E VII.

Esset humanis aliquod levamen
Cladibus, si res caderent eâdem
Quâ morâ surgũt; sed humãt repẽtes
Alta ruinæ.
Nil diu felix stetit. inquieta
Urbium currunt hominumq́; Fata:
Totque vix horis jacuêre, surgunt
Regna quot annis,
Casibus longum dedit ille tempus,
Qui diem regnis satis eruendis
Dixit;

Dixit; elato populos habent momenta sub ictu

Parce crudeles, moriture PUBLI,
Impio Divos onerare questu:
Densa vicinis nimiùm vagari
Funera tectis.
Quæ tibi primùm dedit hora nasci,
Hęc mori primùm dedit. Ille lõgũm
Vixit, æternum sibi qui merendo
Vindicat ævum.

AD ASTERIUM.

ODE VIII.

AT nos inani pascit imagine
Fortuna rerũ, ludimur, ASTERI,
Umbris amicorum; & doloso
Verba simul placuêre fuco.
Res esse stulti credimus, at simul
Sors infidelem corripuit rotam,
Gaudent recedenti Sodales
Non eadem dare verba Divæ.
Plerumq; falsis nominibus placent
Humana. Rari pollicitis data
Æquamus: & minor loquaci
Relligio solet esse voto.

AD DECIUM.

ODE IX.

ANnos sola parit DECI (polo
Tellus ? an patrio degeneres
Mentimur genus, & domum
Quæ nos assiduis circuit ignibus,
Et torpere domestico
Stellatam sobolem non finit otio?
At si semideum genus
Non falsis canimur fabula Vatibus
Cælo ducere sanguinem ; (diu!)
Cur nostræ resides (heu nimium
Indormimus inertiæ,
Natalique dies infodimus casæ,
Dum pulchri fuga temporis
Nil cunctante senes prætereat rotâ?
O quisquis volet impiam
Noctem paciferi rumpere sæculi;
Primus Phasin & uberes
Colchos, & veteris mœnia Thraciæ
Pulsis eripiat Getis :
Illum per populos garrula differet
Bigis Gloria candidis,
Et seris recinet Fama nepotibus.
At nos nobilium domi (nefas)
Laudum livor edet ; quatenus (heu

Quod Virtus erat, invidi,
Fortunæ tenui nomine diximus.
Fatis omnia tradimus:
Et quã certus emit consilijs labor,
Stultæ plebis in agmine,
Laudẽ casus habe.tnã simul abstit
Nostris Gloria postibus,
Obliquo refugam lumine figimus
Et læti malè; serias
Laudes non hilari deterimus joco
At tu cui placitas manu
Pulsat Fama fores, excute te toro,
Mensæque & patrijs focis;
Et quacumq; sequi jusserit, emic
Ducentemque præi, neque
Præter succiduis passibus ambula
Mox hinc Caucason, hinc Athon
Victor belligero corripies grad
Tunc quæ maxima fluminum
Seu cũ Sole sacris fontibus excu
Seu cum Sole cadunt, nihil
Indignata tui sceptra sub Imper
Leni pace fluent; suum
Voluent cuncta tuis in manibus d
Cur tunc ad patrios ego (mem
Cantem bella focos, segnis & i
Sacræ transfuga Gloriæ?

Cur non te potiùs Græcia, barbarũ
Cur exuta jugum Rhodos
Visam non pavidis navita pupibus?
Jam tunc carpere libero
Tempe læta gradu, jam liceat sacrũ
Æmi scandere verticem:
Et nunc in vitrei magine Penei,
Nunc ad saxa biverticis
Parnassi residem, Pindaricis juvet
Rupes vincere cantibus,
Et pacare rudi prælia barbito.
Jam tunc inclytus & sacer,
Ignotisque procul gentibus audiat
Magni carminis artifex: [minet,
Tum quæ pessima præsentibus im-
Absens ulterioribus
Abrumpam spatijs invidiam; neq;
Occultus patiar mori
Exul Pieriæ civis adoreæ.

ODE X.

MEo beatus, cetera vilibus
Habere Fatis & miserabili
Permitto vulgo: quos secundo
Per populos vehat axe Rumor.
Quem donet astris Gloria fortiter
Ignarus; & quæ lex sapientibus,

Idem meas nescire & idem
Apopulo didicisse laudes,
Latere clauso certior ostio:
At ne malignis Fama calumnijs
Me jactet arcanum probrosis
Flagitium simulare tectis
Audax vel ipso vivere publicus
Jn sole civis. *Non* ego ludicræ
Dixi sacramentum Minervæ
Jnnocuus sine cæde miles:
Sed Bellicoso strenuus ardui
Amore veri, crimina sæculi
Fraudesque & in devota laudi
Pectora desidiamque frango
Ultore versu, quem nimis asperum
Exsuscitando Numina gentium
Regem esse nolebant veterno,
Esse tamen voluêre Vatem.

AD D. VIRGIN. MATREM

Cum illi templum JOANNES CAROLUS CHODKEVICIUS, *sig contra Osmanum Byzantinum Imperatorem moturus, exstrueret.*

ODE XI.

Huc ô beatis septa cohortibus
Regina

Regina mundi, sidereos, age,
Molire passus, huc curuli
Nube super Zephyroq; præpes
Descende, sacri conscia liminis:
Quà dedicatis te Samogitia
Dignatur aris, & patronæ
Thuricremi famulantur ignes
Neu vota Virgo temne vocantium,
Quamquam micantûm regia siderû,
Romæque, Lauretique sedes
Dalmatico potior metallo:
Quamquam nivosi civis Enipei
Te non avaris ornet adoreis,
Ditemque miretur superbis
Heniochus radiare tectis:
Et qui supinis præcipitem rotis
Solem recliues Americi vident.
Et qui sub Eois renatum
Suspiciunt remeare cunis,
Videtis? an me ludit amabilis
Imago Divæ? jam videor pios
Audire plausus, & sonanteis
Cæruleum per inane currus
Tristeisq; fumos, & nebulæ globum
Latè serenas rumpere copias,
Auroque florenteis, & igni, &
Missilibus radiorum acutis:

 Spissæ-

Spissæque nimbum lucis. & igneas
Flictu rotarum fervere semitas,
Ventosque, & obluctata longo
Nubila dissiluisse sulco, &
Effusa densis agmina desuper
Errare gyris, non sine siderum
Risu, renidentisque cæli,
Sole cavas jaculante nubeis,
Auditis? O quas prætereuntium
Lyrasque cantusque audio nubium!
Io triumphe! ter procellæ,
Ter liquidæ crepuêre flammæ,
Io triumphe! ter resonabilis
Respondit Echo: ter Samogitiæ
Saltus, supinatæque valles,
Et trepidæ sonuêre silvæ.
O ergo nostris præses habebitur
Regina terris: ite, recentibus
Stipate donis, & precatu
Indigetem celebrate *Divam*.

AD FERDINANDUM II. CÆSAREM AUGUSTUM.

ODE XII.

Jam minax Albis, domitusq; latè
Rhenus afflictâ famulatur undâ:

Jam fluunt pronis tibi regna FERdi
NANDE tributis.
Turma pugnaces populata Dacos
Hausit imbellum galeis Tibiscum,
Fessa bellorum, pavidumque telis
Sepijt Istram,
Ille terrarum fragor, ille magnæ
Fulmen Europę Scythici tremendus
Arbiter ponti, piger obsoletis
Abstinet atmis.
Jam sacræ Leges, & amica Legum
Jura civiles cohibent tumultus,
Et Fides, & Fas, & aperta læto
Gratia vultu.
Jura pacatis dominantur agris,
Jura compescunt grave classicorum
Murmur, & currus, & hiulca rauci
Fulmina belli.
Pax ubi clausas moderatur urbeis,
Illa virtatis operatur aris;
Illa vicinis studet æmulari
Sidera templis:
Quaq; puberis graditur per erbas,
Hinc & hinc *Divam* comitatus albo
Messium fluctu Cerealis undat
Merges aristæ,
Longus herbosis spatiatur arvis

Ordo Virtutum; niveæque junctæ
Faustitas paci legit otiosis
Lilia campis.
Jte Rhæteis sociæ triumphis,
Jte, delectos religare flores,
Jte Virtutes, iterate nexis
Serta trophæis.
Te Ceres flavis redimita culmis,
Magne pacati Moderator orbis,
Te Jovis quercus, & Apollinaris
Umbra corymbi,
Te volunt lauri, tibi se Latini
Arbor Alcidæ probat, & supinis
Annuit ramis, & amica circùm
Tempora serpit.
Quo velis crimen cohibere serto
Mitte cunctari: tibi colla circùm
Herculis ritu fluat usitatâ
Populus umbrâ.

AD JULIUM ROSAM.
Invitat ad eum sacram Poesin in crepusculo D. VIRGINIS MATRIS *pervigilij decantandam*

ODE XIII.

QUid muti trahimus diu (stibus
Segnes excubias? suggere po-
Dece-

Dereptum] ROSA, barbiton.
Nos arguta manu fila docebimus;
Tu buxum digitis move,
Et muris animam suffice tibijs.
Nos cantabimus aureos
Stellarum vigiles, sistere lubricam
Mundi sollicitos fugam, &
Palantûm choreas ducere siderum:
Tu rerum Dominam canes, (mam
Et sparsam Zephyrorũ arbitrio co-
Nudis ludere brachijs, (nium.
Et nimbos volucrum fundere cri-
Addes & teretes pedum (thiam;
Suras non humilem lambere Cyn-
Et fluras chlamydum faces,
Indutique togam Solis amabili
Emirabere fistulâ:
Donec virgineis laudibus, & suis
Placatus resecet moras
Et curru madidis flectat ab Indijs.

AD D. VIRGINEM MATREM.

Cum illi dicata navis in Indiã solveret.

ODE XIV.

D*Iva* ventorum pelagique præses,
Quę laborãtis super alta naves

Summoves saxis, uteroque Nerei
Eripis imo:
Si tibi moti cadit ira ponti,
Cùm Thetis molleis imitata somnos
Sternitur latè, bibulisque se reclinat
arenis:
Mercium felix tua navis esto,
Quæ per undanteis tibi læta fluctus
Floribus remos, hilarique proram
Fronde coronat.
Illa seu primos aditura Seras,
Sive longinquas Orientis oras;
Proferet latè tua fabuloso
Nomina mundo.

AD NARVIAM

Cujus in ripâ puer admodùm primum Carmen Lyricum cecinerat.

ODE, XV.

Albis dormijt in rosis,
Lilijsque jacens & violis Dies,
primæ cui potui vigil
Somnum Pieriâ rumpere barbito,
Curæ dum vacuus puer
Formosi legerem littora Narviæ
Ex illo mihi posteri
Florent

Florent Sole dies. qui ſimul aureæ
Infregit radios lyræ, (trucis
Jam nec ſcuta ſonat, nec ſtrepitum
Gradivi ; ſed amabileis
Ruris delicias : ſive rubentia
Udo rore roſaria,
*S*eu molles violas, ſive volubilem
Leni flumine Viliam.
Seu primo graciles vere Favonios.
At tu, NARVIA, quem puer [ſide
Tum primùm Calabrâ perſonui
Ictu pectinis hoc habe
Inciſum viridi carmen in ilice :
Quem Phœbus citharæ pater,
Quē lætę citharis *Pierides* amant,
Lætum barbita Narviam, chori.
Lætum virginei ſemper ament
Hæc [dum ſpontè virentia
Vivent in teneri vulnere corticis]
Addiſcent pueri tibi,
Addiſcēt tacitę carmina Virgines;
Feſto mox eadem die
Dum glebā ſolidæ lucis & igneas
Electri lacrymas legent
Partiti geminis littora cœtibus,
Alternis pueri tibi, nes-
Alternis recinent carmina Virgi-

Nihil

Nihil stultè timendum & concupiscendum.

ODE XVI.

ET me Latinæ non solitum loqui
Jussére Musæ. Nobilis Orphei
Non erubescendum nepotem
Sarmaticâ redimite lauru, &
Longâ sonantem nec tenui lyrâ
Audite Vatem. Nil popularibus
Ambire votis: nil timere,
Nil nimiùm cupiisse, magnis
Edico primùm mentibus. Improbo
Utcumque ponis frena Cupidini
Metumque dispensas; per omnes
invidiæ potes ire fluctus.
Præcogitati mitior ingruit
Procella fati. Sæpiùs omnium
Perstare sub rerum tumultu
Anticipes, animumq; in omnes
Præmitte casus seu pelagus super,
Seu fulminantis porta tonet poli;
Stabis, repentinamq; mundi immobilis excipies ruinam.
At nec futurum sollicitus pave
In pace bellum, qui patitur mala
Ventura præsenti timore,

*B*is miser est, dubiamque victus
Est ante cladem, ne nimiâ tamen
Virtute pecces, neu mala fortiter
Clamosus irrites; juvabit
Fortia continuisse verba.
Arcem modesti pectoris innocens
Fortuna transit. Si revoces tamen
Tuoque non æquam duello.
Increpites; redit, atque ab imo
Quæ præteribat mœnia succutit.
Stringenda jam tunc sunt sapientiæ
Et arma libertatis. Infra
Consilium cadet omne telum,*
Quod fortuito cumque minabitur
Fortuna nervo seu genus impetat
Seu fortè virtutem; vetabo,
Fervidus impetuosa fœdis
Vindex reponas verba calumnijs;
Erit loquacis pulchra proterviæ
Vindicta, risisse, & sereno
Magnanimum tacuisse vultu.
Se quisque qualem noverit; arguat
Aut laudet intus. non ego civium
Ab ore pendebo, aut protervis
Invidiæ dabo terga telis.
*H*ac lege justus se teneat Timor;
Nunc danda cæco jura Cupidini.

Externa

Externa vestigamus: at se
Rarus habet, vel habere quærit,
Hic plenus auri, sed vacuus sui,
Infamat omnes naufragus insulas:
Quo vivat, heu stultè cruentum
Alter emit sibi morte lucrum.
Hic dum supremam lustrat Iberiam
Et gestit hospes discere plurima;
Se nosse dediscit, diuque
Ipse sui vagus exul errat:
Alter reducto lentus in otio
Paullum sepultó distat, inutilis
Belli domique & ante letum
Heu virides malè perdit annos:
Hic hæret aulæ; se tamen improbus
Suosque mores vitat in omnibus,
Et (quæ suprema servitutis
Pœna) palàm miser esse nō vult,
Interque diri tormina pectoris
Agit beatum; vanus adultero
Se meror in risu dolentis
Dissimulat, variatque scenam.
Livescit omnis lætitiæ color
Sub nube curæ. perpetuus licet
Nimbus salutantûm, & clientis
Unda fluat refluatque vulgi,
Omnisque servet limina civitas

Desertuus

Desertus à se cuncta sibi gemit
Deesse. torquent urbis illum
Divitiæ, populique census.
Desideranti cuncta potentiæ
Commune nil est, esse suum putat
Quodcumq; pulchrũ est invidẽdo
Me mea pauperies ab auro
Cautum removit. Quæ pede proterã
Sint plura quã quæ possideã manu:
Hoc magnus, hoc æqualis uno
Cæsaribus, dominabor omne
Sprevisse tutò possumus omnia,
Habere nemo; qui tumidus suo
Se librat attollitque regno,
Esse suum populique nescit
Æquale letum. vivimus impares,
Pares obimus. hunc alios supra
Altè curules, hunc Triumphi
Extulerant: cinis æquat omnes
Et urna quæ nos colliget, omnium
Mensura rerum est. demite sarcinas
Grandemq; fortunam lacerto. 8
Solliciti grave pondus auri:
Dum non onustus, sed moriar meus
Jam nunc perennes divitias mihi
Nil concupiscendo paravi,
Nil nimium metuendo, pacem

AL

AD APOLLINEM.

Magnificentiam CÆSARIANÆ *liberalitatis ab illo cani oportere.*

ODE XVI.

QUis litterati munera Cæsaris,
Fusasque pronâ divitias manu,
Et tecta, quæ pecuniarum
Auriferis micuêre nimbis,
Laboriosi carminis arbiter
Æternet! O qui sacra biverticis
Delubra *Parnassi*, & canorum
Imperijs *Helicona* frænas;
Expergefactis ad sonitum lyris,
Undantis auri flumina concine,
Quæ fusa FERDINANDIANIS
Per populos abiére rivis.
Non curiosis ille ligonibus
Eviscerata collibus Indiæ,
Aut emedullato Liburnis
Montibus insidiatur auro:
Usuque rerum, non opibus potens,
Exuberantis flumina dexteræ
Per sacra Musarum refundit
Atria *Palladios*que postes.
At nos, ut olim, fabula pauperes
Dita-

Ditavit agros; dum pretio gravis,
Aurique tempestate dives,
Nobilium Pater unionum
Ganges avaro gemmea septies
Tributa solvit Nereidum patri,
Ripasque miranteisque campos
Mygdoniæ lavit amne gazæ.
Hinc illa magnæ regia Palladis,
Fastigiatis Pyramidum jugis,
Æquâ levabit invidendum
Mole caput famulumq; Musis
Prætexet Albim quæ procul exsule
Phœbum severæ saltibus Atticæ,
Cirrhâque, & umbrosis reductum
Thessaliæ revocabit antris.
Sic ille Gallus scilicet Hercules
Plebem sonantum colligat aureo
Nexu catenatum, & revinctâ
Attonitum trahit aure vulgus;
Dulcique rerum defluus agmine,
Ludit recusis in pretium sonis;
Aurumque, & in vulgum caducas
Flumineo ruit ore gemmas.

IN D. VIRGINEM MATREM CARMEN SÆCULARE.

Parodia ex Q. Horatio Flacco.

ODE XVIII.

Reginam teneræ dicite Virgines
Visentem roseis astra jugalibus,
Dignatamque volantûm
Currus flectere siderum.
Vos lætam citharis, & sonitu lyræ,
Quem vel pierij verbere pectinis
Fingit saucius aër,
Vel motæ digito fides:
Vos Mariæ juvenes carmine tibiæ,
Aut rauci strepitu dicite tympani,
Pugnarùmve loquaci
Nympham reddite classico.
Cæcos illa metus, & Procerū graves
Iras, è miseræ limine patriæ,
Vestris mota querelis,
Ad Medos aget & Getas.

DE SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

Similis est dilectus meus capreæ, hinnuloque cervorum.

ODE XIX.

VItas sollicitæ me similis capræ,
Quā vel nimbisoni sibilus Africi,
Vel motum subitis murmur Etesiis
Vano corripit impetu.
Nā seu prima metū bruma tremētib.
Incussit folijs, sive Diespiter
Elisit resonis tela Ceraunijs,
Incerta trepidat fuga.
Atqui non ego te quærere desinam,
Clamatura retrò. CHRISTE, Revertere: &
Rursus, cùm rapido fugeris impetu,
Clamatura, Revertere.
O seu te Libani terga virentia,
Seu formosa rubræ culta Bethuliæ,
Seu pinguis Solymę, sive procul cavę
Cingunt rura Capharnaiæ;
Tandem sollicitæ pone modū fugæ.
Nam non effugies, te mihi sedulis
Æther excubijs prodet, & aureis
Prodet Cynthia cornibus.

Te neglecta gemūt littora, te procul
Suspirat tacitis aura Favonijs,
Te noctis vigiles, te mihi vividis
Signant sidera nutibus.

AD IOAN. STEPHANUM MENOCHIUM

Rectorem Collegii Romani
Soc. Iesv.
Cum Libros de Principum institutione in lucem edidisset.

ODE XX.

QUalis vbi Phrygiâ Jovis armiger educatus Idâ
Audax hiulci fulminis satelles.
Vere novo teneras Aquilonibus experitur alas,
Terrasq; nescit, immemorq; nidi,
Magna patris relegit vestigia, fulminumque latè
Circumtonanteis visit officinas,
Evincitque Notos, & inertibus evenit pruinis,
Cæloq; tensos navigat per imbreis,
Talis insueto circumvagus ingeni volatu,

Doctus

Doctus paternæ strenuusq; pennæ,
Celsa super Procerum pallatia, despicisque terras
Summasq; rerum pervagaris arceis,
Quaque Pater dubijs populos super immoratus alis
Leges superbis dividit Tyrannis:
Hac neque consilij neque degener ingenii secutus
Æquis adurges nisibus volantem.
Ille tamen dominas frænaverat In subrum secureis,
Forumq; gnavus texerat Triumvir:
Te rerum ex sortem tenuit domus innocentis otî
Ausum togatas exuisse curas.
Nec te plebis honos, neque litibus intonata centum
Verbosa raucis bella sub patronis,
Nec plorata teis subsellia, nec triumvirali
Adjudicatum curiæ tribunal;
Sed jucunda tenent oblivia diffluentis ævi,
Et urbis expers patriæque vita,
Non tamen intereà niveos sinis exsulare moreis

Aulis potentûm curiisq; Regum,
Præceptisque Numas & legibus an-
teis Lycurgos,
Valeriosque vincis & Catones,
Dum prohibes tumidum populari-
bus Ambitum procellis
Regni verendos obsidere posteis:
Nec pateris mediis adsistere Cæsa-
rum catervis
Cęcasq; Fraudeis, desidesq; Luxus,
Exsomnesque Dolos & dulcibus il-
litum venenis
Aulę nitorem, barbarumq; Fastū,
Quin etiam teneros virtutibus im-
buis Quiriteis
Sacrumq; cunis advocas Honestū,
Ignorumq; doces vagitibus alloqui
Tonantem,
Rudemque Divis explicare palmā.
Jamque novos debet tibi Martia Ro-
ma *Scipiones*,
Centumque Magnos Maximosque
centum,
Et Belgæ Carolos, & Lechica regna
Casimiros,
Novosque Dacus debet Emericos;
Ferrea paciferum qui sæcula dige-
rant in aurum,
Mun-

Mundique pronas fulciant ruinas;
Et Tiberi Gangen, & Gadibus asse-
rant Hydaspen,
Et regna primo differant Eoo.
Quorum sponte fluens sub fœdera
militaris Ister,
Rumpat tenaceis Bosporo catenas.
Quos neque fulminea de pectoris
emovebit arce
Inane regni purpuræque fulgur,
Nec quæ depositis toga luxuriosior
lapillis
Furto pudentis erubescit ostri;
Nec solium, nec quæ manus impe-
riosiore sceptro
Mœstæ minatur annuitque plebi.
Hæc adeo longi cùm perleget otij
sequester (bi,
URSINUS, almi prima cura Phœ-
Tristibus ignotum te non sinet im-
mori tenebris:
Sed te futuro consecrabit ævo
Temporis egressum ludibria, turbi-
nesque rerum, &
Caliginosi sæva jura leti,

AD ANDREAM RUDOMINAM, E SOCIETATE JESU.

Cùm Roma in Lusitaniam abiret in Indiam navigaturus.

ODE XXI.

ERgo minaci credulus Africo,
Tumultuosi marmora Nerei,
Pugnasque ventorum, & tyrannos
Æoliæ superabis aulæ?
Nec te marinæ torva licentiæ
Imago terret? nec timor æquoris
Enavigandus, nec protervis
Ille frequens equitatus Euris?
Sed contumaceis Æoliæ minas,
Iramque ponti spernis, & obvios
Mundi furores irretortâ
Fronte subis similique vultu,
Quo ferians mœnia Tusculi,
Aut otiosi lugera Tiburis
Perambulaturus subibas
Egelidos Anienis amneis?
Hoc ore motæ dira protervia
Subsidet undæ, jam video procul
Ad littus acclinata leni

Æquota decubuisse somno,
Et dormientis flamina Nerei
Spirare pacem. scinde tenacium
Moras rudentûm: perge classem
Velivolis animare ventis.
REGINA terrarum & pelagi potens
Formidolosos diruet obiices
Periculorum, nec sinistris
Ire dabit tua Fata velis.

LAUDES INVICTISSIMI POTENTISSIMIQUE SIGISMUNDI III. POLONIÆ SUECIÆQUE REGIS.

ODE XXII.

QUam prono Rhodopen pede
Lustro? quæ vitrei littora Phasidis
Vivo prævehor impetu?
Audaceisq; Dahas, & facileis mori
Colchos, & rapidum Scythen.

F 5 Captivum.

Captivùmq; gelu transilio Tyram?
O cani juga Carpati!
O formosa rubræ rura *Druentiæ*,
Quam fontes Hypanis lavant,
Quã lãbunt gelidi flumina Vistulæ!
Quis me, quis Moraquæ, precor,
Quis me perspicuæ margine Viliæ
Sistat, quà gelidum nemus
Ridet mobilium fletibus amnium?
O quæ sidera traijcis,
O quæ nubivagâ Calliope polum
Præter laberis orbitâ; (ger
Hic me siste, precor, quà Getico pi-
Fervet sanguine Bosporus,
Nymphæq; domos, & cava barbaræ
Plangit littora Tauricæ.
Hic dulci scopulos carmine colligã
Hic Graiæ prece tibiæ
Aram de medijs surgere rupibus
Suadebo, duce me retro (libus;
Descendent resonis marmora col-
Et longo procul ordine,
Arrepent Parijs saxa laboribus:
Musæamque pati manum
Inscribiq; volent, & memores tui,
SIGISMUNDE, pati notas.
Sculpêris volucri proterere impetu
Thressæ

Threſſæ cornua Cynthiæ:
*S*calpemus gemini fulmina prælij,
Scalbemus refugum *G*eten,
Et captum niveis *N*erea vinculis.
*H*uc & nocte bis & die
Lectarum venient agmina Virginũ,
Et latè violis humum,
Aramque & folio Solis, & aureis
Pingent marmora liliis.
*N*os & manè ter, & veſpere ter ſacra
Circùm valle ſedebimus:
*H*ic vivis dabimus ceſpitibus ſuper
Verbenas, & olentia
Sacris thura focis, & rude futili
Nectemus philyra caput.
Dicemus ter io: ter recinent io
Canæ littora Thraciæ: (nos,
Et victos iterum carmine Conca-
Et plauſus, & ovantia (nis
Permiſtis dabimus claſſica tympa-

AD GERMANIAM
Civili bello ardentem.

ODE XXIII.

QUid juvat denſis glomerata tur-
Bella civili tonuiſſe clade? [mis
Quid

Quid juvat latè maduisse pingues
Sanguine campos?
Tela Threïssis potiora pugnis,
Tela Germani cohibete, tela:
Tela molitur nova pervicacem
Cæsar in hostem.
Parcus irarum, modicusque ferri,
Lenis in cives, sine cæde fusos
Thracas & victos sine clade Cæsar
Sternet Alanos.
Pone crudelis simulacra leti,
Deme loricas, pharetrasque Rhæte,
Mollibus flectit sua regna FERDI-
NANDUS habenis.
Servit extremi tibi potor Istri,
Cæsar irati moderator orbis:
Te repercussis agilis Sicamper
Concrepat armis
Condito mitis placidusque ferro
Orbis, ingentes senij ruinas
Firmat, & prono fugitiva ducit
Otia mundo
Martis oblitus, calidæque rixæ
Findit obliquo juga vomer unco:
Et minax olim, modò justus agrum
Demetit ensis.
Cassis instratis resupina cristis,
Alitum

Alitum vernis resonatque querelis;
Fœta nidorum: sociant maritas
Scuta columbas.
Te vagum *Solis* comitata currum
Fama, per latas spatiata terras,
Narret Eois, doceatque Ieros
Nomen ibceros.
Audiet *Dacos* acuisse tela,
Tela Germanis inimica telis:
Audiet contos & iniqua pilis
Pila rotari.
At simul leni rapiente curru
Sparget insonti fera corda succo:
Demet & contos, & iniqua pilis
Pila recondet.

DIRÆ IN *HERODEM* ODE XXIV.

DEvota sacræ progenies domus!
Fatale monstrum! prodigialium
Monstrum parentum! seu Libyssa
Marmaricis lea pavit antris,
Seu te maligno sidere degener
Pardus maritâ tigride prodidit,
Furoris heredem paterni;
Sive gregis populator Afri

Nudum

Nudum subalto destituit jugo;
Seu belluosis fluctibus exspuit
Irata tempestas nocentem
Alitibusque ferisque prædam;
Tuo severas pectore marmora
Duxêre venas, marmora rupibus
Decisa, quas Gætula cælebs
Deucalio super arva jecit:
Te sede primùm livida regia
Megæra fixit: Tisiphone dedit
Sceptrum cruentandum, feræque
Imposuit diadema fronti; &
Regale nuper cùm premeres ebur,
Adsedit altis fulta curulibus,
Et per Palæstinos Tyrannis
explicuit sua signa campos,
Tremensq; & atrū sanguinea manu
Telū coruscans, secū Odia, & Minas,
Cædemque & insanos Tumultus,
Funeraq;, & populorū iniquas
Strages, & indignū Excidium retro
Lactentis ævi traxit, & inclyta
Regnorum, inexhaustasq; longis
Cladibus evacuavit urbeis.
Illam & parentum dira gementium
Lamēta, Questusq; & Gemitus retrò,
Luctusque vicatim secuti, &
Irriguis

Irriguis Lacrymæ catervis.
Quòd si caducis decidit amnibus
Præsagus imber, quid pluvias sequi
Cunctantur ultrices procellæ,
Et volucrũ strepitu quadrigarũ
Incussus æther pigra tonitrua &
Immugientûm fulmina nubium
Compescit, indulgentque metæ
Aërijs vaga tela pennis?
At nil trisulcis Acroceraunia
Dejecta flãmis, nil Rhodopes jugũ,
Quassæve peccavêre cautes
Æmathiæ, nisi fortè ditum
Inominatis marmora partubus
Fudêre monstrum: rumpite, rumpite
Monteisque, fecundasque Regum
Fulmina præcipitare rupeis
Exspiret auras: occidat occidat
Funestus, exsecrabilis, efferus
Sector; crematuramque taxum
Ipse super cumulumque regni
Summum cadaver fumet, & aëra
Cælumque diro liberet halitu
Fatale monstrum, diffidentûm
Ludibrium Furiarum, & Orci.
Perrumpe tractus impenetrabileis
Ignava tellus, desuper arduâ
Volvente

Volvente saxorum ruinâ:
Quam pelagus super & refusis
Bis terque Nereus Syrtibus insonet.
Audimur. Ingens sidera verberat,
Spumamq; limumque, & rapaceis
Oceanus glomeravit undas:
Jam nutat æther, jã barathrũ propè,
Vastisque campi dissidijs hiant:
Jam fractus illabetur orbis
Sacrilego capiti. i, profunda
Jnexpiato pollue Tartara
Tyranne leto: solus & igneum
Jntume Cocytum, & frementem
Sulphureis Acheronta ripis.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO:

Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.

Adjuro vos, filiæ Jerusalem, ne suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit.

Ecce iste venit, saliens in montibus transiliens colles. Similis est dilectus meus capreæ, hinnuloque cervorum.

ODE

ODE XXV.

ME, stipate rosarijs,
Me fulcite crocis, me violarijs;
Me vallate Cydonijs,
Me canis, sociæ, spargite lilijs:
Nam visi mora Numinis
Mi sacris animā torret in ignibus.
Vos ô, vos ego filiæ
Cælestis Solymæ; vos Galaditides,
Vos ô per capreas ego
Errantesq; jugis hinnuleos precor,
Antiqui genus saci,
Quæ saltus Libani, quæ viridē vago
Carmelum pede visitis,
Nymphæ nobilium gloria montiū:
Ne vexate tenacibus (dum
Acclinem violis: neu strepitu pe-
Neu plausæ sonitu manus
Pacem solliciti rumpite somnij:
Donec Sponsa tuo leves
Somnos ex oculis pollice terserit:
Donec Lucifer aureus
Rerum pacife um ruperit otium.
Summis ecce venit jugis
Formosæ soboles matris, & unicæ
Formosi soboles patris:

Silvarūq;super colla comantiū,&
Intonsum Libani caput. (nuna, ac
Magnorumq; salit terga cacumi-
Proceras nemorum domos
Prono transiliēs præterit impetu;
Veloci similis capræ, (bus,
Quæ visis humili in valle leoni-
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris fertur anhelitu.

AD D. VIRGIN. MATREM.

Cùm fame, bello, aliquæ intemperiâ laboraret Polonia.

ODE XXVI.

AUrei regina MARIA cæli,
Mæsiæ vallēis, Hypanimq; latè
Nubium curru super & nivosis
Vise quadrigis.
Aureus tecum Puer, & coruscis
Aureæ pennis properent catervæ;
Et Salus, & Pax, & aperta pando
Copia cornu.

AD CLAUDIUM RUFUM.

Sibi sepulchra & tumulos Regum scholam esse.

ODE XXVII.

NOn me Democriti sales, [trij,
Non me Cecropii porticus a-
Non percussa docentium
Delectant calidis pulpita jurgijs,
Vel quæ pectoris impotens
Clamosi celebrat turba panætij;
Vel quæ pythagoræ senis [frequens
Doctâ tusse crepant Me veterum
Memphis *Pyramidum* docet,
Me pressæ tumulo lacryma gloriæ,
Me projecta jacentium
Passim per populos busta Quiritiũ,
Et vilis Zephyro jocus
Jactati cineres, & Procerum rogi,
Fumantumque cadavera
Regnorum, tacito, RUFE, silentio
Mœstum multa monent, mihi
Pompeii gelido sub Jove segreges
Artus, & lacrymæ carens
Desertoque vagum littore funus, &
Magni nominis indigum

Corpus, magniloqui verba Panætij
Compensat brevius, neque
Regales patitur quærere copias.
Nolim Pierijs macer
Insudare libris, aut tacito vigil
Impallescere Socrati:
Si Regum titulos; & tumulis super
Fulgentem premo gloriam, &
Calco nobilium nomina Cęlarum.

AD FAMAM.

LAUDES LADISLAI. PRINCIPIS POLONIÆ SUECIÆQUE AB ILLA CANI OPORTERE.

ODE XXVIII.

AGe picti moderatrix Dea mundi,
Quate pulso titubanteis pede nimbos,
Age, claras famulantûm quate pennas Aquilonum.
Glacialis rege currum Cynosuræ,
Cata spissos super imbreis equitare,

Simul

Simul Euros animavit generoso
tuba cornu.
Tibi plausus populari vagus aura,
Tibi pulchræ sociali vice laudes,
Famulantur salientûm comitatu
chorearum
Tibi septem Tiberinæ juga ripæ
Saliari cita gyro glomerantur;
Tibi longus per apricum salit ordo thyasorum
Age, factum glacialis jubar Ursæ
Cane Medis, cane flavis Agathyrsis:
Cilicumque & pharetratis *Nasamonum* cane turmis.
Tibi, *Princeps*, opulēti liquor Hermi
Grave nomen fluviali linet auro;
Tibi carmen pretiosâ peratabit
Tagus urnâ.

MATH. CASIM. SARBIEVII SOCIETATIS JESV LYRICORVM LIBER III.

AD FRANCISCUM CARDINAL. BARBERINUM, URBANI VIII. PONT. OPT. MAX. FRATRIS FILIUM.

ODE I.

ABSISTE, vulgus, nil humili juvat
Cantare buxo, nil popularibus
Nervis, verecundoque functum
Barbiton ingeminare cantu.
Te Vaticanæ sidus adoreæ,
FRANCISCE, dicā. Te niveis super
Cunis ligustrorum reclinem
Pulcher honos, croceoq; Phœbus

Persus

Perfudit imbri te roseus Pudor,
Victusque primùm non pueriliter
Risere nascentem, & supinis
Lilia suppofuère membris
Tunc & jocoso murmure garrulus
Arguta primis verba leporibus,
Dulceisque vagitus ab ipsis
Crederis edidicisse Musis.
Tunc & caducis ningere lilijs
Molleis pruinas, & violaria, &
Nubem rosetorum protervo
Jn puerum cecidisse nimbo,
Nec non severi flumina Liberi
Manasse credunt, mellàq; Dardanos
Errasse per vicos, & Urbem
Uberibus secuisse rivis:
Lævumque vernæ munere copiæ
Risisse Tibrin, & virides procul
Stravisse per ripam tapetas.
Oenotrios Aniene fonteis
Gratùm allocuto, lenè cadentibus
Jn verba lymphis· Jte loquacibus
Per plana camporum fluentis;
Jte, novos iterate lusus,
Auræ cachinno molliter herbidas
Plangente ripas. nascitur, & vitæ
Sincerus, illimisque morum
 Jnnocuæ

Innocuæ fluit amne vitæ
Princeps amœnæ flumen Etruriæ;
Ille & profundi fervidus ingenî,
Frugemque virtutum & Latinis
Restituet fata læta campis:
Auroque fusum tempus, & aurei
Latè per urbeis flumina sæculi
Diffundet, & regnata parvo
Rura Jovi, refideíque glebas
Deliberato vomeris otio,
Bacchoque & albis frugibus induet;
Ripasque, miranteisque silvas
Hesperiæ linet amne gazæ.

AD D. MAGDALENAM,

Christi necem deflentem.

ODE II.

CUm tu MAGDALA lividam
Chrifti cæfariem, cùm malè pendula
Spectas brachia, prô tibi
Pectus non folitis fervet amoribus!
Non es, qualis eras; tibi
Non mens femianimis reftat in ar- [tubus
Non fronti teneræ nives,
Non vivax rofeis purpura vultibus,
Non

Non notus super est color: [genis
  Sed mors marmoreis pingitur in
Et vitæ gracilis via
  Exili tacitè spirat anhelitu.
Non, me si satis audias,
  Plores perpetuùm tristia; tertia
Cùm lucem revehet dies,
  Mutati referet munera gaudii.
Nam quæ sole caret duplex,
  Ridebit geminis tertia solibus.

AD FRANCISCUM CARDINAL. BARBERINUM.

Clementiâ potissimum Principes ornari.

ODE III.

FElix, qui dubio forte caput sub-
  posuit Jovi,
Nutantiq; polo: nec trepidâ sceptra
  tenet manu
Nec sperat cupidus, sed fruitur; nec
  pavidus tenet,
Sed securus habet. Tu modici lenior
  imperi, [miserabileis
Nec plausum tacitæ plebis emes, nec

Divendes lacrymas nobilium cæde
Quiritium;
Te solus populi clarat amor, cetera
diffluent:
Hoc uno veniet dives opum copia
flumine.

AD EGNATIUM NOLLIUM.

Aequo semper rectoque animo adversus Fortunæ inconstantiam standum esse.

ODE IV.

Sive te molli vehet aura vento,
Sive non planis agitabit undis;
Vince Fortunam, dubiasq; NOLLI,
Lude per artes.
Riserit? vultum generosus aufer.
Fleverit? dulci refer ora risu;
Solus, & semper tuus esse quovis
Disce tumultu
Ipse te clausam moderer is urbem'
Cōsul aut Cæsar; quotiesminantûm
Turba Fatorum quatient serenam
Pectoris arcem.
Cùm leves visent tua tecta Casus,
Lætus occurres; præeunte luctu
Fausti-

Faustitas & Pax subeunt eosdem
Sæpè penates.
Dextra sors omnis gerit hoc sinistrû.
Quòd facit molleis: habet hoc sinistra
nenteis
Prosperum, quem nunc ferit, immi-
Durat in ictus.
Ille qui longus fuit, esse magnus
Desinit mœror. facilem ferendo
Finge Fortunam; levis esse longo
Discit ab usu.

AD PUBLIUM MUNATIUM.

Mærorem animi colloquiis & cætibus amicorum temperandum esse,

ODE V.

SI quæ juvabit dicere saucium,
Permitte, PUBLI, côpositâ malè
Loqui cicatricem, & latentes
Parce animo sepelire curas,
Secura ferri robora sæpius
Occultus ignis subruit: & super
Minora silvarum caducum
Traxit onus nemorumq;famam
Stravit virentem; quam tonitru levi
Quondam favillâ lambere gestiit
Impunè, Te longus silendi

Edis

Edit amor, facilesque luctus
Hausit medullas fugerit ocyùs
Simul negantem visere jusseris
Aureis amicorum, & loquacem
Quæstibus evacuaris iram.
Olim querendo desinimus queri,
Ipsoque fletu lacryma perditur:
Nec fortis æque, si per omnes
Cura volat residetque ramos.
Vireis amicis perdit in auribus,
Minorque semper dividitur dolor,
Per multa permissus vagari
pectora, nec redijsse quondam,
Pulsus superbit. Vise sodalium
Coetus: & udis sic temerè jace
Infusus herbarum lacertis,
Ad patrij leve murmur Hallæ.

AD MARCUM CILICERNIUM.

Veras esse divitias, quæ à bonis animi petuntur.

ODE VI.

NUmquam præcipitii credulus aleæ
Cum Fatis avidas composui manus,
Ut mecum taciti fœdere prælij
Æqua

Æquâ pace quiescerent.
Quid Fortuna ferat crastina, nesciam,
Heres ipse mei. Quas dedit, auferet,
Nō avellet opes, quæ procul extimo
Semotæ spatio jacent.
Quæ possunt adimi, nō mea credidi;
Numquā pauperior, si meus integer,
Regnum, MARCE, mei, si benè de
Vectigalia censibus (meis
Intra me numerem Pars animi latet
Ingens, divitibus latior Indijs,
Quo non ter spatio longiùs annuo
Itur navibus aut equis.
Sed mens assiduum visitur in diem
Hospes (a) è suis non ebur, aut novas
Mercatura dapes ipsa sui satis
Dives, si sibi cernitur.

In turpem sæculi Avaritiam.

ODE VII.

FRustrà querelis & gemitu parùm
Deliberato flevimus, arcium
Portas & emunita sævo
Mœnia procubuisse ferro.
Tot civitatum clade super parum
Peccavit ensis, quando labantium
Infirma

Infirma murorum reperto
Oppida suffodiuntur auro.
Eheu! secundum militis ad latus
Primus resedit sedulus artium
Fossor pudendarum, & decoros
Explicuit sine sole vultus
Vicina juxta pocula lætior!
Cessêre servis tela ligonibus!
Plebejus [heu nefas!] equestri
Malleus associatur hastæ!
Pax ipsa bello deterior subit,
Cum vilis auri belligeras amor
Pacavit iras, & repensis
Prælia detonuêre nummis.
Pugnare dignos sole palam duces
Celant opacæ nobilis obsides
Auri cavernæ. jam caduci
Desuper intremuêre colles:
Nolunt adeso jam dubiæ solo
Pendere turres. excutit impios
Tellus colonos, in ruinam
Ambiguis agitata campis.
Fugêre turpes agricolas agri:
Insons avaris littus ab urbibus
Migravit, & contaminatos
Æquora deseruêre portus.
Natura magnis dum sepelit nefas.

Rerum ruinis, vitrea fontium
Oblevit ora, ut navigatos
Sicaniæ Venetaque merci
Puniret amnes. Vidimus Aufidum
Nusquam repertas, arva per Apula,
Quæsiſſe ripas, cùm ſequacem
Diſtinuit malus error undam,
Hauſitque nubes vallibus integras
Turbo ſoluto plana per alveo,
Regum piaturus penates
Flagitijs, populique noxā.

AD ÆLIUM CIMICUM,

In Ruſsiam citeriorem profecturus.

ODE VIII.

ÆLI, non ſumus arbores: (utilis
Ut quo quiſq; loco natus, in-
Duret perpetuum morâ.
Nolis cæruleas Sarmatiæ domos,
Et canæ juga Ruſſiæ
Intentata mihi, dūZephyri vocant,
Et ſiccæ niveum viæ?
Nō fruſtrā properis impoſuit rotis
Currus Japeti genus;
Et terrā pavidos linquere navitas,

Pictis

Pictis non sine carbasis,
Remorū celeri propulit agmine:
Non frustrá patiens equi (bus,
Se sternit medijs trames in Alpi-
Magno dignum iter Hercule,
Naturæ ingenium struxit, idoneis
Dimensum juga passibus,
Quà se præcipiti Gloria vertice
Lasso ostenderet Herculi ; (bal,
Dignatusque sequi pergeret Anni
Regnumque ac Libycos manu
Attollens populos Æoliam super
Et tristes nebulis domos (cam-
Armatam Italiæ infunderet Afri-
Non soli loca quærimus: (seunt,
Nusquam fixa satis Pergama tran-
Teucrique & Dolopes migrant.
Mutant magna suas regna vices:
nihil
Perstat, quo genitum est, loco. (tia
Cúm primum geniti matris iner-
Terræ viscera rupimus,
Moti particulā traximus ætheris:
Cælique ingenio patris,
Cum matre immemores stare, cu-
currimus.

PANE-

PANEGYRIS
ANNÆ RADIVILIÆ
CASTELLANÆ TROCENSIS DUCISSÆ NESVISIJ.
ODE IX.

QUo te *Dearum* nomine consecrem,
Vicina cæli *Nympha* Borysthenis?
Themisne, an una Gratiarum
De tribus excipiêre Divis
Scribenda Diue? cedit aquis tibi,
Utcumque pictis fertur oloribus,
Cretâque, & inantem relinquit
Oceano Cytherea Delon.
Hinc & severo migrat ab Algido
Parum serenis Cynthia cornibus,
Quamvis anhelantûm lacessat
Ita canûm, teretesque rumpant
Virgulta damæ. Sed tibi dulciùs
Tranquilla rident Palladis otia,
Seu tela non mendax retexto
Bella virûm si nulare in auro
Mentem fefellit, seu tibi Cælitum
Vestire nudas Spiritus incidit

Aras, & aulæis, & ostro
Pauperibus placuisse Divis
At non inani fama canit tubâ
Te vi potentis non sine consili
Ventura tangentem sagaci
Mentis acu celerique cura.
Tristis videri prodit, & unicè
Sibi serenis pervigil in genis
Lucet venustas: seu coruscum
Cæsariem tibi pingit aurum,
Non indecoræ nube modestiæ
Extinguis aurum vilius aspici,
Gemmasque nolentes latere
Moribus ingenioque celas.
Hinc inde rubris Creta corallijs,
Illinc smaragdis fulguret India;
Cùm pura Virtus fulsit, omnes
In tenebris latuêre gazæ.

AD MUSAM.

LUADES LADISLAI PRINCIPIS POLONIÆ ET SUECIÆ.

ODE X.

CArminũ præses citharæque Clio
Dic, ubi molli resupina somno
Fe-

Peta rumorum cubet eruditis
Fama ſub antris?
Rumpat ignavos, age, dic, ſopores
(Nam locum noſti) nimijque feſſa
Somnij, tergat niveo morantem
Pollice ſomnum.
Theſpio curtum moderante loro,
Solis auratas, age, dic, quadrigas
Scandat, & claros gemino triūphos
Differat orbi.
Narret hibernis Helicen pruinis
Barbaro nuper caluiſſe tabo.
Narret Arctoo rubuiſſe canum
Sanguine Pontum:
Prodigus laudes tibi fundet Indus
Oſtijs ſeptem; tibi dives æris
Accinet Lydus; tua volvet ingens
Nomina Ganges
Te canent ſolis *Garamantes* arvis,
Te Dacæ Princeps plaviæq; pauper
Maurus, & Cydni, vitreique diſcet
Potor *Enipei.*

LAUDES FRANCISCI CARDIN. BARBERINI.

ODE XI.

QUis me citatus pectoris impetus
Denso sedentem propulit aëre,
Currusque nimborum morari, &
Per medias equitare nubeis.
Et plana terrarum, & populi casas
Regumque turreis non sine gaudio
Calcare sublimem, & superbo
Regna supervolitare curru?
Rerumne falsâ ludor imagine;
An picta mundi mœnia, & igneas
Arces, coronatumque flammis,
Et liquidum sine labe solem
Prævertor? hic & patria siderum
Clarusque cæli baltheus aurei,
Campiq; stellarum, & decemplex
Perpetuo redit aula gyro.
Quâ parte cæli Principis aureas
Inscribo laudes? hinc adamantinis
Æternus Orion in armis,
Et gemino propè Castor igni
Fortem reposcunt: hinc gravis Her-
cules.

Fama

Famæ propinquũ postulat Herculeæ
Hinc noctis immunem & veterni
Parrhasii vocat ora plaustri.
Acrem & timori cedere nescium
Addam Leoni: quem penes igneæ
Æstatis arvorumque cura, &
Flava Canis Cererisque regna.
Justam & tenacem propositi manum
Mundi serenis partibus asseri
Expectat Autumni Virago:
Quæ geminã sine fraude Librã
Ævique fraenos, & celeres vehi
Compescit horas; hinc tibi patrio,
FRANCISCE cedentes Olympo
Pleïadas Hyadasque cerno:
Illic laborat Phosphorus hospitas
Laxare nubeis: hinc tibi lucidus
Collumque repentesque cælo
Scorpius abstinuisse chelas,
Auroque comptum Marmaricus Leo
Crinem totondisse, & radiantium
Opima villorum, & jubatas
Velle polo revocare flammas.
Insculpta cælo gloria sospitat
Heroas: anni cetera subruunt.
Aulæque sceptroque, & columnis
Excidium sua dixit ætas.

AD AURELIUM FUSCUM.

Omnia humana caduca incertaque esse.

ODE XII.

SI primum vacuis demere corti-
cem (fluent
Rebus, FUSCE, velis cetera dif-
Vernæ moræ nivis, quæ modò nubiū
Leni tabuit halitu.
Formosis resceces fortia; displicent.
Externis trahimur: si malè Dardanis
Respōdens Helenę pectus amoribus
Famosus videat Paris;
Nusquam per medij prælia Nerei
Ventorumque minas splendida de-
ferat
Graij furta thori, sed benè mutuo
Rerum consuluit jugo
Naturę Dominus, quòd niveis nigra,
Lætis occuluit tristia. qui bona
Rerum de vario deliget agmine,
Consulto sapiet Deo.

AD MOSCOVIAM.

Cùm Principem Poloniæ Moschi in imperium accerserent.

ODE XIII.

MOscua, cur iniquas
Aureis frustrà pharetris di-
minuis sagittas?
Vulnera cur adacto
Dirigis ferro? cohibe stridula con-
tumaci
Barbara tela nervo. (ma risu:
Jam tibi Mavors facili mollijt ar-
Jam tibi mulcet iras: (in sereno:
Jam tibi frontem lepido temperat
Jam cecidêre tela: (è lacertis,
Jam pharetratis clypeus demigrat
Quid lacrymosa torvam supinis
Exarat rugis faciem? quid melius
Fletibus astra poscas?
Quid bono Divi melius mittere
Rege possint?

AD HONOREM.

Cùm FRANCISCUS BARBERINUS *sacrâ purpurâ ab* URBANO VIII. *Pont. Opt. Max. ornaretur.*

ODE XIV.

TE clara Divûm progenies, Honor,
Marsæ canemus carmine tibiæ:
Te meta votorum, & laboris
Dulce lucrum, volucrisque vitæ
Formosa merces, te decorum patrē
Inter serenæ fulgura Gloriæ,
Lunæque stellarumque cunas
Imbre super radiorum & auri
Virtus marito consciâ Numini
Effudit illustrem, & genialibus
Toris coronarum reclinem
Sidereâ religasse zonâ &
Non indecoræ sidere purpuræ,
Grataque tisu lucis, & osculis
Miros anhelantem nitores
Celsa super posuisse sceptra,
Et molle fertur fascibus & mitris

Aptasse fulcrum: quas stipulæ modo
Prensasse per ludum, & procaci
Diceris arripuisse dextrâ.
Te propagati filia Temporis
Germana Recti candida Veritas
Non erubescendis adurit
Ignibus; ingenuoque parvus
Luces honesto, fervidus ardua
Curare rerum. Te patriæ parens
Tranquilla Libertas, Fidesque,
Et duplicis studiosa mundi,
Illiterato quæ procul otio
Fecunda veri tempora dividit,
Arcemque Causarum, & confusi
Prævehitur vaga regna Phœbi;
Te, quæ propinquâ clade superbior
Gaudet cruentis Diva periculis,
Lassare Fortunam duello, &
Per medias docet ire mortes.
Illã impotentûm exercitus imbrium
Insana aquarum rumpere prælia,
Undas refringentemque flammas,
Attoniti pavet ira mundi.
At non & æquo fœdere Comitas
Non temperato pectore conserit
Cultusque tranquillamque morum
Temperiem, similemque vultum:

Sive æstuosus gurges inhorruit
Civilis undæ, cùm popularium
Æstu procellarum, & dolosâ
Carbasa diripiuntur undâ;
*S*eu rauca vulgi murmura lenibus
Sedêre ventis, cùm placidum sibi
Consensit æquor. Te decoro
Nobilitas comitata gressu
Centum vetustas nectit origines,
Centumque retro per populos fluit
Ceris avorum: nec severæ
Martis opes, Aquilæve desunt,
Censusque & almæ vulgus adoreæ
Anciliorum, & stemmatis, & togæ,
*F*ascesque, laurique & stremmatûm
Turba retro Titulorum inaneis
Exercet auras, non sine *P*lausibus
Famæque & aureo Nominis essedo,
Quod turba mirantûm & curule
Frænigerâ trahit aure vulgus.
Jamque & virentis vere puertiæ
Malas amictum, purpureus simul
Autumnus irrepsit decoras
Flore genas, per aperta lætè
Effulgurantûm culmina siderum
*E*ffræna curru jungere fulmina,
Nubeisq; prætervectû & imbreis
Qua-

Quadri jugis dare lora ventis
Miramur omnis turba minor pedum:
Supina curvo poplite civitas,
Votisque, & obtutu sagaces
Puniceum jaculamur axem:
Unde & coturcis oppida mœnibus,
Pictumque velis æquor & insulis,
Regumque turres barbarorum, &
Attonitas speculatis urbeis.
Tu regna ventorum, & pelagi gravē
Compescis iram, tu vaga siderum
Crystalla frænas, tu frementeis
Lucis equos, vigilesque mundī
Metaris igneis: te penes Æquitas,
Et septa Tuscis Jura securibus
Stipantur; annosæque Leges,
Et niveum sine cæde Justum.
Tecum supellex aurea, & asperi
Gemmis tiaræ: te radiantium
Nexus coronarum, sereni
Regum apices, lituiq; circum,
Erregiarum sidera frontium,
Mitræque fulgent, & diademata
Ad usque formosam diei
Jnvidiam, opprobriumq; solis.
At retro flavum lambere pulverem
Livor rotarum, & degeneri solum

Mento

Mento cecidisse, & procacem
Mœret humi posuisse vultum:
Plenoque nusquam *Divitiæ* sinu
Gazæque, & omnis turba *Pecuniæ*,
Et grando gemmarum, & refusi
Per populos vagus imber auri.
Tu lene *Tormentum* ingenio admoves,
Menteisque dulcis nectare Gloriæ
Plerumque mulces: te feracem
Consilij, facilemque vendi
Emisse doctus circuit Ambitus,
Fucoque & albis vestibus unicè
Formosus, agnoscique duplex,
Et placidæ sine nube rugæ,
Risu serenæ frontis idoneus
Mirè sagacem fallere curiam,
Discrimen obscurum dolosis
Artibus, ingenioque moram.
Spes mille circum nubibus insident,
Plenoque regni pectore turbidum
Bacchantur at turpes Repulsa,
Et volucris fuga ridet auræ.
Te quamquam anhelantûm igneâ siderum
Suspirat ædes, Principis aureos
Invise posteis, hic ruinas
Imperij,

Imperij, seniumque mundi
Curare solers, desine tristium
Tandem querelarum, & potius sacrâ
Incude diffingas in aurum
Sæva Ducum Procerumq; tela.

AD APES BARBERINAS.

Melleum venisse Sæculum.

ODE XV.

Cives Hymettii gratus *Atticæ* lepos;
Virgineæ volucres,
Flavæque veris filiæ,
Gratū fluētis turba prædatrix thymi,
Nectaris artifices,
Bonæque ruris hospitæ,
Laboriosis quid iuvat volatibus,
Crure tenus viridem
Perambulare patriam;
Si BARBERINO delicata Principe
Sæcula melle fluunt,
Parata vobis sæcula?

AD SEIPSUM.

ODE XVI.

Quid diu vanas feriente nubeis
Vota fallaci jaculamur arcu?

Quid loquor dudū mihi Consul ipse
Ipse Senatus?
Ite mordaces procul ite curæ,
Me vocat notis Helicon viretis,
Me sacrum lauri nemus, & canorum
Phocidos antrum.
O ubi molles Heliconis umbræ,
O ubi Cydnus, violisque pictum
Thespiæ rupis caput! o sonori
Flumina Pindi!
Me quis ad vestros Aquilo recessus,
Aut quis alatâ Zephyrus quadrigâ
Deferat fessum, gelidosque Cirrhæ
Sistat ad amneis?
Vos mihi Romam, Phrygijsq; centū
Pendulas saxis simulatis ædes;
Vos Aventinum Capitolijque im-
mobile saxum,
Hic ubi lævi cecidêre musco
Virgines undæ, vitreoque garrit
Ore Clitumnus, nimiumque labi
Sedulus Almon:
Hippocreneis abiêre rivis
Pegasi fontes, Aganippidumque
Murmur, & cantus, & euntis agro
Copia lymphæ.
Alter hic Liris fugit, alter Ufens,
Alte

Alterillimi Thrasimenus amne
Trudit electrum, liquidoque Plævc
Volvitur auro.
Hîc ad Empusæ nemus, & virentem
Æsaris ripam studiosa florum
Aura colludens cumulo jocantis
Obstrepit undæ
Lenis hîc auræ tepor, hic venustas,
Hic nitor rerum, meliorque cæli
Vultus, hîc plenis agitata manant
Gaudia ripis.
Hîc sales compti, facilesque risus,
Hic levis circum jocus, & decentes
Gratiæ plenos referunt refecto
Flore quasillos.
Hîc mihi septem melius renident
Romuli colles, graciles que venti
Leniùs perflant gelidam supini
Tiburis arcem.
Collis ô sacri decus, ô magistrum
Numen, ô Grajæ fidicen Camœnę
Phœbe, si gestis procul arduo de-
scendere Cyntho,
Huc ades longi mihi testis otî:(posta
Tuq; [nam me quis prohibet ?] re-
Affer inprimis mihi, FUSCE, grati
Carmina Flacci.

AD

AD TIBERIM.

Eum Beneficentiæ & Liberalitatis URBANI VIII. Pont. Opt. Max. Symbolum fore.

ODE XVII.

TIbi siste precor, nec rapidæ regna licentiæ
Jactatis temerè: neu Latij littora Nerei
Undarum nimio deciduus plauseris agmine,
Quid per plana, per abrupta, per impervia lubricum
Vectigal domino deproperas Nereidum patri?
URBANI patulę credideris flumina dexteræ:
Tunc seu melle fluent, seu rutilis sęcula fontibus
Fies auriferis nobilior fabula Lydijs.

LAUDES FRANCISCI CARDIN. BARBERINI.

ODE XVIII.

HIc ille plenis Oceanus patet
Laudum catervis; ite loquacia

Per

Pertrantia, facundisque Musæ
Carmina deproperate remis.
O qui loquentis flamine sibili,
Lenique sacræ nubis anhelitu
Imbellis antennas, Notorum
Alba super volitare terga
Doctus, procellas & bijuges celer
Frænate nimbos. huc age Delphicã
Lautu, coronatamque myrto
Pegaseæ dominator undæ
Inscēde puppim. Quod timidi prius
Sulcemus æquor? quod pelagus situ
Fundoque vittutum, & refusæ
Per populos maria alta famæ
Vates profundæ navita gloriæ
Invisat? illinc alta frementium
Moles procellarum, & protervæ
Fluctibus intonuêre lymphæ.
Hæc illa parci nescia littoris,
Avara cæli, prodiga munerum
Baccharur, & pecuniarum
Cæruleo pluit aurá nimbo.
Hæc illa magni pectoris indoles
Sese ipsa rerum fluctibus erigit,
Curasque & alternis natantem
Consilijs animum reminiscet.
Vindex avaræ fraudis, & abstinens

Lucrantis auro regna pecuniæ,
Rerumque prudens, nec cruentæ
Laudis iners, animique Parca.
Hinc æstuantùm mota superbia
Subsedit undarũ, & procul arduum
Ad litus acclinata blando
Æquora decubuêre somno.
Hoc illud alti Principis otium
Clausum quieti vecte silentij;
Somnique curarum, & labore
Empta quies, animique vesper
Longi repensus merce negotij
Cùm dulcis inter claustra modestiæ
Sceptrumq; & immensis reclinat
Regnũ humeris, oneriq; parcit,
Obliviosus dissipat Hesperus
Regum labores. damna fugacium
Plerumque curarum reponunt
Pervigiles sine nocte somni:
Aulæ nitorem cùm benè nesciæ
Texêre noctes, nobilium simul
Pompam catervarum retexit
Clara dies; redière curæ.

AD

AD MILITARES EUROPÆ ORD.
De Provinciis Græciæ recuperandis.
ODE XIX.

SI quem cruentæ vultus adoreæ,
Si fusus auro miles, & incyti
Urunt in argento triumphi
Artifici simulante dextrâ
Sculptæque laudes, & titulis super
Afflata signis vita Corinthijs,
Cultusque, moresque, & perenni
Pæne loquax sua fama saxo:
Hic si locari post genitis sacer,
Et per nepotum lucidus atria
Quærit videri; destinatam
Funeribus meditetur aram,
Vultumque vultu fingat Achillei,
Dextrãq; dextræ cõmodet Hectoris;
Dignus Timantheâ notari
Arte, Syracosioque cælo:
Letique cutiâ merce perennius
Lucretur ævum, quos sibi dempserit
Caris redonat jurus annos
Conjugibus, puerisque caris.
Hic si timendus gestit aheneis
Horrere squammis, quê litui sonus,

Sævique conjurata Martis
Signa vocant, clypeo subire
Sparsumque crinem versicoloribus
Mutare cristis, & rapidum vehi
Dum per rejectanteis lacertos
Ambiguæ fluitent pharetræ;
Illum palustri consita fraxino
Poscit Methone, poscit Acarniæ
Lacus, Tanagreique saltus,
Aut graciles Marathonis orni,
Gnossosque telis, & resonum gravi
Stymphalon arcu: nō chalybū rudis
Lemnos, nec inconsulta ferri
Phocis erit, nec inermis Oea.
Si rursus idem bella fidelibus
Committat Euris; æquoris impiger,
Veloque & obluctante remo
Ortygiis equitabit undis.
Illi Cytori pinus, & hispidæ
Cupressus Idæ brachia frondium
In transtra, & hærentem carinam
Contrahet; ærisonamq; puppim
Non imperito remige muniet
Eubœa: remos Thespia suggeret,
Ausamque despectare nubeis
Veliferam dabit Ossa pinum:
Aut qui comatas educat ilices

Caycus, aut qui limpidus afflitas
Mæander intercurrit alnos,
*A*ut dubii vagus error Hebri.
Nec si superbus poscat eques vehi,
Pugnæ scientes *I*smara denegent
*P*ullos, relictura sque retro
Aut Notō aut Aquilona plantas;
Si bellicosos proruat accolas
Servilis Æmi, sparsa sequi celer
Vexilla, palantemque Lunam
Æmonijs agitare campis.
*I*llum & colossis conspicuum dabit
Venalis omni funere gloria, &
Doctis renascentem metallis
Orchomenos, vel amica vivum
Non pejeranti marmore Neritos
Ementietur, nec Capitolia
Mutum, Palatinæve moles
*S*tare sinent sine laude civem.

AD AULUM LÆVINIUM *Visnovij Poloni Equitis virtus, cujus in*
terempti pro patria Cor, per summam barbariem, inter se partiti Turcæ, & depasti sunt.

ODE XX.

EHeu! quò citharæ sciens

Et Bacchi calidis fervida jurgijs.
LÆVINI, ruit indoles, (cacibus
Jmbellem strepitum & docta pro-
Saltum fingere classicis,
Audito q; choros cogere tympano,
Et mensam clypeo super,
Et plenum galeis ducere Liberum!
Non hoc pectore Thracios
Jnter Sarmatici fulmina prælij
Fudit VJSNOVIUS globos, (petus.
Et Thracum volucres cõtudit im-
Jlle & sanguineis super [gum. &
Fumantûm cumulis hæsit Jazy-
Alti navita sanguinis
Portum nõ soliti nominis attigit.
Jllum Thraces Achaicis
Rimati gladijs, pectoris invia
Dimovêre repagula;
Et cor, & tepidâ morte fluẽs jecur
Devesci, & pia carpere
Ausi sacrilegis viscera morsibus.
At non egregiam quoque
Libarunt animam, nec Mareoticas
Pavit fama libidines,
Aut secura Getæ dentis adorea.
Eheu, stringite posteri,
Fortũ belligera stringite dexterâ.
Heu

Heu primam gladij sitim
Pubes Odrysiis imbue cædibus,
Confossisque reciprocum
Rursum pectoribus reddite san-
 guinem,
Dudum in corpore Bistonum, &
Venis immeritũ fervere barbaris.

AD PRINCIPEM QUEMDAM

AD THERMAS PROFICISCENT.

*Jucundam & honestam vitam fru-
ctuosæ & anxiæ esse præponendam.*

ODE XXI.

Regias vero manus
Tagi serenis imminere rivis,
Utili placet luto?
Fucûmque nobis fluctuantis auri
Flavus allinit liquor:
Ex quo superbi dives amni Hermi
Sordidum lavit Midam,
Rudique limum duxit è Tyranno.
Ite, mobili vitro
Albive Cydni, lucidive Xanthi,
Ite Principum manus,
Auri coruscas submovete labes.
Rivus integer viti,

Suæque purus conſciuſque lucis,
Præterit fideliùs (palmas.
Regumque ſomnos, Cæſarumque
Dulce purpuræ decus,
Tuam micantis innocens metalli
Amnis irrigat manum: (rides,
Midamque Princeps, Tantalumq;
Vitreus tibi latex, (phas,
Lymphâ ſequaceis evocante lym-
Lubricâ placet fugâ, [pratis
Quâ fervet Anus, garrulumque
Unda promovet pedem,
Ripaſq; pingit, candidique fontis
Uda volvitur dies. (res
Hîc thymbra poſcit hîc amœnio-
Humor educat roſas,
Et cana nardus, filijque Veris
Hinc & hinc bibunt croci, [rem,
Vivumque potant fluminis podo-
Hic comata lilia
Paſſiſq; Majus ambulat capillis.

AD CÆSAREM PAUSILIPIUM.

Ne nimium adoleſcentiæ fidat.

ODE XXII.

NE te, PAUSILIPI, fallat inani-
bus

Ætas

Ætas delicijs, quæ simul impigris,
Incertum rapuit curriculum rotis
Effræno citiùs labitur Africo.
Mendax forma bonum deficientibus
Annis præcipitat, vitrea concuti,
Dilabi facilis, cerea diffluere
Hornæ more rosæ, quam modò roscidum
Cùm fovit tepidis manè Favonijs,
Diffolvit pulvijs vesper,Etesijs,
Numquam quod rapido pollice texuit,
Audet compositum *Parca* retexere:
Nec reddit refluo sæcula turbine.
Felix ille, cui non breve temporis
Momentū placuit, qui juga mobilis
Ævi deposuit, qui sibi lucidam
Jam nunc sollicito lumine patriā, &
Arcem nobilium destinat ignium.

AD JULIUM ARIMINUM

Solis animi bonis nos belluis præstare.

ODE XXIII.

Non Hydaspeis, ARIMINE, gemmis,
Non domus flavâ laqueata cedro.

Aurei torrens neque te beatum
Fecerit Hermi.
Mitte sectari, quis amœna præter
Prata, non parco fluat amnis auro.
Sit satis Virtus, animosa sedeis
Visere Divûm.
Alter effultos adamante muros
Tollat, aut cæsas *S*ipylo columnas,
Fossor, iuspectâ Stygе, quas revulso
*S*ubruat Orco.
Ditior silvis habitat *S*abæis
Ales Eois renovata bustis:
Ditior gemmis rutilo vagatur
Piscis *H*ydaspe.
Alter *E*ois variam lapillis
Subfiget zonâ retinente pallam:
Alter insigneis Tyrio lacertos
Vinciat ostro.
Gratius læves variavit alas
*S*parsa nativis philomela guttis;
Pulchriùs Thressę maculosa pingunt
Pectora Lynces.
Tonsa nos vestit pecus, & luporum
Terga mentimur, & neq; flava vestē
Dedecet vulpes. & abacta cæso
Castore pellis.
Una mortaleis numero ferarum
Eximit

Eximit virtus, voluceremque notas
Siderum sedes animus solutis
V ilere pennis

AD JOANNEM RUDOMINAM

In funere Georgii Rudominæ fratris.

ODE XXIV.

QUalis trisulci fulminis impetus,
Quem Dædaleis feta vaporibus,
Pinguemve pabulata terram
Per medias rapit ira nubes,
Fastidioso cùm semel excidit
Immurmurantûm carcere nubium,
Per regna ventorum, per auras,
Et dubias Aquilone silvas.
Per arva latè, per juga concito
Grassatur igni: jam capitis minor
Aut Ætnus aut percussa Calpe
Non humiles posuêre fastus;
Interque diras Dux equitat faces
Cōmunis omnes per populos timor,
Et ponè strages, & supino
Deproperata ruunt tumultu
E nube fata, non sine montium
Clamore, lōgus quē glomerat fragor
Volentis audiri ruinæ,

Et volucrum furiæ Notorum.'
Talis superbis irruit hostibus,
Mortis decoro pulvere sordidus,
Et per Musurmannos honestam
Explicuit RUDOMINA pugnā
Illum futuræ laudis & inclytæ
Mercede famæ Gloria mentium
Regina, nundinata morti,
Per medios rapuit Gelonos.
Quàm pone Virtus, & Decus, & comes
Injuriosæ Relligio necis,
Per tela, per formidolosos [hiatus
Quadrupedantûm onagrorum
Exercitati militis, obvio
Venale fato prostituit caput;
Sed visus haud venire parvo
MagnanimusRUDOMINA leto.
Nam dum duelli lætior, hostica
Opprobriorum murmura vindice
Excusat ense; barbararum
Immortuus aggerib. cohortûm
Præfecta tandem colla volubili
Lapsu reclinat. sed famulâ propè
Decusque præsignisque Virtus
Semi animem subière dextrâ:
Mox expeditis corpore manibus,
Depræ-

Depræliatrix Gloria siderum
Occurrit, & fulvo reclinem
Ire jubet super astra curru.
At fama latè tergemino Tubæ
Longeva cornu sæcula personat.
Jo triumphe, vivit Astris
Ille meus RUDOMINA, vivit,

AD JOANNEM RUDOMINAM.
In funus Joannis Rudominæ patris.

ODE XXV.

QUemcumque mendax fama Quiritium,
Et dedicatis densa clientibus
Corona, juratisque stipat
Imperij comitatus armis,
Quamvis Lacænapicta superbiat
Sub veste tellus, & famulantium
Juxta lacertosæ cohortes
Et clypeis radient & hastis;
Nec pervicacis ludibrium Deæ,
Nec concolores consilio Dolos
Vitabit, aut circum sonantes
Nobilium fugiet tumultus:
Nec concitato pectoris impetu
Nitente mentis remigio, soli
Ignavus

Ignavus heres, innatantes
Cæruleum per inane campos
Pervadet umquam: quippe volubili
Negotiorum pulvere sordida,
Glifcente curarum tumultu,
Mens humiles remoratur alas.
At quem supernis sedibus intulit
Mors, & profanis præcipitem procul
Furata terris quò solutus
Præpetibus RUDOMINA pennis
Exerrat! ohe! quò per inhospitas
Afflata leni pectora flamine
Nubes, inaccessosque tractus
Et superas agit inter arces!
Non multitatis ille volatibus
Prævectus udas terrigenûm domos,
Cœtusque vulgares beatæ
Non humilis venit hospes aulæ.
Illum ministrâ Religio manu,
Et delicato pectoris effedo
Evexit inconcussa Virtus,
Et superis dedit ire campis.
Extructa quondam celsa faventibus
Delubra Divis Munificentia
Pensavit auratis Deorum
Hospitiis, famuloque cælo.
Hic vel corusco se propè siderum

Cur-

Curru locabit, vel propior Deo
E nube reclinis curuli
Sub pedibus sua fata cernet:
Regùmve totvos subter acinaces,
Et regiarum sidera frontium,
Et tot Tyrannorum videbit
Suppositos radiare fasces
Et hæc stupebit, quę proprius micãt,
Obscura crasso serpere nubilo,
Lateque casuras per urbes
Ora sagax oculosque ducet.

IN FUNERE ERNESTI VEIHERI PALATINI CULMENSIS FILII, VITA IMMATURE FUNCTI.

ODE XXVI.

Porrectus imo nec scopolus vado,
Cautèsve pronis amnib. imperat
Moras, neq; undantem morantur
Fluminibus cava saxa lapsum
Nec irretento prætereuntia
Tempus retardat sæcula cardine:
Nusquam fatigatos Orion
Solvit equos properante curru.
Annos & horas præpetibus rapit

Latona bigis. irrevocabilis
Decurrit, effetamque prona
Accelerat catiem juventus.
Apollinari nuper in agmine,
Florentis ævi limine vidimus
Stantem VEHERUM lacrymosô
Præcipidem cecidisse fato.
Mox ut caducis artubus ingruit,
Mox ræstuoñs torrida febribus,
Ferocientes devoluta
Stamina diripuêre Parcæ.
Candente bysso pensa fluentia
Rupêre nodos: occidis, occidis,
ERNESTE, ceu quondã procellis
Exanimes cecidêre nardi:
Ceu dum per hortos cæruleâ manu
Desævit udus Juppiter, imbribus
Sterni reluctantes acanthi
Lassa solo posuêre colla.
Quid Mors superbo pectora turbine
Insana victrix surrigis, inferens
Terris triumphales cupressos,
Et mutilam sine fronde taxum?
Mentis pudicæ candor, & indoles
Firmata faustis sub penetralibus,
Cultusque divinæ parentis,
Fixa locant monumenta terris.
Vidit

Vidit benignis moribus aureum
Felix Lyceum, vidit imaginem
Virtutis ERNESTUM paternæ
Et ſimilem proavis Nepotem.
Sævi tropæum funeris ardua
Virtus profundo præcipitat ſolo.
Sublime Veiherana Virtus
Sidereo caput æquat orbi,
Jllam ſecundis Gratia brachijs,
Altuſque curru Rumor eburneo
Ad aſtra ſuſtulit videndam
Attonitæ volucrem juventæ.

IN PRIMI LAPIDIS JACTU,

cùm JOANNES CAROLUS CHODKEVICIUS *contra Oſmanum Turcarum Imperatorem ſigna moturus, Templum* VIRGINI MATRI *Croſenſis Societatis* JESU *Collegii extrueret.*

ODE XXVII.

Divûm locatus conſilio Lapis,
Et dedicati liminis arbiter

Quàm ritè de cælo migrantium
Hospitio superûm coruscat!
Non tot fremebat littus Olympijs
Olim catervis, Graja Corinthio
Dum lustra certatim Tonanti
Instabilis celebraret Isthmos.
Tequippe Divûm turba domesticû
Marmor superni civibus ætheris,
Magnæque majestas Parentis
Perpetuis habitabit annis.
I, perge felix, & latebras cavæ
Telluris intra: quâ tibi tutior
Templi superventura moles
Fortibus insideat columnis,
Hic næpe quisquis sacrificas manus
Inaugurato tinxerit unguine,
Cælumque, solemnesque sacris
Muneribus cumulabit aras,
Et fronte plenum lætitiæ diem.
Intaminatis pulcher honoribus
Ostendet aris, & serena
Perfudum feret ora vulgus:
Plebisque denso celsus in agmine
Divina cælo tendet adorea,
Quæ terra, quæ supplex adorat
Compositis pelagus procellis.
Nec veró surdis sideribus preces
Conchy-

Conchyliato murice fulgidi
Mystæ feretis, dum faventi
Pro CAROLO, Caroliq; castris,
Optata Divis vota litabitis.
In ore vestro sollicitus suas
Spes ille librat; & Tonanti,
Et Patriæ sua sacrat arma.
Effrænа vestrâ detumeant prece
Formidolosæ bella Propontidos,
Et lævus *Ister*, & Gelonus
Vipereo metuendus ictu.
Illuc citato Martis in essedo
Toto vehatur CAROLUS impetu.
Et concatenatos superbis
Massagetas trahat in triumphis.
Juxtà faventûm cura Quiritium
Densisque Laudes agminibus Ducẽ,
Et Plausus, & depurpuratis
Gloria concomitetur armis.

AD ABRAHAMUM BZOVIUM.

De sacrâ Annalium Historiâ
EUGENIJ IV.
ODE XXVIII.

QUalem è nivosis Eridanum jugis
Primo cadentem leniter agmine

Festæ Napearum catervæ
Traijciunt, hilarique circúm
Plaudunt natatu: Mox ubi prodigus
Et temperati marginis immemor
Prorupit, & præterfluentis
Regna procul populosq; lusit
Errore lymphæ, degeneres simul
Ripáque & immensi hospitio alvei
Dignatus amneis, atque aquosum
Immodico bibit ore cælum,
Silvisque & arvis latiùs imperans
Ripam evagantis seditionibus
Metatur undæ, jam natari
Difficilis, nimiusque campi,
Venti paventem non benè sustinet
Dorso phaselum, lætior arduas
Subire bellantûm carinas,
Et galeis clypeisque longè
Clarus videri, donec Japygas
Amneis avari fluctibus Adriæ
Summisit, & majore ponto
Velivolum dedit ire Martem:
Sic te fluentem leniter aureæ
Torrente linguæ, prima per Italas
Clamata defatigat urbeis
EUGENIJ pia cura patris,
Qui bella Regum, & illacrymabileis
Rerum

Rerum tumultus flectere providus
  Mundi laborantis ruinas
    Extulerat subeunte collo,
Sacrique Veri solliciti Patres
Quos in fidelis littora Bosphori
  Rubrive submisere ponti
    Regna, Paratoniive Nili,
Lectum remotis consilium plagis
Rerum potentem visere *Tusciam*, &
  Leges peregrinosque ritus
    Dardanijs sociare sacris.
Hic tu profanis cassa furoribus,
Doctisque narras prælia vocibus
  Pugnata, clamatumque Martem
    Quà vitrei ruit amnis Arni.
Nec otiosæ more licentiæ
Exaggerato defluis alveo:
  Sed plana per rerum profundo
    Ore ruis, mediusque ripæ:
Mox & citato plenior impetu,
Linguæ sonoro flumine devehis
  Classemque & evagata longè
    Ambracio pia bella ponto.
Quo nos a vorū bella trahunt, retro
Seri nepotes ibimus? ibimus
  Pulchros redordiri labores
    Et veteres reparare palmas!

Solúsne palmas, solus Achaica
Oblivioſi nocte silentij
Abducit Abramus tropæa.
Et veteres revocat triumphos?

AD AMICOS BELGAS,
ODE XXIX.

EST & remotos non humilis furor
Lustrare *Belgas*. Ducite Gratiæ
E valle *Permeſſi* vagantem
Pegaſon, alipedemque ſacris
Frænate ſertis. Ut micat auribus,
Vocemque longè vatis amabili
Agnóſcit hinnitu! ut Dearum
Fræna ferox, hilarique bullam
Collo propoſcit! *Non* ego degener,
Ignava curſu rumpere nubila,
Terraſque deſpectare, & omni
Vincere Bellerephonta cælo,
Jam jamq; rotròCarpaton,& procul
Frontem nivalis reſpicio Craci,
Turreiſque Carcinæ & vetuſti
Tranſilio juga Carroduni
Canamq; Peucen, jam Calaris ſupra
Zethique pennas & Boreæ patris
(Quamvis Erechtæam maritis
Tolleret

Tolleret Orithian alis)
Albimq;, Rhenūq; & liquidū nihil
Tangente Mosam prævehor ungulâ;
Jam jam coruscas Andoverpæ
Cerno domos, dominūq; Scaldim
Ac tu meorum prime sodalium
BOLLANDE salve! non tibi frigido
Infusus amplexu, verenda
Colla tero. juvat usque sacro
Hærere vultu, sidereum juvat
Multoque fetum numine cernere
Pectus, redundantemque pleno
Ore Deum. Rapit inde Musis
Dilecta cervix, & benè pendulo
Attrita multū in pectora barbito
Sublimis HABBEQVI o Deorum
Digne dapes superumq; cantu
Condire nectar, numinis in tui
Sinu reclinem Sarbivium sine
Duxisse paullatim beatos
Carminis eloquijque fonteis.
Quis ille vates cominus obvijs
Occurrit ulnis; pectora candidi
Nosco TOLENARJ, flagranteis
Nosco genas, animamq; semper
A Dis tecentem da Pater aurea
Arcana magni Numinis hospitem

Audire, da grandeis bibisse
Aure sonos, animique totum
Libare florem. Quis placidas faces
HORTENSIANI nesciat ingeni?
Aut quis DIERIXI benignis
Longè oculis animâ eminentē
Suique largam? Quo satis HO-
SCHIUM, (LIJ, &
Quo MORTIERI, quo pia VAL-
LIBENTIS amplexu coronem
Pectora, quo mihi dulcis HESI?
Heu digna prisco nomina sæculo,
Magnasque in ipsis conscia vultibus
Portare menteis! quæ sereno
Dulcè micans sedet ore virtus?
Quæ fixa vivæ gratia purpuræ;
Qui candor alti proditor ingeni
Salvâque majestate blandum
Alloquium, placidique mores?
Fertur retuso Deucalion mari
Dum mersa totis sæcula promeret
Terris, renascentemque jactos
In lapides animaret orbem,
Mosæque Scaldisque ad vada nescius
Informis auri sorte datam retrò
Jecisse glebam: quâ repentè
Aurea prosiliêre Sæcla, &

Tersêre

Tersêre gratis nubila vultibus,
*Ita*sque, puræ frontis idoneo
Risu remulsêre, & fluenteis
Sponte suâ pretiosiore
Mores metallo, per Rhodanū per &
Fudere Rhenum, protinus & solum
Vertere Fraudes; & remotam
Invidiæ petiêre Thulen
Hinc ille Belgis oris & eloquî
Cognatus auro fulgor in omnia
Se Sponte mitiens; ah maligno
Nî nova progenies rigeret
Contacta ferro, nec toties suos
In sæva Reges cœpta resorbeat
Civilis æstus quò perennis
Quò miseros rapit unda belli?
Efferte vireis, arma domestico
Efferte nido, magnanimum genus
Belgæ Leones; terra tantas,
Quæ genuit, malè pascit iras.
*P*er vestra frustrà viscera quæritis
*F*inem laborum. bella diu strepunt
Quæ tertio non rupit hoste
Barbarici tonitru Gradivi,
Avita restat busta recentibus
Cingi trophæis: restat Achaicum
Restat coronari tricenâ

Carpathium Joniumq; classe
Heu quã patẽti naufragũ in æquore
Nostri periret dedecus otij
Quantumque de nostra videres
Phœbe cadens orien sque fama.
Jam tunc Athenis prisca reponeres
Panætianæ regna scientiæ,
BONÆque, desecrata MENTI &
Templa tuis PUTEANE Musis.
Felix & alti Socrate non minor
Veri magister. Quæ tibi portici s
Ferventis undaret juventæ
Agmine, quæ populis theatra?
Qui te tonantem bella Demosthenẽ
Heroës alto pectore duceren,
Aut quæ Melitæo *Sophocles*
Pulpita succuteres cothurno?
Tũc me per omnes duceret Ædonas
Dacosq; Thracasq; & Lelegas pium
Vocis BOELMANNÆ tonitru, &
Magniloqui grave fulmen oris.
Quò Spes inani me rapit aëre
Et vector ales? quidquid id est, tamẽ
Me vate mox iras perosis
Sæcla fluent meliora Belgis.

AD

AD QUINTUM ARISTIUM.

ODE XXX.

SIc est *ARISTI:* novimus ardua
Spectare tãtùm. quis juvenũ prior
Magnum repentino lacessat
Carpathium Joniumque bello?
Immensa magnæ tempora gloriæ,
Angusta vel spe vel factmns metu.
Vet isque prensamus futura
Non manibus. sed eundis ævi
Occulta postquam nos rapuit fuga,
*B*ellamus omni consilio senes
Nullius exempli, & perennem
*D*esidiæ trahimus catenam
Per posterorum sæcula. Succute
Ignava bello succute sæcula,
Quicumque plus á Diis honesti
Nominis ingenijque ducis.

AD *B*ALTHASAREM MORETUM PANEGYRIS LYRICA.

ODE XXX*I*.

MUsas amantis gloria *BELGIJ*.
Et *LIPSIANÆ* sidus adoreæ
MORETE,

MORETE, non tibi pudendo'
Ad citharam veniente saxo
Grandem virenti Scaldis in aggere
Pono columnam; quam neq; turbid⁹'
Auster, neque emotus refuso
Subruat Oceanus profundo:
Sed quam recentes cum violis rosæ,
Omnisque circùm copia narium,
Laté coronent, aut perennis
Pampinus ambitiosiore
Irrepat herbâ: quam procul ardua'
Pronis adorent saxa Ceraunijs,
Septemque qui fulcit Triones
Carpatus, & Rhodope nivalis'
Columna cæli. jam mihi nubibus
Digressa moles æthera succutit,
Currusque stellarum & tonantes'
Sistit equos, solitoque major
Intrat trecentis astra decempedis;
Unde & Latinis celsior Alpibus,
Canamque Pyrenen & Afræ
Despicias juga celsa Lunæ,
Quæ prima, vel quæ testibus ultima'
Incido saxis; nominis inclyti
Caligat in portu, & tuarum
Oceanum pavet ala laudum.
Insuetatis summa nitent bonis:
Parum⁹

Parumque lucet Gloria, quæ simul
Illustrat insignes & imos, (est,
Et proprio magis igne pulchra
Ignota Thuscis nomina Cæsarum
Squallent sepulchris: quas tulit ex-
timus
Splendor, verecundis sepultæ
Noctibus occubuêre laudes:
Et sæpè Famam Livor ab aureis
Detrivit aris, non Acherontius
Offundet ingratas, MORETE,
Invidiæ tibi vesper umbras:
Sed ipse Livor nominis in tui
Occumbet ortu, tu dominus tui
Divesque, non debes caducæ
Ludibriũ opprobriumq; *Divæ*?
Ex quo monentis munere LIPSIJ
Multo sonantem Socratè porticum
Tyro celebrasti; perennem
Doctus emi benè posse laudem
Impendiosæ mercè scientiæ:
Et ipse sacro plurimis otio
Palles, & externis amicus
Ingenijs breve per nepotes
Extendis ævum. Tu tacitam libris
Demis senectam: sæcula Gratiæ
Musæque, & impubes Apollo, &
Mercurius

Mercurius tibi debet annos,
Postquam diserti flumina sæculi
PLANTINIANÆ margine copiæ
Latè refudisti. Sacrorum
Cuncta sedet tibi turba vatum;
Omnisque chartæ virginis æquore
Arundo sudat. Uranies tibi
Nocturna certatim laborant
Otia, pervigilesque Lunæ.
Nam si quid udâ fluxit arundine,
Torrentis ævi corripit impetus,
Si non recudentis metalli
Duxit onus, celeresq; plumbo
Tardavit alas; dum gracilis liber
In certa ductis cornua paginis
Increvit, argutumque chartæ
Sub gravibus gemuêre prælis,
Multo sonandis carmine legibus,
Ni me Camœnæ Pindaricas vetent
Transire Gades, & vagantem
Herculeæ moneant columnæ
Cœptam canoro non sine carmine
Finire molem. Sunt alij tibi
Calles, neque unum concitatis:
Gloria currit iter quadrigis:
Namque & beati nobilis ingenî
Claudis capaci sæcula pectore,
Heresque

Heresque Veri, seu quod olim
Socratici monuēre coetus,
Seu quod trienni nūc geminat poēs
Stagira circo: plurimus eloqui,
Pennæque felix; nec latere
Aut humili placuisse vulgo,
Sed civis omni nobilium bonus
Nosci Senatu te *Latij Pater*,
Qui nunc & Europes recline
Portat onus dominæq; Romæ,
Doctis clientum cœtibus inserit
URBANUS jo! tu placidum (pedi
Jam stantis inscribo columnæ)
Principibus populisq; fidus.

AD AMICOS.

Se ad sacra studia animum appellere.

ODE XXXII.

VIxi canoris nuper idoneus
Vates Camœnis: jā citharæ vetor
Sermone, defunctumque longo
Barbiton ingeminare cantu.
Jam feriatâ fistula cum lyrâ
Dependet unco: rumpite tinnula
Vocalis argenti, sodales,
Fila, supervacuosque nervos.

O quæ

O quæ coruſcantûm atria ſiderum
Servas, & aurei læve perambulas
Mundi pavimentum, moleſtæ
Pelle Themi ſtudium Minervę.

MATH. CASIM. SARBIEVII SOCIETATIS JESU LYRICORVM LIBER IV.

AD EQUITES POLONOS,

Cùm montem Carpatum redux ex Italiâ inviſeret.

ODE I.

ÆTERNA magnis carmina Carpati [ſteri,
Inſcribo ſaxis. Diſcite po-
Caſtiſque diſcendum puellis
Et pueris geminate cantum.
Fruſtrà, Poloni, cingimus oppida
Muris, & arceis addimus arcibus;
Delubra

Delubra si squalent, & altis
Cæchtuum viret herba tectis.
Frustrà caduci fulminis artifex
Moles ab altâ turre remugijt,
Si mœsta respondere cantu
Tēpla negant. Superûmq; pridē
Sacro stupescunt æra silentio.
Quod si nec idem sit Superis honos
Templis in iisdem, nec sub unâ
Lege superstitiosioris
Per ora vulgi relligio fremat;
Cives ijsdem non benè claudimur
Portis, & infelix eundem
Instruimur acies in hostem,
A plebe Numen sæpius malè
Placatur a iis scimus ut impias
Vastata Graiorum per urbes
Sacra suis periere rixis.
Fumant propinquæ tēpla Bohemiæ:
Concussa Regni viscera Pannones
Flevêre collatis in unam
Viribus incubuisse stragem.
Hinc inde levos despice Carpato
Polone campos, quos pecorū ferax
Dravusque Savusque, & bicornis
Frugifero secat Ister amni:
Quanto careret corpore Thracius

Regni tyrannus, si bene mutuas
Menteis & obligata Divis
Barbarus extimuisset arma!
Atqui timendæ. Panno potentiæ
Vallârat altis oppida mœnibus;
Pontemque dedignatus, omni
Danubius famularis undâ
Cingebat Urbeis. sed quid inutili
Possent scelestæ præsidio manus,
Quas ita non læti Tonantis
Riserit, indigitesque *Divi*;
Jam nunc Polonis fata Quiritibus
Edico vates: Dum tibi consona
Votisque cantuque & Sabæo
Thure calent precibusq; templi,
Omnis recurvo Lechia poplite
Dum Virgo, primâ, dum media die,
Dum te salutamus supremâ,
Et dubio tibi lucis ortu
Septena coram flamma Decembribus
Collucet aris; dum tibi patrium
Pæana dicit supplicesque
Accumulat pia turba ceras?
Noster nivoso Vistula Carpato,
Nosterq; ab ipso fonte Borysthenes,
Labentur in Pontum, nec Austrum
Aut Gothicâ metuemus Arctop.
Errorne

Errorne mentes, ambiguas rapit
An clamor aures? vox gravior cavâ
Respondit è nube, & serenùm
Non dubij micuere Divi.

AD STANISLAUM LUBIENSKI

EPISCOPUM PLOCENSEM
REGNI POLONIÆ SENATOR.

ODE II.

SUnt & novarum non vacuæ mihi
Laudũ pharetræ prome recõditũ.
O Musa telum: quem sonoro
Pieridum jaculemur arcu?
Sit meta Præsul, cui modò Plocia
Centùm Poloni marginæ Vistulæ
Eduxit armenta, & smaragdis
Grande pedum, Tyrioq; vittas
Inscribit ostro se speciosius
Plerumque doctæ Palladis artibus
Indulget, & Musis amicam
Gaudet Honor redimire fronte
Pulchro ligari fœdere gestiunt
Libris Tiaræ Romuleas super
Aras Honori, & dedicatis
Thura ferunt eadem Camœnis

A fisse quondam: sed vigil ambitus,
Si possit, ipsas Cælituum solo
Permisceret aras, atque ab alto
Astra rapit Superosque cælo,
Vester, Camœnæ, vester ad inclytas
Stat Præsul aras, vos adamantinam
Sparsistis electo Tiaram,
Quà vitreo pretiosus amni
Pingit feracem Narvia Mœsiam:
Vos & bicorni Palladium caput
Pressistis auro, & gratulatâ
Carmina personuistis undâ,
Vos pectus altum, consilijs simul
Abstersit atræ nubila patriæ,
Mulcetis, & fastidioso
Excipitis reducem Senatu:
Quondam & perenni vivere nobile
Donastis ævo, cùm tulit aureos
Ad astra mores, atque avaro
Egregij monitus PSTROKONI
Invidit orco, candidus eloqui,
Verique dives: vos, miserabili
Bellis inhorrescente Regno,
Consilijs facilique rerum
Firmastis usu; nè popularibus
Fatiscat undis, neu malè pendulis
Dextramque cervicemque rebus

Subtrahat. ille meis legetur,
Pars magna chartis; seu tenui lyrâ
Dicam Geloni fœderis otia;
Majore seu plectro Lechaei
Arma virumq; canam Gradivi.

AD CÆSAREM PAUSILIPIUM.

Regnum sapientis.

ODE III.

LAtè minaces horruimus Lechi
Regnare Thracas. latiùs imperat,
Qui solus, exemptusque vulgo
Certa sui tenet arma voti.
Imbelle pectus parce fidelibus
Munire parmis; neu latus aspero
Lorica cinctu, neu decorum
Arcus amet pharetraq; collum.
An Cimber, an te lectus ab ultimis
Pictus Britannis ambiat, an Geta,
Nil allabores; ipse miles,
Ipse tibi pugil, ipse Ductor.
Exile regnum, PAUSILIPI, sumus:
Sed se obsequentē qui sibi subdidit,
Hic grande fecit; si suasmet
Ipse roget, peragatque leges.

Armata Regem non faciet cohors,
Non tincta vulgi purpura sanguine,
Aut nobili stellatus auro
Frontis apex, teretiq; gemma.
Rex est, profanos qui domuit metus:
Qui cùm stat unus, castra sibi facit;
Casumque fortunamque pulchro
Provocat assiduus duello.
Non ille vultum fingit ad improbi
Decreta vulgi, non popularia
Theatra, non illum trophaea,
Non volucri movet aura plausu.
Beatus, à quo non humilem gravis
Fortuna vocem, non tumidam levis
Expressit umquam, curiosis
Dum tacitus premit ora fatis.
Ad prima si quis vulnera non gemit,
Solo peregit bella silentio:
Celare qui novit sinistros,
Ille potest benè ferre casus.
Ille, & caducis se licet undique
Suspendat auris pontus, & in caput
Unius & flammas, & undam, &
Vertat egẽs maria omnia Auster,
Rerum ruinas, mentis ab arduâ
Sublimi aulâ. non sine gaudio
Spectabit, & latè ruenti
Subijciens

Subijciens sua colla cœlo
Mundum decoro vulnere fulciet;
Interque cæli fragmina, lugubre
Telluris insistet sepulchrum, ac
Incolumis morientis avi
Heres, ab alto prospiciet, magis
Hæc magna quam sint quæ pedibus premit, Olympi
Quàm quæ relinquet; jam tum
Non dubius moriturus hospes.
Quò cùm volentem fata reduxerint,
Nil interest, an morbus, an hosticus
Impellat ensis, quò supremum
Urget iter. semel advehemur
Quam navigamus semper in insulā;
Seu lata magnis stravimus æquora
Reges carinis; seu Quirites,
Exiguâ vehimur phaselo.
Illo beatum margine me meus
Exponat asser: cur ego sistere
Æterno reformidem quietus
Littore, si peritura linquam?

Celebris POLONORUM *de Osmano Turcarum Imperatore victoria, prælio ad Chocimum Dacico, anno* DOMINI M. DC XXI. VI. *Non. Septemb commisso parta.*

Galesi Agricolæ Dacici Cantus inducitur.

ODE IV.

DIves Galesus, fertilis accola
Galesus Istri, dum sua Dacicis
Fatigat in campis aratra,
Et galeas clypeosq; passim, ac
Magnorum acervos eruit ossium;
Vergente ferrum sole sub Hesperum
Fessus resedisse, & solutos
Non solito tenuisse cantu
Fertur juvencos Carpite, dum licet,
Dum tuta vobis otia, carpite,
Oblita jam vobis vireta
Emeriti, mea cura, tauri,
Victor Polonus dum posità super
Respirat hastâ, sic et iam vigil
Sævusque P ô quantis, Polone,
Moldavici tegis arva campi
Thracum ruinis! quas ego Bistonum

Hîc cerno ſtrages? quanta per avios
Disiecta latè ſcuta colleis?
Quæ Geticis vacua arma truncis?
Hac acer ibat Sarmata (Thracibus
Captivus olim nam memini puer,)
Hîc ære ſquallenteis, & auro
Concanus explicuit catervas.
Heu quanta vidi prælia. cum Dacis
Confertus haſtis campus, & horridæ
Collata tempeſtas Gradivi,
Ambiguis fluitaret armis!
Suſpenſa paullum ſubſtitit alitis
Procella ferri; donec ahenea
Hinc inde nubes ſulphurato
Plurima detonuiſſet igni
Tum verò ſignis ſigna, viris viri,
Dextræq; dextris & pedibus pedes,
Et tela reſpondêre telis,
Et clypeis clypei rotundi.
Non tanta campos grandine verberat
Nivalis Arctos, non fragor Alpium
Tantus renitenteis ab imo
Cùm violens agit Auſter ornos,
Hinc quantus atq; hinc impetus æreo
Defuſus imbri Miſcet opus frequens
Furorque, virtuſque, & perenni
Immoritur brevis ira famæ

Diu supremam nutat in aleam
Fortuna belli. stat numerosior
Hinc Bessus, hinc contrà Polonus
Exiguis metuendus alis.
Sed quid Cydones, aut pavidi Dahę,
Mollesque campo cedere Concani,
Quid Seres, aversoque pugnax
Parthus equo Cilicumq; turmę,
Contra sequacis pectora Sarmatæ
Possent fugaces? hinc ruit impiger
Polonus, hinc Lithuanus; atro
Quale duplex ruit axe fulmen:
Aut qualis alto se geminus jugo
Devolvit amnis, raptaque cum suis
Armenta silvis, atque aperto
Præcipitat nemora alta campo,
Heu quale sævus fulminat æneo
Borussus igni! non ego Livonum
Pugnas & inconsulta vitæ
Transierim tua Russe signa.
Vobis fugaces vidi ego Bistonum
Errare lunas, signaque barbaris
Derepta vexillis. & actam
Retró equitum peditumque
nubem,
Virtute pugnant non numero viri;
Et una silvam sæpiùs exuit

Bipen-

Bipennis, & paucæ sequuntur
Innumeras aquilæ columbas.
Heu quæ jacentûm strata cadaverû.
Qualemque vobis Ædonij fugâ
Campum retexêre? Hîc Polonum
Mordet adhuc Othomannus
hastam
Hîc fusus Æmon: hîc Arabum man'
Confixa telis: hîc Caracas jacet
Conopeis super Lechorum
Non benè pollicitus minaci
Cœnam Tyranno *Spes* nimias Deus
Plerumque fœdos ducit ad exitus,
Ridetque gaudentem superbum
Immodicis dare vela votis.
Quò me canentem digna trahunt e-
quis
Non arma tauris? sistite barbaræ,
Non hæc inurbanâ, Camœnæ,
Bella decet memorare buxo.
Majore quondam quæ recinent tubâ
Seri nepotes, & mea jam suis
Aratra cum bobus reverti
Præcipiti monet axe vesper.

PARODIA
ex JOANNIS KOCHANOVVIJ
Poëtarum Polonorum Principis Libri II *Ode* XXIV.

Cum Scythæ citeriorem Podoliam inopinatè invasissent, populariter decantata.

ODE V.

Æterna labes; nec reparabile
Polone damnum: Podoliam Getas
Impunè vastare, & dolendas
Ponè Tyram numerare prædas,
Eheu pudendum! Threicij canes
Egêre præ se non popularium
Armenta damarum, paternis
Non iterùm reditura lustris,
Pars impudicis vendita Thracibus,
Pars Tauricanos jussa sequi Scythas,
Eheu Gelonorum Polonis
Strata canum caluêre nuptis!
Manus latronum ruris & oppidi
Ignara, nostras irruit [heu pudor!]
Urbes, quibus pellita raptas
Plaustra vehũt revehuntq́; gazas.

Neglecta

Neglecta quondā sic pecorum lupi
Armenta vastant; quæ neq; pervigil
Servat Magister, nec fideli
Cura canum comitata gressu.
Quantū Gelono pectoris addimus,
Si versa turpi terga damus Scythæ,
Jam pænè laturo probrosas
Civibus Imperioque leges!
Heu rumpe somnos, & vigiles age
Polone curas, nec revocabili
Diffide fortunæ, aut fugaci
Anteveni tua fata tergo.
Tibi refuso nunc age sanguine
Pulchri *Gelonus* nominis eluat
Labem, & colonorum cruentis
Damna riges lacrymosa rivis.
Surgemus? an nos distinet aurea
Mensæ suppellex? quos manet (heu! dolor!)
Hæc mensa convivas? is auro
Nēpe bibat, cui dulce ferrū est,
Nervum recusis in pretium scyphis
Bello paremus, quæ malè per vias
Sparsit platearum, tuendis
Hæc eadem neget arca muris?
Hæc munerati, nos potioribus
Servemus ausis, pectora non priùs

Quàm

Quam vulnerantur scuta frustrà
Exanimem regit umbo dextram.
Me prisca lactat fabula: crescere
Per ipsa Lechum damna sed heu! recens
Ne me refellat fama, Lechum
Damna suis cumulare damnis.

PALINODIA

ad Parodiam JOANNIS KOCHANOVVII.

Cùm Victoria de Turcis parta renuntiaretur, ac paullò post STANISLAUS KONIECPOLIUS *Exercituum Regni Poloniarum Ductor Campestris Scithas prosperis prælijs fudisset.*

ODE VI.

ÆTerna laudum nec violabilis
Polone merces; sanguine Cô; canos
Pacem redemisse, & revictam
Uno Asiam Lybiamque bello,
Extrema latè quà rigido subest
Europa cælo, cornua fregimus
Lunæ cui lustrat subactas
Sol oriens moriensque terras.

Io

Jo triumphe. Lechiadæ Duces
Egêre præ se signa fugacium
Latè Gelonorum. Polonis
Non iterùm reditura campis.
Pars jussa pacis vivere legibus,
Pars fœderatâ cedere *Daciâ*:
Jo: Corallorum Polonis
Signa ducum micuêre templis.
Gens quæ nivali devia Caucaso,
Undasque terrasq; & dubium manu
Concussit orbem; non decoro
Anteijt sua fata tergo.
Nocturna quondã sic humili meant
Sub antra gressu degeneres lubi,
Si quando venantûm tumultu
Avia personuêre lustra.
Quantum cruenti pectoris & Gothon
Dememus hosti, qui modò Livonũ
Terras repentinâque cinctam
Terruit obsidione Rigam!
Sed ne secundis heu nimium pij
Credamus armis: sæpè suum levis
Fortuna victorem reliquit;
Et medios secuit triumphos
Contẽptus hostis. sic Lacedæmonũ,
Sic bellicosi mœnia Romuli
Crevère contemptu, & perennes
Gen-

Gentibus impoluere fræn os
Dat ira vires quæ tumido dolet
Ab hoste temni, sunt & inermibus
Iræ columbis, sunt echinis,
Sunt apibus sua tela parvis.
Hic ipse qui nunc improbus æreas
Tutúm fluenti Danubio Getes
Nectit catenas, cùm secundis
Podoliam populatus armis
Spernet Lecheæ robora dexteræ;
Me vate, tinget sacrilegâ Lechos
Cervice mucrones potenti
Sic Nemesi, placitumque fatis.

AD CÆSAREM PAUSILIPPIUM.

Divi Davidis Regis & Vatis Lyricâ Poësi Latinam non esse parem.

ODE VII.

JEssea quisquis reddere carmina
Audet Latini pectine barbiti,
Audet redordiri superbæ
Turrigeras Babylonis arces.
Quantus Poloni è vertice Carpati
Ruptis inundat Vistula fontibus;
Sic fert inexhaustusque tanto
Maciùs ruit ore Vates.

Utcunque Pastor duxit in aulas
Armenta valleis, aut gelido super
Jordane, muscosæque Bethles,
Aut liquidis Acaronis undis
Dulci renarret carmine melleis
Manasse retrò sæcla liquoribus,
Vinique rivos, & vetustas
Lacte novo trepidasse ripas;
Seu fortè miles belligeras lyrâ
Transsumit hastas, & Superûm pio
Scutumque loricamque Regi
Induitur, femorique magnum
Appendit ensem, qui malè pallida
Urat minaci lide a fulgure,
Urbesque Regesq; & tremendo
Regna metat, populosq; ferro:
Seu Christianis grande nepotibus
Evolvit ævum, sive adamantinis
Decreta cæli fixa valvis;
Sive hominū Superûmq; Patrē
Stellante mundi sistit in atrio,
Cum torvus alti nube supercilî
Dijudicandorum supremus
Consilio stetit in Deorum.
Illi & propinquus Terror in aureo
Et Fas, & Æqui strenua Veritas,
Et Candor, assidêre scamno,

Et liquidæ sine nube Leges.
Quis ducat æquo pectine sutilem
E luce pallam? quis sub janthini
Tentorio cæli sedentem,
Quis rutilis diadema dicat
Crinali uelli? quis memoret Deum
Latè trahentem syrma per aureum
Mundi pavimentum, sequaci
Sidera conglomerare limbo?
At quantus inter Niliacas chelyn
Intendit undas, cúm reducem Pharo
Mosen, Erythræisque ducit
Placidûm pia castra lymphis;
Hinc ruptus atq; hinc artifici lyrâ
Pontus rigenti dissiliit freto, &
Circùm pependerunt euntes
Marmoreis maria alta muris.
Vidêre stratis te Deus æquora
Vidêre tonsis, & liquido pede
Fugêre: porrectas in altum
Ipse timor glaciavit undas.
Et stare jussit non humili sono
Terrasque & ictos increpuit polos
Armatus æther; hinc rubenti
Fulgura dissiluêre rimà;
Interque crebræ verbera grandinis,
Undasque, flammasq;, & trepidantia
Duella

Duella ventorum, superbi
Frænigeras Pharaonis alas,
Currusque, & hastas, sanguineū ma e
Jam non inani nomine proruit
Latè superfusum: cruentos
Servat adhuc memoranda sulcos.
Tum verò victor quadrijugas super
Sublimis auras se Deus extulit,
Longeque frænatis tetendit
Sacra *Notis* Zephyrisque lora
At læta circùm flumina vitreis
Plausêre palmis, & velut arietes
Succussa certatim supinis
Culmina subsiliêre silvis,
Hæc nos nec olim Sarmaticâ rudes
Ausi Camœna nec modò *Dardanas*
Culti per arteis, fortiore,
PAUSILIPI, recinemus œstro,
Satis daturi, si Salemonia
Utcumque lenes tendere barbita,
Castam Sunamitim, & pudicos
Carmine sollicitamus ignes.

LAUS DANTISCI.

Memoratur insignis Dantiscanorum de Classe Teutonicâ victoria, & fides erga Poloniæ regnum collaudatur.

ODE VIII.

QUæ puppis aut quis Pegasus ultimas
Tibi dicatum carmen in insulas
Portabit, ô sidus Borussæ
Gentis, Hyperboreique latè
Regina cæli; quæ vitrei super
Sedisse felix margine Vistulæ:
Terrasque liquentesque circùm
Oceani speculata campos,
Injecta septem fræna Trionibus
Doctâ relaxas & cohibes manu,
Utrimque pollens, sive tellus,
Sive tuas tremat unda leges;
Gazas tuorum non ego civium
Canam profanus: non ego turribus
Bulthim coronari, & trecentas
Portubus advigilare proras:
Nō, quód Britannos naviget, aut tuus
Eoa remus verberet æquora:
Non quod tuis Ormusianæ
Mercibus

Mercibus infremuëre ripæ:
Non, aut propinquas digna Palatia
Æquare nubes, aut Superûm canam
Delubra, non imaginosis
Atria conspicienda ceris.
Olim revictos consilio dolos
Dicam Plaveni. cetera distuli
Nondũ ausus Amphion perennes
Cantibus ædificare muros.
Humana quidquid cõposuit manus,
Humana rursus disiiciet: jacet
Ingens Alexandria. & altæ
Mœnia procubuere Romæ.
Natura cassos subruit æmulæ
Artis labores heu malè providi
Casura mortales in altum
Extruimus, colimusque, iisdem
Mox obruẽdi! Troia premit Phrygas,
Graios Mycænæ: sola Fides super
Turrita terrarum sepulchra
Evenit: & jacuisse gaudet.
Quidquid caduco condidit omine
Non sola virtus. oppida Civium
Virtus tuetur, non ahena
Claustra, Semiramiæve turres,
Non sulphuratis feta tonitribus
Tormenta, non arx clausa decẽplicis

Errore muri; sola diros
Urbe Fides prohibebit hostes.
Hac arte lato Teutonas æquore
Urbs magna fundis; quã neq; callidũ
Perrubit aurum, nec dolosi
Munera blanditiæque belli.
Nam Fas, & Æqui prisca Severitas,
Simul potentûm limina Civium
Munivit, & dona & repulsos
Arma retrò retulêre gressus.
Mœstum locuto jã redeuntib. [dor!]
Signis Magistro; nunc ego [prô pu-
Feram per Europen celebris
Fabula, dedecorasse sacri
Leges Gradivi & degenerem dolo
Armasse dextrã. nõ ego (prô dolor)
Ferro Borussorum nec auro
Dedecores animos probavi;
Utrimque fœdus, classis in ultimam
Disjecta Thulen, & profugæ rates
Heu turpe vulgabunt Plaveni
Opprobriũ vice plus quaternâ
Tentata nostris mœnia classibus
Stetisse; & auri muneribus meas
Ferrum regessisse in carinas,
Non iterum reditura dona.
Quem fœderatis nunc ego nuntium
Mittam

Mittã Sicambris; quos ego Teutonũ
Faſtis recenſebo triumphos?
Quæ patrijs ſpolia ampla fanis?
Fruſtra pudendis Fama ſuperſtitem
Narrat ruinis ô ego naufragus
Periiſſe dicar? donec alter
Me melior pavido triumphus
Excuſet orbi: ſi tamen hoc quoque
Fortuna versâ jam negat orbitâ,
Me vera non falſo probroſum
Naufragio Libitina condat.

AD ROMAM.

Eam bonarum artium nutricem eſſe.

ODE IX.

SEcunda cælo Roma, perennia
Quã jura dantẽ quadrijugo vehit
Hinc Africa Europeque ſupplex,
Inde Aſia Americeque curru,
Olim cruentis non ſine prælijs
Frænare terras aſpera, nunc potens
Pacis ſacramento quietæ
Belligeras cohibere genteis,
Nec omne terram proſpicit undique
Cælum, nec omnis parturit omnia
Tellus, & in magnis relucet

 Diſco,

Discolor ingenijs venustas.
Te mitec cælum , te genius loci,
Et quæ bonorum copia plurimo
Se fundit e cornu , colendis
Moribus ingenioque blandam
Fecêre matrem non tibi nubilæ
Mentes, sed album quæ generosiùs
Bibêre solem , sunt aperto
Pectora candidiora cælo :
Verique pugnax, & nivei vigil
Pupes Honesti : fulgurat indoles
Vultuque, cultuque , & fideli
Non dubius sedet ore Candor.
Sunt & benignæ quæ bona pectoris
Ornant Camœnæ, non veteres ego
Vates, & ignotos amico
Carmine sollicitabo maneis ;
Testis mearum vivida BENCIJ
Thalia laudum : testis amœnior
Argenteis GALLUTIORUM
Barbitos insonuisse nervis.
Testis feroci qui premit impetu
Papiniani prælia pectinis
DONATUS : heu testis Tragœdi
Postuma Calliope STEPHONI,
Diversq; STRADÆ cultus & integer
GUINISIANUS candor , & aurei
Lepos

Lepos PETRUCI; aut qui Latino
*D*ulcè fluit GODEFRIDUS ore,
Quamquam nec armis desit idonea
Campoque pubes: & ubi Thracium
Deprœliaturos Tyrannum
Magnanimos Latium nepotes
Cultuque & almis educat artibus;
Qui regna Cypri, qui Rhodon afferāt
Armis, *P*alæstinosque colleis,
Et *S*olymi juga parricidæ,
Vidi Latinas vidi ego, ludicro
Latè phalangas fervere prælio,
Primi rudimentum Gradivi,
Dum Ligurum Allobrogumq́; quondam
URBANUS acres non sine numine
Componit iras, cùm fera militum
Ferrara vicinum quietis
Eridanum monet esse ripis.
Heu quanta bello robora! non mihi
Indoctus olim vixeris, altiùs
TORQUATE fraternâ sonari
Digne lyrâ, Comitum propago
TORQUATE Regũ. te Latiis gravē
Bohemus armis, te validum leves
Sensêre Daci tu perempti
Non humilis socius BUQUOI.

Tunc Vaticano primus in agmine
Pugnam docebas: qualis adhuc rudē
Chiron Achillem, qualis alto
Æmona Protesilaus Æmo.
Dicent COLUMNAS qui graviorib.
Dicent Camœnis edomitū mare, &
Opima Naupacti trophæa, &
Ausonio pia bella ponto.
Non & sonandus non geminus pari
URSINUS æstro: sed benè credidit
Imbellum plectrū, non pharetrā,
Aut habilē mihi Phœbus arcū.

AD Q. DELLIUM.

Non tam populari exemplo, quàm potiùs rationis ductu vitam esse instituendā.

ODE X.

DELLI, si populo duce (bitam,
Vitæ degenerem carpimus or-
Erramus; procul arduis
Virtus se nimiùm sepofuit jugis.
Illuc quò via tritior,
Hoc est certa minùs. Longus inutili
Error nectitur ordine:
Et mores populū, non ratio trahit.
Casu vivitur; & viam

Non

Non metâ premim*, quâ præeuntiû
Per vestigia civium
Insanæ strepitus plebis, & improbę
Voces invidiæ vocant. (tió;
Exemplis trahimur, & trahimus re-
Soli nemo sibi est malus.
Nulli vita sua est: dum vaga postero
Turbam turba premit gradu,
Sunt primi exitio sæpè sequentib.
Me Parnassus & integer
Plebeiis Helicon cœtibus eripit
Sublimem: nnde vagantium
Errores animorum, & malè difidis
Vulgi damna patent. juvat
Ex alto intrepidum colle jacentia
Despectare pericula, &
Cautum non proprijs vivere casib.

AD SIGISMUNDUM LÆTUM.

Gloria inanis despicientiam & silentium commendat.

ODE XI.

LÆTE, quid cassis sequimur fugacem
Gloriam telis? fugit illa Mauri
More, vel Parthi, regeritq; ab ipso
Vulnera tergo.

Hospes

Hoſpes unius negat eſſe tecti
Garrulus vulgi favor: hic inani
Aure rumores legit, inde veris
Falſa remiſcet.
Hic velut nidum poſiturus hæſit,
Mox ubi vano vacuum tumultu
Pectus illuſit, tacitis in altum
Subſilit alis.
Vera laus ſciri fugit. ipſe pulcher
Se ſua Titan prohibet videri
Luce: qui totus potuit latere,
Major habetur.
Qui premit ſacram taciturnitate
Pectoris Gazam; benè non ſilenti
Tutus in vulgo, benè ſuſpicaci
Regnat in aulâ.
Præterit mutas benè cymba ripas;
Quæ ſimul raucis ſtrepuêre ſaxis,
In latus cautam ſapiens momento
Avertere proram.

AD JANUM LIBINIUM.

Solitudinem ſuam excuſat.

ODE XII.

QUid me latentem ſub tenui lare
Dudùm moretur, cùm mihi civiū
Amica

Amica certatim patescant
Atria, sæpè rogas LIBINI.
Me plenus, extra quid cupiam? meo
In memetipsum clausus ab ostio,
In se recedentis reviso
Scenam animi, vacuumq; lustro
Vitæ theatrum, sollicitus mei
Spectator, an quæ fabula prodij
Matura procedam, & supremo
Numinis excipienda plausu.
Omnes recēset Numen, & approbat,
Vel culpat actus: quo mea judice
Si scena non læ vè peracta est,
Sim populo sine teste felix,
Odi loquacis compita gloriç
Plebeja quam cùm Fama faventibus
Evexit auris, sæpè misso
Invidiæ stimulata telo
Aut invidentûm territa vocibus,
Parùm obstinatis & malè fortibus
Dimittit alis. illa nudam
Plangit humum. lacerosq; saxis
Affligit artus. Me meliùs tegat
Privata virtus, & popularia
Numquam volaturum per ora
Celet iners sine laude tectum.
Semota laudem si meruit, vetat
Audire

Audite virtus, tutiùs invidi
Longinqua miramur: propinquis
Lævus amat comes ire Livor.

AD CÆSAREM PAUSILIPIUM.

Adversa constanti animo ferenda esse.

ODE XIII.

SI quæ flent mala lugubres
Auferrent oculi, Sidonijs ego
Mercarer benè lacrymas
Gēmis, aut teretū merce moniliū,
At, ceu rore seges viret,
Sic crescunt riguis tristia fletibus.
Urget lacryma lacrymam
Fecundusq; sui se numerat Dolor.
Quem fortuna semel virum
Udo degenerem lumine viderit,
Illum sæpè ferit; mala
Terrentur tacito fata silentio.
Ne te, ne tua fleveris (mala,
Quæ tu, care, vocas, PAUSILIPI,
Quam pellant lacrymæ, fovent
Sortē: dura negant cedere mollib.
Siccas si videat genas,
Duræ cedet hebes sors patientiæ.

AD

AD CRISPUM LÆVINIUM.

Rogatus cur sæpè per viam caneret, respondet.

ODE XIV.

CUm meâ nullis humeros onust'
Sarcinis tecum patriam reviso
Lætus, & parvo mihi cumque dives
Canto viator,
Tu siles mœstùm: tibi cura Musas
Demit, & multi grave pondus auri,
Quæq; te quondam malefida rerum
Turba relinquet.
Dives est qui nil habet; illa tantùm
Quæ potest certâ retinere dextrâ,
Seq; fert secum, vaga quo migrare
Jussit egestas.
Quid mihi, qui nil cupiam deesse
Possit? umbrosi placet una Pindi
Vallis: ô sacrum nemus, ô jocosæ
Rura Camœnæ!
Quæ meos poscet via cumq; gressus,
Delphici mecum, mea regna, colles
Itis, & fessum comitante circum-
sistitis umbrâ.
Me Gothus sævis religet catenis,

Me Scythes captum rapiat, solutâ
Mente vobiscum potero tremendos
Visere Reges.

AD MUNATIUM.

Nihil in rebus humanis non tædio plenum esse.

ODE XV.

Nil est, MUNATI, nil, iterùm canam,
Mortale, nil est, immedicabilis
Immunè tædi. Clarus olim
Sol proavis atavisque nobis.
Parùm salubris, nec maculâ reus
Damnatur unâ: quidquid in arduo
Immortale mortales Olympo
Vidimus, invidiæ caducâ
Fuscamus umbrâ. non placet incolis
Qui sol avitis exoritur jugis;
Aut prisca quæ dudum paternam
Luna ferit radijs fenestram.
Cælo quotannis, & patrijs leves
Migramus arvis; hunc tepidæ vocant
Brumæ Batavorum: huic aprici
Ausoniæ placuêre soles.

Frustrà,

Fruſtrà; fideles ſi dominum retrò
Morbi ſequuntur nec tacitus Dolor
Abſiſtit, aut Veiente curru,
Aut Venetâ comes ire cymbâ.
Tandemq; nobis exſulibus placent
Relicta, certam cui poſuit domum
Virtus, huic numquam paternæ
Fumus erit lacrymoſus aulæ.
Virtus agreſti dives in otio
Seſe ipſa claudit finibus in ſuis
Plerumque & inſonti quietum
In paleâ ſolium reclinat.

AD EQUITES POLONOS.

Illos quàm maximè campeſtribus præliis idoneos eſſe.

ODE XVI.

NEc Lechus neque Lechicis
Proles ille fuit nata nepotibus,
Primus qui docuit ſuis
Urbes Sarmatiæ fidere machinis.
Campeſtres bene Sarmatæ
Cāpo bella gerūt: ſub Jove libero
Nátam militis indolem
Fruſtrà belligero clauditis otio;

Arctis oppida mœnibus [fortibus
Virtutem cohibent, dum malè
Addunt consilijs moram, & [reas,
Crescentes hebetant Martis ado-
Sic non vincimus, ut diu
Vincamur; miseri, ni veteri exteri
Campestris manus auxilî
Hostē quæsita diu cingere mœnia;
Aut vis vivida civium
Rūpentis nebulam more tonitrui
Clauso proruat oppido,
Et murū solido pectore suppleat.
Agrestes melius feræ, [gis.
Quarum non vacuis jurgia sub ju-
Sed plano generosior
Cāpo pugna calet: prodit inertib.
Antris impavidus leo
Hostē conspicuis sternere collibus
Aër ingenuis patet
In pugnas aquilis, mollibus evolat
Nidis, cum violentior
Visis accipiter pugnat oloribus.
Quid nos picta leonibus
Frustrà parma tegit? cur Jovis alite
Aut cur accipitrem cavo
Gestemus clypeo, si malè Martiæ
Respondet nota dexteræ,

Nec

Nec pulſo reſonat gloria pectori ;
Quòd ſi non vacuum genus
Jactamus timidi, cur fugim' ſacrū
Immiſcere periculis (mate;
Cælo teſte caput, non ſine ſtem-
Magno magna ruant loco,
Aut vincāt videat ſol meliùs mori
Quos naſci benè viderat,
Et laudis ſpatiū mors habeat ſuæ,
Hac virtute Chaber vagum
Sub conſanguineæ jura Poloniæ
Juſſit ire Boryſthenem,
Captivique ſuper marginib. *Salæ*,
Et Sileſidos Oderæ,
Metas imperio fixit aheneas,
Quà certo pede gloriam (liquor.
Stantem non ſtabilis præfluerer
Nos fœdam Lare patrio
Ætatem tegimus. ſollicitis patùm,
Quām vicinus aret *Gothus*,
Vel quam frugiferæ rura *Podoliæ*
Creber diripiat Scythes :
At nō & madidi ſub jubar *Heſperi*
Inter pocula neſcii
Noctem ſanguineo ducere jurgio.
Quòd ſi prima ſenes hiems
Admovit tepido cum pueris foco.

Patrum dicere prælia
Hausto nō humiles historici mero,
Fecundam scelerum pii [posterûm
Ætatem querimur, quam novæ
Deturpavit inertia.
Frustrá: si positis mox eadē patres
Inter pocula liberis
Flemus, quę miseri sæcula fecimus

AD VIOLAM.

Kalendis Maij quotannis Pueri
JESU *caput coronaturus.*

ODE XVII.

AUrora veris, punicei recens
Regina campi, cinge mei precor
Frontem puelli: cur sub auro
Parvulus heu gravibusq; gemmis,
Aut sub prementis sidere purpuræ
Laboret? ô cui pauperies mei
Regnum dicavit, necte sertum,
Necte meo diadema Regi.
Parvo coronat munere se Deus
Plerumq; si quæ paupere dat manu
Dives voluntas: dona magnis
Parva animo placuêre magno.

AD

AD ROSAM.

Quotannis Kalendis Junij D. Virginis caput coronaturus.

ODE XVIII.

Siderum ſacros imitata vultus
Quid lates dudum roſa? delicatũ
Effer è terris caput, ô repentis
Filia cæli.
Jam tibi nubes fugiunt aquoſæ,
Quas fugãt albis Zephyri quadrigis,
Jam tibi mulcet Boream jocantis
Aura favoni
Surge, qui natam deceant capilli
Mitte ſcitari: nihil heu profanæ
Debeas fronti, nimiùm ſeveri
Stemma pudoris.
Parce plebejos redimire crineis,
Te decent aræ: tibi colligenda
Virginis latè coma per ſequaceis
Fluctuat auras.

AD JESUM OPT. MAX. EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

Indica mihi quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie.

ODE XIX

Dicebas abiens: Spõsa vale; ſimul
Viciſti liquidis nubila paſſibus.
Longam ducis, JESU,
In deſiderijs moram.
Ardet jam medio ſumma dies polo,
Jam parcit ſegeti meſſor, & algidas
Paſtor cum grege vallcis;
Et pictæ volucres petunt.
At te quæ tacitis diſtinet otijs
O JESU regio? quis mihi te locus
Cæcis invidet umbris,
Aut ſpiſsâ nemorum comâ;
Scirem, quo jaceas ceſpite languid',
Quis ventus gracili præflet anhelitu,
Quis rivus tibi grato
Somnum prætereat ſono?
Ah! ne te nimio murmure ſuſcitent,
Noſtræ diluerent flumina lacrymæ,
Et ſuſpiria crudis
Miſerentur Eteſiis.

AD

AD DIVAM VIRGINEM CARMEN VOTIVUM.

ODE XX.

REgina terris non humili *Deum*
Enixa partu, cui vigiles comam
Flammæ coronavêre, & albo
Sidera circumiêre gyro;
Utcumque viles respicis aureâ
Æ nube terras, lenior excipe
Non antè testudæ locutis
Quę mea cumq; sonat Camœnis,
Me torva circùm mugiat horrido
Milea ponto, me fera sorbeat
Charybdis, enantem per ipsas
Eripiet tua dextera morteis.
*Im*portuosi seu jubar æquoris
*A*udire gaudes, seu Pelagi Pharos,
*S*eu certa tu mavis vocari
Ambiguis Cynosura nautis:
*S*eu navis olim credita naufragum
*S*ervasse sæclum, cùm scelerum Pater
Ultor superfuso Gigautum
Obrueret genus omne cælo:
Me pestilenti *Sirius* halitu
Afflet; caducum tu benè proteges

Umbrâ clientem, seu comanti
Dulce vires Terebinthus auro
Seu celsa gaudes Cedrus in arduo
Nutare Sina, seu Libano super
Cupressus, aut latè Cadanis
Populus aspicienda campis.
Dicam & minoris carmine barbiti
Inter severas nobile Lilium
Florere spinas, & comantem
Flore Deo tremuisse Virgam.
Cingat fremẽtũm me globus hostiũ
Dicere denso Exercitus agmine
Alas, & æqualem reductis
Cornibus explicuisse campum:
Dicere virgo Turris eburnea
Dicere Turris, quam nec aheneus
Perrumpat imber, nec ruinam
Flãma gravi meditata plumbo,
Quòd si canoro carminis alite
Indis morantem Musa cubilibus
Hortetur exire, & nigrantes
Luce novâ reparare terras;
Non & benignis respuis auribus
Aurora dici: surgis & integrô
Nunc Luna vultu, nunc Eoo
Cynthius inveheris triumphô.
Quocumq; gaudes nomine, me tuũ
Tuere

Tuere Mater; si mihi per tuas
O Virgo, non immunis a as
Mica salit, Cilicesque nimbi.
Hic Vaticanis non sine laureis
Appēdo functū carmine barbitū, &
Olim Polonorum trophæa
Sollicitam cecinisse buxum.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

En dilectus meus loquitur mihi: Surge: propera amica mea, columba mea, formosa mea, & veni. Jam enim hiems transiit, imber abiit, & recessit: flores apparuerunt in terra nostrâ, tempus putationis advenit: vox turturis audita est in terrâ nostrâ: ficus protulit grossos suos: vineæ florentes dederunt odorem suum. Surge, amica mea, speciosa mea, & veni.

ODE XXI.

FAllor? an Elysii lævâ de parte Sereni
Me mea vita vocat?
Surge soror, pulchris innectito lora columbis;

Pulchrior ipsa super
Scande rotas, Libaniq; levem de vertice curram,
Has, age, flecte domos. (bi,
Ad tua decidui fugiunt vestigia nim-
Turbidus imber abit.
Ipsa sub innocuis mitescunt fulmina plantis,
Ipsa virescit hiems.
Intereà sacris aperit se scena viretis,
Sub pedibusque tibi (tia latè
Altera floret humus, alterq; vagan-
Sidera pascit ager. (hœdi,
Hìc etiam trepidi pendent é rupibus
Præcipitesque capræ;
Hinnuleique suis, passim dum flumina tranant,
Luxuriantur aquis.
It leo cū pardo viridis de colle Saniri
Mitis uterq; regi. (bus agno
Cumq; suo passim ludunt in monti-
Exsuperantque juga.
Plurimus hos circùm tacito pede labitur amnis,
Pumicibusque cavis (thos,
Per violas lapsę, per declives hyacin-
Exspatiantur aquæ.

Lenè

Lenè fluunt rivi, muſcoſis lenè ſuſurrus
Murmurat è ſcopulis. (ſtallo,
In vitreo piſces ſaliunt hilares cry-
Dulcè queruntur aves. cælo
Nec verò, ſi mœſta placent ſolatia,
Flebile murmur abeſt:
Nam ſibi dum veſtro regemunt ex orbe palumbes,
Huc ſonus ille venit. (tur,
Sic dũ ſe viduo ſolatur carmine tur-
*G*audia noſtra placẽt. (pẽdet
Cetera non deſunt. pronis vindemia
Officioſa botris.
Hìc etiã vulgò violas, albentia vulgò
Ungue liguſtra leges:
*I*pſa tipi, leti ſuccos oblita priores,
Mitia poma cadent:
*I*pſæ maturâ labẽtur ab arbore ficus,
Percutientque ſinum.
Intereà falcẽ vindemia neſcit, aratrũ
*S*aucia neſcit humus. (ipſe
Ipſæ ſponte virent ſegetes, innoxius
Meſſibus albet ager,
Præbent hoſpitium platani: præbet formoſos
Graminis herba toros.

Cædua

Cædua Panchæos sudant opobalsama nimbos,
Et genialis odor
Adspirat quoties, nutantibus hinc atque illinc
Ingruit aura comis.
Surge; quid indignos ducis per tædia soles?
Surge, age, cara soror.
Ecce tuis ipsa jam circum fræna columbæ
Ingemuere moris.
Huc age, formosas formosior ipsa columbas
Hospita flecte soror.

AD VIRGINEM MATREM,

Quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata.

ODE XXII.

QUando te dulci sine prole solam
Miror, Eoo reducem cubili,
Miror Auroram croceo rigantem
Æthera nimbo.

Mater

Mater at nato simul adstitisti;
Integram miror radiare Lunam,
Ora debentem, radiosque & almo
Lumina Soli.
Cinge maternis puerum lacertis
Sol eris; vel quæ vigil explicatis
Siderum turmis Acies tonantem
Circumit aulam.

AD CICADAM.

ODE XXIII.

O Quæ populeâ summa sedens comâ,
Cæli roriferis ebria lacrymis,
Et te voce, CICADA,
Et mutum recreas nemus.
Post longas hiemes, dum nimiùm brevis
Æstas se levibus præcipitat rotis,
Festinos, age, lento
Soles excipe jurgio.
Ut se quæque dies attulit optima,
Sic se quæque rapit: nulla fuit satis
Umquam longa voluptas,
Longus sæpiùs est dolor.

AD

AD D. VIRGIN. MATREM.

Paean militaris POLONORUM, *quem Divus* ADALBERTUS *Archiepiscopus Gnesnensis* POLONORUM *Apostolus & Martyr conscripsit, Regnoque* POLONIARUM *testamento legavit.*

Poloni acie explicatâ manum cum hoste collaturi populariter decantant. Petrus Skarga olim SIGISMUNDI III. *Polonorum Regis Theologus in Vita* D ADALBERTI *recensuit & explicuit. Auctor ex Polonico carmine in Latinum vertit.*

ODE XXIV.

Diva per latas celebrata terras
Cælibi Numen genuisse partu
Mater & Virgo, genialis olim
Libera noxæ:
Dulcè ridentem populis puellum
Prome formosis bona Mater ulnis
Expiaturum populos manu de-
mitte Puellum.

Apta

Apta dum nostris venit hora votis,
Supplices audi, meliore mentes
Erudi voto; sociâ Puellum
Voce precamur.
Integram nobis sine labe vitam,
Prosperam nobis sine clade mortẽ,
CHRISTE, stellatasque MARIA Divûm
Annue sedes.
Numinis natam tibi crede prolem,
Qui pius credi cupis. ille multis
Pressus ærumnis populos ab imo
Eruit orco.
Ille non unquam pereuntis ævi
Scripsit hæredes; & inobsequentis
Præsidem leti, cohibet severæ
Lege catenæ:
Ausus indignum tolerare letum,
Sontis Adami memor: ille necdum
Prævius ductor penetrarat alti
Limina cæli,
Donec informi Deus è sepulchro
Prodiit victor: bene jam supremo
Assides Adam solio perennis
Hospes Olympi,
Nos tuam plebem sobolemq; sanctis
Ad leges campis, ubi regna Divûm
Gaudia

Gaudij torrens & inundat almi
Flumen amoris.
Saucium nobis latus & cruentas
Ille plantarum manuumque plagas
Sustinet: nobis medicos latus de-
stillat in imbres.
Hoc fide concors animique major
Turba credamus; scelus eluisse;
Et salutarem patuisse nobis
Vulnere CHRISTUM.
Ite, jā fœdam, monet hora, labem,
Ite, mortales prohibete: magno
Carmen & totam sine fraude mentē
Impendite Regi.
Tu tuâ, VIRGO, Sobolemque Re-
gemque
Ætheris, leni prece; ne malorum
Turbo per præceps cumulosque sese
Explicet omnes.
Siderum cives, facilem precati
Siderum Regem, reserate cælum,
Civibus terræ socialis olim
Turba futuri.
Ille nos, JESU, locus, illa tecum
Regna conjungāt, ubi nos canentûm
Cælitum pridem vocat in beatam
Exercitus aulam.

Sic

Sic erit; votis iteramus omnes,
Sic erit, feptem bona verba læto
Profer eventu Pater, & beatos
Pande Penates.

DIALOGUS
PUERI JESU ET VIRG. MATRIS.
CARMEN VOTIVUM,
Ex Cantici Canticor. I. II. IV. V. VI. & VII *Cap.*

ODE XXV.

Puer. VIRGO fidereis pulchrior ignibus,
Auro fulgidior, lucidior vitro
Rubro gratior oftro,
Albâ candidior rosâ.

Virgo. JESU purpureo clarior Hefpero,
Lunâ fplendidior, Sole ferenior,
Vernis gratior arvis,
Hibernâ nive purior.

Puer. Sic fulges oculis, ut geminus prope,
Qui cùm lufit agris fons Efebonijs, O Clau-

Clausum stare quieto
Se miratur in otio.

Virgo. Sic luces oculis, ut geminæ propè tibus
Lucent, seu fluvio, sive liquē-
Lotæ lacte columbæ
Assedére canalibus.

Puer. Ornant ingenuæ colla tibi comæ, (tibus,
Lydis lota velut purpura fontibus
Summis aut Galaadi
Declines capreæ jugis.

Virgo. Ambit pulchra tuas cæsariès genas, (comis.
Qualis frondifluis palma viret
Qualis corvus in ipsis
Plumarum tenebris nitet.

Puer. VIRGO lenè tuis verba fluunt labris; favo,
Hyblæo veluti mella fluant
Aut demissa solutis
Errent flammea tænijs.

Virgo. JESU, dulcè tuis ora natant sonis,
Infuso veluti pocula cæcubo,
Aut humecta caducis
Gemment lilia roribus.

Puer.

Puer. Mammæ ſunt ſimiles hinnu-
leis tuæ,
Qui tondent teneris lilia
morſibus.
Dum ſe feſſus anhelo
Inclinet ſenio dies.
Virgo. Certant NATE tuis uberibus
botri,
Botri, quos viridis parturiit
Cypros,
Aut quos educat almis
Engaddus viridariis.
Puer. Quiſquis VIRGO tuas aſpi-
ciet genas,
Pœnis aſpiciet mala rubentia
Ramis: cetera claudunt
Imo ſe bona pectore.
Virgo. Quiſquis, NATE, tuis hæſerit
in genis,
Pictâ diſpoſitis artifici manu
Liliiſque, roſiſque,
Emirabitur aream.
Puer. Qui te non amat, eſt barbarior
feris,
Pardis aſperior, tigride ſævior,
Impacatior urſis,
Iracundior anguibus.

Virgo. Qui te non amat, est marmore durior, (quore,
Saxis horridior, surdior æ-
Inconstantior auris,
Immansuetior ignibus.

AD AURAM.

ODE XXVI.

AUra, quam veris tepor & serenæ
Thraciæ vectant animæ quadrigæ,
Huc ades, quâ te vocat hospitali
Populus umbrâ.
Hîc tibi liber Zephyrus comas per-
fultet & ramos, vagus hîc supinas
Increpet frondes teneroque vexet
Gramina lusu.
Dum per apricos revoluta flores,
Vitreæ somnum fuga suadet undæ.
Meque suspensamq; comante perflâ
Barbiton alno,
Sic tibi cælum, lepidoque soles
Rideant vultu: pede sic liquenti
Ros tibi manet, tacitâque se sus-
pendat in herbâ.
Sic tibi Seres Cilicesque campi
Sospiti centum geminent odores:

Sic

Sic adulantes violis rosarum
Pecte capillos:
Sic meo chordas quatiente plectro
Inter admisso digitos acutùm
Sibilo ludas, lyrico comes Po-
etria vati.

NOE VATICINIUM.

Luxuriam præteriti, & Idololatriam futuri sæculi dequeritur.

ODE XXVII.

DEmersa latè sæcula cùm Noë
Enavigaret, naufraga dicitur
E puppe prospexisse regna.
Et malè jam pelago latenteis
Flevisse terras: *Sæcula*, sæcula
Libido fœdis mergit amoribus;
Totoque restinguendus orbis
Oceano, simul omnis uno
Peccavit igni. Scilicet impijs
Polluta Regum limina nuptijs
Spectante frustrà *Sole* possent
Stare diu? Pudor heu! nefasque
Nascentis ævi, turpis amor, nihil
Intaminatum liquit: & innocens
Natura deformis nocenti

Supplicium grave pendit usu.
Incesta fœdi fecimus omnia,
Et digna perdi. Marmoreis ubi
Urbes coronatæ Colossis?
Aut ubi turrigeræ potentûm
Arces Gigantum? queis, modò liberi
Festo choreas agmine plausimus;
Delphines insultant plateis,
Et vacuas spatiosa cete
Ludunt per aulas, ac thalamos pigræ
Pressere phochæ: defluit illito
Aurum lacunari, & refixæ
Ad pelagus rediêre gemmæ.
Jam nec vetustis sculpta scientijs
Famosa moles perstat, & aureis
Inscripta majorum sepulcris
Funditus occubuêre saxa.
Ingens egestas, & simul omnium
Jactura rerum, flagitium, Dei
Cultuque delubrisque & aris,
Heu miserû malè nudat orbem!
Jam jamque coget sæcula proprium
Nescire Numen: nec scelerum grave
Pensare permittet nepotes
Supplicium. simul omne ripas
Habebit æquor, rursus & inclyta
Tellus in herbam surget, & aureus
Titan

Titan inaurabit recenti
Auva die, populisque magnus
Crebrescet orbis. non eadem fluet
Ætas,& aurodeterius diem
Procudet argentum, ac sonoro
Belligerum gemet ære tempus;
Tandemque ferro sæcula corruent.
Et, qui malorum summus apex, *Dei*
Oblita me rerum parentem
Sacrilego colet igne tellus,
Falsumq; numen(prô pudor)impio
Narrabor orbi, ceu veteri Chao
Hac puppe discrevisse, & omnem
Naufragio recreasse mundum;
Mox stare terras, currere flumina,
Frondere silvas, arva virescere
Jussisse paulatim, & niteteis
Frugibus explicuisse campos.
Me Bactra Cælum,me Babylon Jovẽ
Me *Susa* solem, me Pharij suum
Dicent Osyrim, me bifrontem
Ausoniæ colet ora Ianum.
At, ô potenti qui regis æthera
Terrasq; sceptro; verte, Pater,*Pater*,
Undasque terrasque & trisulcum
In caput hoc jaculare telum,
Fœdusq; jam nunc stragibus obruar

Labantis ævi: barbaricis ego
Solus supervivam pudenda
Materies titulusque sacris?

AD DIVIN SAPIENTIAM,

Cùm novi è Germaniâ, Galliâ, Italiâque motus bellici nuntiarentur.

ODE XXVIII.

O Mens quæ stabili fata regis vice,
Ut nos pulchra tui feria consilî,
Ante nostra vicissim
Delectent, age, ludicra?
Nā tu cùm variâ spargis opes manu,
Effusas lepido non sine jurgio
Raptamus, puerorum
Sparsas turba velut nuces.
Hic cùm sceptra capit, frangit; hic antequam (miser.
Gestet, fracta videt. Fluctuat, heu!
Alternâque potentum
Mundus diripitur manu.
Punctum est, sors avidis quod secat ensibus
Inter tot populos, hoc precor unicū.

Pauper;

Pauper: Secum avidi dum
Pugnant, tecum ego rideam.

AD EQUITES POLONOS

Anno M DC. XXX.

ODE XXIX.

QUos sera gignent sæcula posteros
Narrabo vates. stemmata patrijs
Delete ne ceris, Quirites,
Egregijs geminanda factis
Olim minorum. si quid avi rudes
Jnominatâ gessimus alite,
Reducet in laudem, nepotum
Auspicio meliore virtus.
Non scuta frustrà, non galeas decent
Gryphesque pardique, atq; leonibus
Vexilla nequidquam & chimæris
Sarmaticæ micuêre parmæ.
Quis ille ductor Balthida Lechicis
Jncendit armis? quod juvenū recens
Examen Arctoum Polonis
Increpat Oceanum sub armis?
Jāq; & minaces bella fremunt Gothi,
Hinc Martis, atq; hinc rupta tonitruis

Immugit unda jam propinquæ
Prælia conferuêre proræ.
Prô! quantus armis in mediâ quoque
Formosus ira quantus in arduum
Assurgit ensem, quantus hastâ
Per Gothicas juvenis phalangas
Exultat? O lux ô veterum recens
Sidus Jagellonum, ô patriæ Pater.
Primasque bellantis per undas
Sarmatiæ Cynosura salve.
Turrita saxis se tibi *Suecia*
Murisque pandit jam tibi patrij
Cultus, & heroos revinxit
Laurigerum diadema crinis.
Jam Vilna latè, jam veteris Craci
Festo plateæ carmine personant;
Tu Typhis alter, tu severus
Belligero dare fræna ponto.
Princeps agrestes, & nimium diu
Terræ tenaces Martis adoreas
Latum refudisti per æquor,
Ausus humo pelagoq; magnum
Miscere nomen. te niveis super
Attollet altum Fama curulibus,
Quà vesper atque Aurora sacrum
Purpureo lavit amne crinem.
Hæc tum madenti vespere, Sarmatæ,

Canenda

Canenda seris bella nepotibus
Bis terque sub noctem lyráque, &
Nisoviis iterate nervis.
Cras aut bireme, aut rursus equū citi
Scandetis. Eheu! quæ nova barbaris
Effusa tempestas ab oris
Fulminat? agricolasque latè
Camposq; frugesq;, & pecorū procul
Armenta vasto proruit impetu?
Impunè, pro pudor! Polonas
Thracia depopuletur urbes?
At ô virorum quisquis jam ocior
Marti, citato scande ratem pede;
Quá pontus & neglecta Thracum
Claustra vocant, vacuæq; turres,
Perrumpe muros, dirue mœnia,
*I*nvade pordas, sterne solo domos;
Heu! sterne Byzanti pudendis
Templa diu famulata sacris.
Io triumphe! Sarmata Bosporo
Et belluosæ fræna Propontidi
Injecit, Eoumque seris
*I*mperium reparavit armis.
At vos secundâ tempora Milites
Umbrate lauru, dum gemino super
Procedit Arctous triumpho
Victor, Agenoreumque retrò
Frontis

Frontis minorem, & compedibus
gravem
Ducit tyrannum; dicite consono
Utrimque plausu Tu tuorum
Tu patriæ Pater, atque Cæsar.
Post hæc avito *Pax* bona parieti
Suspendet enses; & patrias novæ
Narrabit ad tædas maritæ
Emeritus sua bella conjux.
Mox & quod atrâ Mars rapuit manu,
Castæ reponent prole puerperæ;
Novique reptabunt per arcus,
Scuta per & galeas nepotes,
Jam nunc protervi, nunc etiã truces
Ad sæva ferri *fulgura*: sed diu
Neglecta pacabunt juventam
Otia, Palladijque ludi.
Suâ quietus quisque sub arbore
Cœnam pudici cum sociâ tori,
Gnatisque, prosternet propinquo
Pocula prætereunte rivo.
Non aut malarum jurgia litium
Emptùsve judex, sed bona veritas
Componet iras, aut jocosi
Vina super epulasque amici.
Non spes honorum, nõ studiũ lucri,
Cogent potentem visere curiam,

Tractusque longinquos viarum,
Et viduos numerare menses.
Quem manè siccū prima dies domo
Dimittet, illum sera dies domum
Potum reducet, & maritæ
Excipient sine lite cœnæ,
Mox ad paterni ruris amœnior
Surget labores: sive suas leo
Æstivus ad messes vocabit,
Sive redux ad aratra taurus,
Sed ipsa messis spontè fidelibus
Insurget agris; non segetem graves
Urent avenæ, non feraces
Suget iners paliurus agros.
Sed alba rubris lilia cum rosis
Canæque nardi flantibus annuent
Hinc inde ventis; atque in omni
Alta Ceres fluitabit arvó.
Tunc ipsa labens æthere Faustitas
Passim per urbes nectet & oppida
Lætas Napæarum choreas,
Quam niveus Pudor, & solutis
Per colla passim Simplicitas comis,
Rerumque plenis Copia cornibus
Priscoque gavisæ sequentur
Naiades Dryadesque cantu.
Hæc vera dicar tunc ego præscius
Dixisse

Dixisse vates : tunc mea carmina
Discenda grandævi parentes
Virginibus puerisque dicent.
Frustrà:nã in urnâ surd⁹ & immemor
Jacebo pulvis. me tamen integræ
Lauri coronabunt jacentem, &
Circûm hederę violęq; serpent,

AD JANUSSIUM SKUMINUM
TISZKIEVVICIUM
PALATINUM TROCENSEM.
Cùm BARBARÆ NARUSZEVVI-
CIÆ *conjugi carissimæ justa per-
solveret.*

ODE XXX.

SI tibi pollicitum numen, si fata
fuissent,
Æternos fore cõjugis annos
Jure per assiduos, Procerum fortissi-
me, fletus (NUSSI.
Ereptam querereêre, JA-
Quem Pietas, quem non moveat nõ
tristibus umquam
Arx animi cõcussa procellis,
Et Pudor, & proni niveo de pectore
sensus,
Et regina Modestia morum.
Aut

Aut bona ſedulitas, aut non incauta futuri
Præſagæ ſolertia mentis?
Provida ſed longum magnis virtutibus ævum
Nō audent promittere Fata:
Nec poſſunt, ſi quæ maturavêre, profanis
Aſtra diu committere terris.
Nunc adeò parces longis onerare querelis
*D*epoſitū repetentia magnū,
Ingentes animi gazas, & robur, & aureo
*I*ncoctū benè pect' honeſto.
Sic Tanaquil, ſic quæ cunctantem Claudia rexit
Virgineâ cervice Cybellē, (to,
Quæq; maritali ſucceſſit Theſſala fa-
Et Latijs vaga Clœlia ripis;
Ante diem raptæ vivunt poſt funera. vatum
Perpetuos in carmine faſtos,
*I*lla quidem non ſi ſurdos ad carmina Manes
Orpheâ teſtudine vincam,
Eductas adamante fores, & ahenea rumpat
*E*lyſii

Elysii pomœria muri,
Reddaturq; tibi Stat nulli janua vo- (to;
Nullis exorata *Poëtis*. [rimæ
Sunt tamen exiles insigni in limine
Qua possint arcana videri,
Hæc ego, si nullos fallunt in somnia manes,
Aut vidi aut vidisse putavi
Errantem campo in magno, quem gemmea circum [tis:
Perspicuis stant mœnia por-
Auro prata virent; arbor crinitur in aurum;
Crispantur violaria gemmis
Quæ nec Appellæus liquor, nec pulchra trigoni
Assimulent mendacia vitri.
Centum ibi formosis in vallibus Heroïnæ
Æternũ *Pæana* frequentant.
Stant virides campo stellæ, madidisque corusca
Connivent sibi sidera flãmis
Illa inter medias parvo commitata nepote
Et roseo vivacior ore,
Ibat ovans, grandemque sibi, grati-
dumque nepoti Nectit

Nectebat de flore coronam.
Cetera me vetuit magni caligo sereni
Mortali percurrere visu.
Nec tu plura velis, satis est, cui fata dederunt
Æternis mutasse caduca.

AD PHILIDIUM MARABOTINUM

ODE XXXI.

Vides ut altum fluminis otium
Rerum quieta ludit imagine,
Solemque lunamque & sereno
Picta refert simulacra cælo.
Talem severæ lege modestiæ
Compone mentem: seu caput horridis
Fortuna circumsultat undis,
Seu placida tibi mulcet aura.
In nube semper rideat aureo
Pectus sereno: quo melius sacros
Deique Naturæque vultus
Non dubijs imitetur umbris.
Pulchrum est quieta mente volatilis
Instare Vero, nec trepido gradu
Urgere Naturam, nec inter
Ambiguas fluitare caussas:

Sed mente fixâ ducere liquidos
Rerum colores, & capitis sacrâ
Ab arce prospectare Ferum, &
Fixa suis sua rebus ora.
Frustrà protervis fræna damus feris,
Si nulla nostræ fræna protervia
Aptamus excussere cælo
Non vacui Phaëtonta fræno,
Sed lege, currus. qui refugit sui
Rex esse, regni nesciet exteri:
Quicumque dat sibi, regendo
Ille potest dare jura mundo.
Ut mentis almo cuncta premas sinu
Ipsum severis te preme legibus:
Sic tu probis solers minister
Consiliis, ego fidus auctor.

AD ALBERTUM TURSICUM

De suis somniis & lyricis.

ODE XXXII.

TURSCI, seu brevior mihi
Seu pernox oculos composuit (sopor,)
Pennas Somnia lævibus
Affigunt humeris; jamque virentibus
Lætus prata supervolo,
Quâ se cumque novū mollè tumens.
Campis explicuit nemus,
Herbo-

Herbosæque paret scena superbiæ:
Mox & nubibus altior,
Mistus fluminei sales oloribus,
Vivos despicio lacus,
Et dulci volucrē carmine mentior.
Jam tunc nubila, jam mihi
Blandis dissiliunt fulmina cātibus;
Et quæ plurima circuit
Collum, puniceâ vincior Iride,
Idem jam vigil, & meus.
Non ingrata simul somnia dispuli.
Cùm ter mobilibus lyram
Percussi digitis, immemoret ducis
Nil sectator Horatij
Sublimis liquidum nitor in aëra;
Et nunc littora, nunc vagas
Siccis trajiciens passibus insulas,
Nil mortale mei gero, &
Jam nil sollicito debeo ponderi,
TURSCI, sæpè tamen mones,
Olim ne veteri clarior Icaro
Veris fabula casibus
Mutem Parrhasii nomina Balthici.
Frustrà: nam memor Icari,
Addo stultitiæ consilium brevi;
Nam, seu dormio, me torus;
Seu scribo, stabili sella tenet situ.

AD D. VIRGIN. MATREM,

Cum in inclytâ Vilnensi Societatis JESU Academia Curriculo Philosophiæ finem imponeret, scholasticam prælecturus Theologiam.

ODE XXXIII.

ET jam quietis anchora puppibus
Littus momordit. fulvite carbasa,
Proramque, malumque, & virenti
Remigium religate lauru:
O cui frequenti plurima supplicat
Stagira portu; si tibi consona
Respondet ex omni juventus
Turre, Palæmoniique flammis
Risêre montes; si tibi pervigil
Deprælia̅ntûm exercitus ignium
Hinc pugnat atq; hinc atq; ahena
Pulvereo tonat ore moles:
Emancipatis adde clientibus
Gratam laborum, nec vacuam tui,
O VIRGO pubem; sive castris
Sive tibi famuletur aris.

AD

AD QUINTIUM TIBERINUM.

ODE XXXIV.

Divitem numquam, TIBERINE, dices,
Cujus Eois potiora glebis
Rura, Fortunæ sine fæce pulcher
Rivus inaurat;
Quem per insigneis geniale ceras
Stemma claravit; vaga quē per urbes
Quem per & gentes radiante vexit
Gloria curru.
Pauper est, qui se caret; & superbè
Ipse se librans, sua rura latam
Addit in lancem, socioque fallens
Pondus in auro.
Ceteris parvus, sibi magnus uni,
Ipse se nescit, pretioque falsæ
Plebis attollit, propriaque se mi-
ratur in umbrâ.
Splendidam verâ sine luce gazam,
Turgidum plenâ sine laude nomen
Mitte; te solo, TIBERINE, disces
Esse beatus.

AD PAULUM COSLOVIUM

ODE XXXV.

IAm pridem tepido veris anhelitu
Afflavunt reduces arva Favonij;
Jam se florida vernis
Pingunt prata coloribus:
Stratus frugiferis Vilia puppibus
Grato præterabit tuta silentio,
Quamvis proximus omni
Collis personet alite;
Quamvis & viridi pastor ab aggere
Dicat gramineâ carmina fistulâ,
Et qui navita debet
Plenis otia carbasis.
Æquas Palladijs, PAULLE, laborib.
Interpone vices. Cras simul aureo
Sol attiserit ore
Summorum juga montium
Scandemus viridis terga Lucifcij,
Quâ celsâ tegitur plurimus ilice,
Et se prætereuntium
Audit murmura fontium.
Illinc è medio tota videbitur
Nobis Vilna jugo; tota videbitur
Quæ Vilnam sinuosis
Ambit Vilia flexibus,

Illinc picta procul quæ radiantibus
Fulgent fana tholis, & geminâ super
Despectabimus arcem,
Magni regna Palæmonis
Ut longo faciles Pacis in otio
Se tollunt populi! nam tria tertio
Surrexêre sub anno
Priscis templa Quiritibus;
Et quà conspicuis se Gediminia
Jactant saxa jugis, & Capitolium,
Et quæ tecta superbis
Intrant nubila turribus.
Auget magna, Quies: exiguus labor
In majus modico provenit otio.
Hinc & terga virentûm
Latè prospice collium.
Quæ nunc mobilibus nutat Etesiis,
Segni cana stetit sub nive populus:
Qui nunc defluit, altâ
Hæsit sub glacie latex:
Qui nunc purpureis floret ager rosis
Immoto sterilis delituit gelu:
Verno quæ strepit ales,
Hiberno tacuit die.
Ergo rumpe moras, & solidum gravi
Curæ deme diem, quem tibi candidus
Spondet vesper, & albis
Cras Horæ revehent equis.

AD EQUITES POLONOS ET LITHUANOS.

Amphion, seu Civitas benè ordinata.

ODE XXXVI.

EXteros mores prohibete pulchrâ
Lege, Thebani; patriasque leges
Et pios ritus, & avita gnatos
Sacra docete.
Templa Fas sanctum, Fora lustret
Æquum;
Veritas, & Pax, & Amor per omnes
Ambulet vicos: scelus omne castâ
Exulet urbe.
Nullus est murus sceleri, per altas
Urbium turres, triplicesque portas
Pœna perrupit. Vigilant in omnes
Fulmina culpas.
Concolor Vero Dolus, & superba
Exulet regni sitis, & cupido
Desidis lucri, tacitoque segnis
Copia luxu.
Publicos discat geminare census
Sæva paupertas; & in arma ferrum
Sit satis, rapto malè pugnat olim
Miles in auro.

Sive res bellis agitanda, sive
Pace; collatas sociate vires.
Alta centenis meliùs recumbunt
Templa columnis:
Inter errantem scopulos carinam
Certiùs plures docuêre stellæ:
Fortiùs proram gemino revincit
Anchora morsu.
Gliscit æterno sociale nexu
Robur, arcanas opulentiorem
Ira per rixas agitata magnas
Eruit urbeis.
Hæc ubi dulci modulante nervo
Dixit Amphion; ter euntc fluctu
Substitit Dirce, ter opaca movit
Terga Cytheron,
Saxa repserunt, scopulique, circum
Devio campos periêre saltu,
Et nemus, pronusque silex ab alto
Monte cucurrit.
At simul Vates tacuit; per omnem
Barbaræ rupes coiêre murum, &
Septies clausæ steterunt aheno
Cardine Thebæ.

AD JOANNEM PALMIUM

Ex Joannis Cochanovi Poëtarum Polonorum Principis Lib II. *Oda* XX.

Cùm Regni Poloniarum Ordines positis ad Vistulam castris STEPHANUM *I. Regem Poloniæ dicerent*

ODE XXXVII.

PALMI, futuri Regis inutileis
 Omitte curas. Dudũ adamantino
 Cui fata subscripsêre libro
 Sarmatici diadema regni.
Non Auster illũ, non Barcæ *Domus*,
Non limen Euri, non Zephyri dabit.
 Rex est, POLONI; quem potenti
 Rex Superûm jubet esse voto.
Hic ipse (quamquã se propior daret
In regna Princeps) miserat extero
 A sole Regem, qui relictâ
 Vela retrò citò ferret aulâ.
Quò vana pulchræ nomina gloriæ?
Quò prôdus auro miles, & inclyti
 Cessêre Gascones? *Inani*
 Spes tumidæ crepuêre vento.
Fortuna naveis, & dubias agit
Fortuna pugnas. hæc popularibus
Utcum-

Utcumque se miscet catervis
Ambigui regit ora vulgi.
Absiste verbis. Nos medio procul
Campo coronam figimus arduâ
In rupe. Rex esto, priore
Quisquis emet sibi Regna cursu.

AD LIBERTATEM.

Cùm ULADISLAUS *IV. maximis ad Vistolam Comitiis Rex Poloniæ renuntiaretur*

ODE XXXVIII.

NAm quæ revisas limina dulcius
Mavortiarum maxima gentium
Regina LIBERTAS, Polono
Orbe magis, Litavisq; campis?
O providentis filia Consili,
O Faustitatis mater, & otij
Beata nutrix, ô Polonæ
Primus honos columēq; gentis,
Quæ sita multo sanguine gloria,
Reperta multo! Regibus altior,
Ipsâque Majestate major,
Et Patriæ melior Magistra
Felicitatis! leniter atrahe
Frenos, & imâ nube super levem
Suspen-

Suspende currum; quá refusus
Vistuleas tibi propter undas
Hinc Lechus, atq; hinc Litavus aureis
Collucet armis. quà tibi civium
Tranquilla tempestas ovanteis
Implet agros, prohibetque tota
Latè videri. Non tibi sedimus
Servile vulgus sed genus inclyti
Mavortis, æternus Deorum
Sanguis Hyperboreoque clari
Ab usque Lecho legibus additum
Optare Regem: fallere nescij
Quemquam, nec invidere nati,
Extera nec metuisse sceptra,
Suoque magni, Publica clarius
Virtus per omnes emicuit gradus,
Cum magna libertatis umbra
Sceptra simul populumq; texit.
Tunc non coactis nobile viribus
Omne obsoleto vitat in otio
Latere robur; tunc aperto
Ingenium volat omne campo.
Ad usque palmam: tunc faciles, neq;
Duri Quirites conspicuo palam
Parere Regi, per cruentum
Laudis iter sequimur volentem
Quacumq; ducit. Sic gelidum caput
Aufi

Ausi nivalis scandere Carpathi:
Æmique victores nigrum cal
cavimus Æmoniæque collum,
Sic Thracis olim littora Bosphori,
Sparsumque latè terruimus Getem,
Baltimque inaudacem q; Cimbrũ;
Et spolijs Asiæ superbos
Numquam otiosi vincere Teutonas,
Metas Poloni fiximus imperi, &
Ternam Boleslai columnam
Triplice protulimus tropæo.
Præter triumphis vecta Borysthenẽ
Volgamque pubes, belligeri super
Aras Alexandri, & Laponi
Cæruleas Aquilonis arceis.
Scit lævus Ister, scit, vitreis ubi
Jungit *Bootes* æquora pontibus,
Fractoque jam *Mæotis* arcu
Sarmatici mala longa belli.
Quo Rege terris pulchra Parentium
Exempla Gnati reddimus? Annue
O pulchra *Libertas*, & orbis
Consilio trepidisque Regum
Obsessa votis, dulce, supercilî
Remitte pondus quem tibi Maxim'
URBAN'S Augustusque gratâ
Cõgeminat vice FERDINAND•
Pio

Pro quo perorat mundus, & ipsa quæ
Gaudes rogari? regnet ab ultimo
Primus SIGISMUNDO, & vetusto
Proximus à JAGELONE sanguis
Ut nulla possunt fallere præscios
Futura vates! O hominum salus,
O cura LADISLAE Divûm,
Lechiacæ dominator oræ
Salve! secundis te Lechici Patres
Et Martiorum castra Quiritium
Regem salutavêre votis;
Jam galeis tibi nutat omnis
Hastisque pubes; jam resonabiles
Campi jocosâ vocis imagine
Collesque certatim, & profundæ
Plausibus intonuêre silvæ.
Ter visus omni se Pater Histula
Movisse ripâ: ter tibi frondeam
Flexisse cervicem, & reclini
Carpathus attremuisse pinu.
Qualem peracto sæcula te retro
Debent Novembri! jam tibi Gloria
Belliquc maturus Cupido
Non humileis stimulavit iras,
Quamquã recẽtis mulcet amœnior
Caligo Regni. quantus in impium
Assurgis, absentemque vincis

Confilijs animifque Mofcum!
Qualis minaci præfuris impetu,
Et quantus iræ! five acie levi
Campos inundare, & repenti
Mœnia terrificare bello;
Deliberato feu calor incidat
Pugnare ferro. Sic Jagelonidæ
Ab hofte laudari cruentâ
Et metui pepcrêre dextrâ:
Sic dum priores æquat avos Pater
Egit timeri fortis, & improbam
Mulctavit, exhaufitque factis
Invidiam, foboliq́ue tantùm
Majora liquit. tu gemino potes
Avi Patrifque nomine duplicem
Mifcere laudem: five pâcis,
Sive gravis per acuta belli,
Cùm læta pofcent, confilij celer;
Cùm mœfta rerũ, ftrenuus ingenî, &
Immotus innixufque femper
Ipfe tibi, patienfque curæ,
Rerum fub alto pondere rectior
Majorque ftabis. Sic tibi Sarmatæ,
Sic fata juravêre, toto
Sic Superi ftatuêre cælo.

MATH.

MATH. CASIM SARBIEVII SOCIETATIS JESU.

LIBER EPODON,

AD

PAULUM JORDANUM URSINUM BRACCIANI DUCEM.

Bracciani agri amœnitatem commendat, ad quam per ferias Septembres secesserat Roma.

ODE I.

HUC ô quietis apta Musis otia,
Levesque Ludorum chori?
Huc feriantûm Phœbe Musarum pater,
Huc hospitales Gratiæ;
Huc delicatis ite permisti Jocis
Non inverecundi Sales:
Hîc otiosi mite Bracciani solum

Vago coronemus pede.
Clemens supino clivus assurgit jugo
Cælumque paulatim subit, (duo
Et solida subter terga scopulorum ar-
Securus insessu premit:
Arcisque jactat inter alta turrium
Insigne propugnacula, (ducum,
Timenda quondã Cæsarum turmis
Timenda magno Borgiæ. [globos
Cùm per minantûm militum æratos
Metuenda jacere fulmina,
Agereque profugum Cæsarem, &
quassum metu,
Adusque promissum NIHIL.
Hic ille magnus frænat Etruscas opes
URSINUS Heroum decus,
Heres avitæ laudis,& princeps caput
Magnæque laus Oenotriæ. (tet,
Circùm coruscis scena quercetis vi-
Cælumque verrit frondibus,
Suosque colles vestit & patentibus
Sese theatris explicat domus
Admota muris ponè Nympharum
Aprica præbet littora; (propè
Ripamque *Baccho* jungit, & vallum
Lentis fl gellat fluctibus. (naut,
Majore nusquam stagna Neptuno so-

Aut æstuantis Larij,
Aut qui severo tangit Albanus lacu
Inenatabilem Stygam: [fremit
*A*ut quæ procellis gaudet, & magno
Superba ponto Julia: (truci
Nec maior usquam spumat, & rupes
*B*enacus assultat salo. [juga,
Intonsa curvo monte circumstant
Miteisque despectant aquas.
*N*ivosus illinc terga Roman⁹ movet,
Cæloque diducit minas:
Illinc caducis ilicem quassat comis
Sublime Cymini caput: [bu-
Crudumq́ Boreã frangit impotenti-
Depræliaturum Notis,
Terrisque latè regnat, & cæli minis
Opponit hibernum latus.
Amica sternit interim lacum quies,
Fluctusque fluctu nititur,
Et ipsa secum pigra luctatur Thetys,
Aquæque colludunt aquis:
Quas vel carina, vel citata turgido
*F*indit phaselus linteo:
Pinnâque latè vitreum cogens pecus
Volente lino truditur,
*S*etâque piscem ducit, & raris procul
Lacum coronat retibus,

Hinc

Hinc alta lucet divitis Pollæ domus,
Hinc pinguis Anguilaria:
Trebonianas hinc amica vineas
Vadosa plangunt æquora:
Hinc delicati fundus Aureli nitet,
Lymphæ salutaris pater
Undaque morbos arcet, & vivacibus
Luem fluentis eluit. [dedit,
At quam superbum fontibus nomen
Suumq Flora marginem,
Vivis perennes decidunt saxis aquæ,
Camposq; decursu lavant [nant,
Patremq; longè Tybrin & regem so-
Romæque servitum fluunt.
Sincera circum regna naturæ nitent,
Et arti immunes loci (huc
Adhucq virgo sulcus & montes ad-
Molleis inexperti manus, (Thetys,
Meramq Bacchus Tethyn & Bacchū
Et pinguis invitat Ceres.
Hinc ille lætus surgit & tenacibus
Inserpit ulmis Evius,
Udoque cornu turget, & fluentibus
Crinem racemis impedit.
Non Lesbos illi, non odorati magis
Vineta rident Massici,
Aut quæ Falernis educata solibus

 Sube-

Sublucet uvæ purpura.
Sed nec Falisci glaream malit soli,
Nec pinguis uber Rhætia;
Nec flava tantùm culta felicis Cypri,
Grajàmve dilexit Rhodon:
Quantùm suis superbit & sese suis
Miratur in canalibus (res,
Circùm beatis imperat campis Ce-
Lateque rura possidet:
Et arva flavo messium fluctu tumet,
Motuque culmorum natant.
Innube rarus inquinat cælum vapor,
Aut tensa nimbis vellera:
Aut è Boreis bella ventorum plagis,
Raucusq; silvarum fragor nant
Auditur usq; ā. non protervis inso-
Exercitati Syrtibus,
Euris & Austri contumaces Africi,
Et perduellibus Notis.
Tantùm serena Vesper, & tenerrima
Etesiarum flamina
Albique soles, & serena lucidis
Aspirat aura montibus; cem,
Puramque cælo provehunt Horę fa-
Et Phœbus Horarum pater
Peculiari luce colles irrigat,
Pronâque perfundit die.

Ramis tepentes ingruunt Favonij
Jocantis auræ sibilo,
Et temperatis provocant suspirijs,
Lenique somnum murmure.
At non loquaces interim nidi tacent,
Matresque nidorum vagæ. (mit,
Sed aut maritus turtur in ramis ge-
Et saxa rumpit questibus,
Aut læta latè cantibus mulcet loca
Famosa pellex Thraciæ,
Silvisq; coram plorat, & crudelibus
Accusat agris Terea: (aves
Quæcumque mœstæ vocibus dicunt
Respondet argutum nemus,
Affatur alnū quercus ornū populus,
Affatur ilex ilicem,
Et se vicissim collocuta redditis
Arbusta solantur sonis. (trix
Huc ò Quiritûm ductor, huc Oeno-
O magne regnator plagæ fori,
JORDANE tandem plenus Urbis &
Rerumque magnarum satur,
Sepone curis temet & domesticis
Furare pectus otijs
Hic vel tuarum lene tranabis vadum
O pacus umbris arborum,
Tuosque colleis inter, & tuas procul

Perambulabis ilices: (mâ nive
Vel cum Decembri campus, & pri-
Vicina canescent juga;
Nunc impeditas mollib' plagis feras,
Silvamque præcinges metu;
Nunc incitato capreâ rumpes equo,
Teloque deprendes aprum;
Jactoque cervos collocabis spiculo,
Furesque terrebis lupos (plagæ,
Quòd si Latinæ laus ALEXANDER
Sacræque sidus purpuræ,
Tecum paterno feriabitur solo;
Seseque curis eximet;
Tuique cives hospitesque civium
Toto fruemur gáudio.

AD FONTEM SONAM,

In patrio fundo, dum Româ redisset,

ODE II.

FONS innocenti lucid' magis vitro
Puráque purior nive,
Pagi voluptas una Nympharum sitis,
Ocelle natalis soli,
Longis viarum languidus laboribus
Et mole curarum gravis
Thusci ab usq; gentibus redux. tibi

Accline

Accline prosterno latus: (vâ

Permitte sicc⁹, quà potes, premi; ca-

Permitte libari manu.

Sic te quietum nulla perturbet pec⁹,

Ramusve lapsus arbore:

Sic dum loquaci prata garritu secas,

Et lætus audiri salis;

Assibilantes pobuletorum comæ

Ingrata ponant murmura

Tibi, lyræq; Vatis: haud frustrà taces

Nam si quid URBANUS probat,

Olim fluenti lenè Blandusiæ nihil

Aut Sirmioni debeas.

PALINODIA

ad secundam libri Epodon Odam

Q. HORATIJ FLACCI.

Beatus ille qui procul negotijs.

LAUS OTIJ RELIGIOSI.

Cùm amœnam Collegii Societatis JESU *Vilnensis Nemecinæ villam per Sextileis Ferias inviseret.*

ODE III.

AT ille, FLACCE, nunc erit bea-

Qui mole curatû procul [tior

Paterna liquit rura, litigantium
Solutus omni jurgio;
Nec solis æstum frugibus timet suis,
Nec sidus hiberni Jovis,
Rixasque vitat & scelesta curiæ
Rapacioris limina.
Ergo aut profanis hactenus negotijs
Amissa plorat sidera;
Aut in reductâ sede dispersum gregē
Errantis animi colligit,
Postquam beatæ lucra conscientiæ
Quadrante libravit suo
Idē, propinquâ nocte, stellatas vigil
Cùm vesper accendit faces,
Ut gaudet immortale mirari jubar,
Terrâque majores globos,
Et per cadenteis intueri lacrymas
Rimosa lucis atria, (tecum colat
Quæ CHRISTE tecum, VIRGO quę
Perennis heres sæculi:
Volvūtur aureis interim stellæ rotis,
Pigrumque linquunt exulem,
Per ora cujus uberes eunt aquæ,
Somnos quod avertat graveis
At quando lotū Gāgis aut Indi fretis
Jam Phœbus attollit caput,
Mentis profundus & sui totus minor

Irate

Irata flectit Numina:
Vel cum fereno fulferit dies Jove,
Aprilibusque feriis,
Assueta cælo lumina. in terras vocat;
Lateque prospectum jacit,
Camposq; lustrat, & relucentem suâ
Miratur in fcenâ DEUM (tibus
En omnis, inquit. herba non moran-
In astra luctatur comis:
Semota cælo lacrymantur, & pijs
Liquuntur arva fletibus:
Ligustra canis, & rosæ iubentibus
Repunt in auras brachiis;
Astrisque panda nescio quid pallido
Loquuntnr ore lilia,
Et serò blandis ingemunt suspirijs,
Et manè rorant lacrymis
Egóne solus, solus in terris piger
Tenace figor pondere;
Sic & propinquas allocutus arbores,
Et multa coram fontibus
Rivisq; fatus, quæ rit auctorē DEUM
Formosa per vestigia.
Quod si levādas mentis in curas vigil
Ruris suburbani domus,
Quales Lucisci, vel Nemecini Lares,
Udùmve Besdani nemus

Rudeis adornet rusticâ mensas dape
Siccos sub Augusti dies; mesticâ
Jam tunc sub ipsum limen, aut do-
Lena sub umbrâ populi, [nus,
Exspectat omnis hospitem suum pe-
Et concha sinceri salis,
Pressique meta lactis, & purus calix,
Et hospitalis amphora,
Et fraga, raris verna quç dumis legit,
Jucunda panis præmia. [gravis
Non me scari tunc non Lucrinorum
Sagina mulorum juvet:
Sed cereus palumb', aut turtur niger
Aut anser amnis accola,
Et eruditam quæ fugit gulam faba,
Lætumque, nec simplex olus,
Et quæ suprema colligetur, ac gravi
Patella nil debet foro.
Posthçc vel inter lçta quercetis juga,
Vel inter amneis juverit
Vitare tristeis post meridiem Notos
Sub æsculo vel ilice;
Nigrùmve littus, aut opaca lubricis
Tranare stagna lintribus,
Jactâque fruge ludibundum ducere
Tremente piscem lineâ.
Remugit ingens interim tauris nem'
Umbro-

Vmbrosa balant flumina ;
Et aut in antris garriunt acanthides
Aut in rubis lusciniæ
Hinc per rubeta pastor errantes cа- [pras
Vocante cogit fistulâ :
Illinc herili messoré campo redux
Alterna plaudit carmina,
Et pressa sectos plaustra per sulcos [gemūt
Ruptura ruris horrea.
At nec tacemus ponè confidentium
Dulcis manus sodalium ;
Nec inficetâ sermo differtur morâ,
Sed innocentibus jocis,
Multoque tinctus, sed verecundo sale,
Innoxium trahit diem.
Hæc si videret fœnerator Alphius,
Olim futurus rusticus:
Quam collocarat Idibus pecuniam,
Nolle Kalendis ponere.

DE PUERO JESU *in* VIRGINIS MATRIS *sinu.*

ODE IV.

AMemnon, an Massilius, aut nostris riges
Alpinus in venis silex?

Amemus

Amemus, en ut pronus è Matris sinu
  In nostra pendet oscula;
Qualis revera vel Gelonorum puer
  Mollire posset pectora!
Ut lumen oris, ut renidentes genas,
  Ut bina frontis sidera,
Niveisque colli, qualisq; purus & tenet
  Titan inauravit comas,
Eburneasq; tendit in collum manus!
  Ut annuit totus rapi!
Ut hospitali vagit admitti sinu,
  Stringique brachijs rogat!
Amemus; aut si non amare possum,
  Repentè possimus mori.

Ad pedes CHRISTI *in cruce morientis Auctor provolutus.*

ODE V.

Hinc ut recedam, non trucis ferri minæ,
  Non nudus ensium timor,
Umquā revellent à tuâ JESU cruce:
  Hoc multa fleturum caput,
Meteque tellus inter & cælum ruat,
  Versique tempestas maris,
Mixtusq; flāmis nimbus, & ter igneis
  Caducus

Caducus aëi imb ibus:
Jacebo fixum pondus, & certū mori,
Suique non usquam ferens;
Tuosque clavos & tuas amantibus
Ligabo plantas brachijs
At tu sereno nam potes vultu tuum
Tuere JESU, supplicem: (nido
Et hoc Patri quem reddis, haud eva-
Me stringe paullum spiritu.

CARMEN SÆCULARE DIVINÆ SAPIENTIÆ,

in anno sæculari M. DC. XXV.

Cùm URBANUS VIII. *Pont. Opt. Max. portam auream aperiret.*

In gratiam PAULI FRIGERIJ *Romani publicè de Philosophiâ disputaturi.*

ODE VI.

DIva terrarum pelagique præses,
Dicta sublustres habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis
Sidera frænis.

Patris æternas imitata flammas,
Pura sinceri soboles Sereni,
Mentis arcanum jubar, & coruscæ
Filia lucis;
Par Patri natum sine matre Numen,
Candor aspecti sine nube Veri,
Ingenî proles, genialis almi
Pectoris ardor;
O sacer mundi lepor, ô decoræ
Fabra naturæ facies, paternæ
Mentis exemplum, liquidi serenus
Luminis imber;
Patris interpres similisque voci
Nata secundo Genitoris ore,
Vena virtutum, generosa pulchri
Mater honesti;
Ante formosi vaga regna cæli
Prima natales habuisse cunas,
Ante vagitus & anhela parvi
Murmura ponti;
Antè quàm Phœbi celerisque Lunæ
Vesper alternos revocaret ortus,
Antè quàm montes, & opaca staret
Montibus arbor;
Antè quàm tellus, & aquosa Tethys
Regna dissepiâ sociaret undâ,
Et cavas circum sonuère fluctu

Littora

Littora cautes;
Cælibi Patris generata partu;
Cælibi Patris generanda partu,
Lumen, & verum semel elocuti
Copia Veri;
Tu quater nexis elementa nodis
Molliter firmas, & iniqua magnæ
Bella naturæ premis, & quaternæ
Jurgia causæ,
Tu tuos causis imitata vultus
Dividis toto simulacra mundo,
Numinis formam studiosa vili
Effingere limo.
Cùm Pater sacro redimiret igni
Siderum crines, tenerumq; Solem,
Et rudes Lunæ radios honesto
Cometet auro;
Pondus, & Leges; faciemque rebus
Ipsa fingebas: variæque rerum
Te penes Normę Numeriq; & Ars, &
Lucidus Ordo.
Tu vagas zonâ cohibente stellas
Ausa nascentem religere Phœbum;
Ausa nascentem nebularum amictu
Involvere terram.
Cresce dicebas, spatiosa cresce,
Fertilis frugum pecorisque tellus:

Hinc

Hinc jugis; illinc medij dehiscant
Vallibus agri.
Cresce, dicebas: simul ipsa mersum
Erigit ponto caput, & refusis
Hinc aquis illinc steterunt oborti
Collibus agri,
Quæ simul multâ tibi risit herbâ.
Lætior celsas reparare sedes,
Arduum molita tholum volantis
Nube Columnæ.
Diceris vastos equitasse supra
Nerei campos celer, & cutules
Africi pennas super, & iugalis
Terga Favoni:
Rursus obliquo redeunde gyro
Isse per fluctus, tibi navis ipsa;
Isse per campos, tibi currus aptis
Ipsa quadrigis:
Docta sublimes peragrare tractus,
Docta terrestras reserare vectes
Orbis obscœnum chaos, & latentis
Ultima mundi
Clara te Lunæ stupuêre templa
Sospitem flammis iterare plantam,
Inter & nimbos & acuta sicci
Regna Promethei.
Ad duos lenis venis Aura fratres:
Hinc

Hinc & hinc Ignes, patiensque luri
Pontus, & tractas sine fraude Tellus
Audit habenas.
Te Dies, & Nox, & Hiems & Æstas,
Ver, & Autumnus, properiq; Menses,
Et leves Horæ, rapidoque cingunt
Sæcula passu.
Te vehit claro Cynosura plaustro;
Te nec iratâ mare sistit undâ, aut
Pertinax Euri furor, aut inelu-
ctabilis Austri:
Nec minax Cauri Zephyriq; frater,
Cùm truces itâ struit ore imbres,
Aut freto pulsum Boream vadosâ
Oppugnat arenâ.
Te renascentis videt ora Phœbi,
Quæ vel excusso glomerata fluctu
Lora, vel currum pelago cadentem
Audit Ibero.
Quæque devexo tegit astra nimbo,
Quæque sublimis speculatur Ursæ
Hispidas arces & inhospitalis
Frigora brumæ.
Jamque mortales simulata cultus
Inter humana manifesta turmas,
Barbaram gaudes lepido catervam
Ducere ludo:

Inter & coetus solidamque plebem
Libero gestis volitare gressu, &
Ire per vicos, populique densas
Ire per urbes,
Utilis morum, placideque fortis
Certa permissi dare jura Recti, &
Siderum solers, patrioque mentem
Didita cælo.
Qualis umbrosâ Libanitis aurâ
Cedrus, aut læto cyparissus amni,
Qualis attollit caputé Cadanis
Silva viretis;
Qualis Eois rosa regnat hortis,
Aut Idumæis opulenta baccis
Palma, quam prçterfugientis humor
Educat undæ:
Vere tu vincis veniente flores,
Vincis Autumno remeante vites:
Vincis & succos, & odora Medi
Vulnera truci:
Myrrheas vincis lacrymas, & udos
Balsami rores, & inevolutos
Cinnami libros, volucremque sicci
Corticis auram.
Pampinus multa tibi cedit uva,
Cedit effusis terrebinthus umbris,
Ver & Autumnus simul os decoris
Expu-

Extulit arvis,
Sceptra te circùm, Trabeæq;, & altæ
Turba fortunæ famulique retrò
Nimbus argenti fluit & frementûm
Vulgus honorum.
Prona te longè coluêre regna,
Et per insignes gradientem & imos,
Et minas Regũ super, ac Tyrannorũ
Ardua colla, &
Pauperum cœtus, humerosque vulgi
Ire sublimem Tibi lætus Afer,
Et pedum Maurus minor, & supinis
Sarmata palmis
Scuta deponunt. Tibi China nuper,
China non notæ dominator actæ,
Et ferox Japon, & Arabs Latinis
Accidit aris.
Commodet raucus tibi sistra Nilus;
Te sonet pulsis Arimaspus armis,
Te lyci podor, vitreique dicat
Civis Enipei.
Prodigus laudes tibi fundat Ister
Ostijs septem; tibi manet ingens
Tibris, immensaque vehat sonorum
Mole tributum,
Tuque neglectas miserata gentes,
Nuper, heu! fœdis malè pulsa rixis,

Cassa bellorum refer, heu! pudendis
Otia terris:
Si tuam votis veneramur urbem
Omnis Europe, Latiumque supplex
Prona certatim ulimus quaternis
Oscula portis.
Pelle vesanas Dea, pelle cædes,
Quæque vicinis agitata pugnis
Bella duravêre sonora crudo
Sæcula ferro.
Neu nimis nostris inimica culpis
Oderis cerni; dominamq, Romam
Nubium curru super, & nivosis
Vise quadrigis.

AQUILÆ RADIVILIÆ.

Nuptialis Pompa.

AD PRÆSULEM VILNENSEM

Dithyrambus.

ODE VII.

Surge Musa nupriales
Æmulata voce plausus,
Per feracis arva Vilnæ
Quære flores, carpe frondes:
Centumumque mille fœta

Vere pulchro cinge, pulchro rore
spargetempora.
Parce nunc Horatiano
Alligare verba nodo:
Parce: molliora blandi
Quære plectra Claudiani;
Mitte bella, differ arma,
Hospitisque Dithyrambi voce Vil-
nam persona.
RADIVILÆ stemma ceræ
Alitem Jovis ministrum,
Qui per auras, qui per ignes,
Mille gyros, mille tractus
Remiges fatigat alas,
Barbitique Carminumque voce, cæ-
lo devoca.
Ales armiger Tonantis,
Blande fulminum satelles,
Mitis ignium Tyranne.
Nubiumque turbinumque
Linque ferus officinas,
Carpe frontes, & paterno sterne ni-
dum stemmati.
Carpe flores, quos maritis
Parturivit ALBA campis:
Carpe frondes, quas paterni
Educavit unda Chroni;

Quæ vel adhibêre Vilnam,
Vel propinqui lene murmur audiete Viliæ.
At volantis aura prati,
Nexilis florum procella
Pingit Euros, & remisti
Lilijs pluunt acanthi:
Ludibundi veris imber
Spargit arva, spargit urbes, tecta spargit urbium,
Ille nubium viator
Pulcher ales, ut virentem
Nube dividit pruinam!
Proque grandinum molesto
Deijcit ligustra nimbo,
Et roseta pro rubenti rubra jactat fulmine.
Jactat herbas, quas jocantis
Ludit inter ira venti,
Quas adhuc severiore
Ore bruma non momordit,
Sed Favonius tepenti
Fovit ore, fovit udis Æolus suspirijs.
Ite bella quæ cruentis
Ira colligat catenis,
Perque viva regna Floræ
Nuptialis insolenti

Vere

Vere frondeat November;
Quá maritus alba calcat, quá marita lilia.
Æstuantis arva ponti
Vexet innocenter Eurus;
Ad fugacis agmen undæ
Ter quater reverberatis
Aura rideat cachinnis;
Ludicri fluenta perflent sibilis Etesiæ.
Magne Præsul, quæ profano
Ominamur ore vates
Auspicata verba Sacro
Omineris ore præsul,
Littavæ sidus coronæ,
Littavi lumē Senatus. sol VVOLLO VVICIADUM.
Sit perennis ille torrens
Illa vena jugis auri,
Eloquentis ille linguæ
Amnis irriget Senatum:
Architecta gratiarum
Illa longùm verba pronis imperens Quiritibus.

Publicæ Europæ Calamitates.

ODE VIII.

NEc satis eſt nos poſſe mori, cùm
fata repoſcunt,
Aguntq; morbi lucis & vitæ reos?
Ipſi etiam exiguum bellis commiſi-
mus æuum,
Omneisq; ferro rupim⁹ leti moras:
Ipſi ultrò in ſtrictos adverſi incurri-
mus enſes,
Et mutuũ cadendo laudam⁹ nefas.
Jamque adeò pulchræ populos rapit
ambitus iræ
Urbeisq; longâ pace defungi pudet
Regna placet genteisque ſuæ miſce-
re ruinæ
Fractiq; ſubter orbis occaſu mori.
Jam Rhodanuſque Paduſque atque
ingens Albis, & ingens
Rhenus cruentâ decolor ripâ fluit.
Jam tria luſtra metunt rubras de ſan-
guine fruges,
Nec dira avarã terruit falcẽ Ceres.
Nec minùs incertos metimus ſine fi-
nibus agros,
Et muta ſtricto Jura ſub ferro ſilẽt.

Intereà

Intereà miserum gladijs divisimus
orbem; dæ deest,
Et cùm triumphis causa vel præ-
Barbara longinquum post æquora
quærimus hostem. (bat
Mundusq; Reges inter incertos la,
Scimus & occulto pacem prætexere
bello. nis;
Dum victa fessis arma respirant mi-
Ingeniumque jocis, risu corrumpi-
mus iram,
Felixq; tractat arma virtutis dolus.
Hoc etiam placuit stricto satis esse
negare
Perire ferro, ni parùm crudelibus
Addimus ingenium fatis, habilique
veneno manum.
In nos cruentam mortis armamus
Ergo iterum (prô triste nefas! prô
dedecus, & jam lus!)
In se cadentis ultimum mundi sce-
Fraude malâ parvi spatium contra-
ximus ævi.
Per heu tacenda pulverum cōtagia?
At melius/si tanta brevis fastidia vitę
Et una leti cura mortaleis habet
Omnia terrarum superi convellite
claustra.

Omneisq; dissipate littorum moras.
In nos rupta ruant fundo maria omnia ab imo:
Trisulc'in nos ignea missus manu,
Quà scelerum duxére viæ ruat ignis; & una mari:
Hinc se Sicano Balthis impingat
Inde Caledonium sese committat Ibero,
Euxinus illinc Adriæ jungat latus,
Æmus & ignotæ lateant sub fluctibus Alpes;
Mœotis altũ mergat Atlantis caput
Omnia sint unus magnarum campus aquarum,
Nulliq; latã limites signent humũ,
Et maria & magni perdant sua nomina montes,
Dũ mergat omne Thetys humanũ genus.
At superi [nam vos & tunc mortalia tangent nus]
Perire nostrum sępè non passos ge-
Tunc aliqua de gente pium servate nepotem,
[Sed ille gentis nesciat mores suæ]
Deucalioneis iterũ qui credul' undis
Ingeas in una sæculum servet trabe
Nam

Nam ſimul agglomeraus ſeſe ſuper
Amphitrite
Humana terris eluet veſtigia,
Jam parcente Deo, jam ſubſidenti-
bus Euris.
Jam ſe refuſo temperante Nereo,
Incipient ſummi paulatim emerge-
re montes, pati:
Raroſq; primùm margines æquor
Ilicet ex omni rupes aſſurgere ponto,
Terraſq; circum curva lunari freta:
Tunc, vagus oblitos ubi ſol reſpexe-
rit agros
Novis aprica floribus pingi juga.
Tunc raræ circúm campis nutare
cupreſſi, mus:
Tunc omne læta fronde veſtri ne-
Jamque ſuas inter decurrere flumi-
na valleis,
Et arva puris murmurare fontibus.
Protinus ex una redeuntia ſæcula
puppi gas;
Latè patētes orbis implebunt pla-
Et virideis ripas ac molle ſedentia
late
Ramalibus vireta diſtinguent caſis.
Sed tellus communis erit, ſed nullus
avaris Stabis

Stabit colonis arbiter fundi lapis:
In commune fluent sancti sine nomine fontes,
Nascentur omni liberæ fruges agro
Tunc bona prospicient purgatas sidera terras.
Tūc ægra nullo sole pallebit Ceres.
Non Aquilo gracileis, non eruet Eurus aristas:
Sed innocentes & calore languidi
Mulcebunt violas, mulcebunt lilia soles.
Omnique lenis annuet vento seges:
Vina fluent vulgò rivis, felicia vulgò
Per rura curret lacteo fontes pede:
Sponte suâ dulces salient in pocula lymphæ
Sincerus & sævire nescius liquor.
Ergo suâ quivis luxum non noscere mensâ,
Suoq; dives esse nec magno sciet,
Nam neque marmoreas ingentia tecta columnas,
Nec çreas delubra lassabunt trabes.
Frondibus implicitæ texent pallatia silvæ,
bit.
Aramq; Divis cespes aut saxum da-

Sed

Sed pietas tunc major erit, cùm teſti-
bus aſtris
Inſons ſub alto turba degem' Jove.
Aurea tunc veſtis ſanctum texiſſe
pudorem, lapis.
Tunc mollis oſtro menſa muſcoſus
Nectar erunt hauſtæ puris ex amni-
bus undæ, erunt.
Lectæque ramis aut humo dapes
Potus erit viciſſe ſitim, ſpectacula
coràm
Miſcere ſanctos ſimplici riſu ſales;
Mox choreæ mox jucundi per gra-
mina ludi,
Et lætus ac ſecurus in turbâ pudor.
Apta dabunt feſſis viridesumbra cu-
latami; ros.
Herboſa molleis ripa præbebit to-
Non impendebunt placidis laquea-
ria ſomnis;
Sed alta mūdi ſigna labentur ſuper
Et vaga præbebunt pictæ ſpectacula
noctes.
Velox euntis ſcena dū tranſit poli.
Intereà tacitam non rumpent arma
quietem; tubæ,
Raucique pulſus æris, aut murmur

Non

Non dubias navale nemus descendet
in undas, tum vehent.
[Non ulla puppes bella trans pon-
Omnia pacis erunt : totum venatio
ferrum,
Et innocens telluris insumet labor,
Et ne belligeris iterùm grave cædi-
bus aurum,
Laboriosus eruat lucri furor ;
Ipsa sibi incumbens concussi pon-
dere mundi
Condet profanas altior tellus opes.
Quò me dulcis agit longo dementia
cantu?
An & Poëtas sæculi rapit furor ;
Et nihil, aut tantúm everso promit-
tere sæclo
Acerba fati vis & iratum sinit?
An lacrymas longo flendi corrupi-
mus usu,
Et stultus ipsis ridet in malis dolor?
Quidquid id est? tamen arma pij de-
ponite Reges,
Nudate primi publicum ferro lat':
Primi animos, primi socias conjun-
gite dextras,
Et vester omneis alliget gētes amor

Pugna

Pugna sit hæc tantùm, junctos concordibus aris
Quis sanctiore Cælites voto colat;
Quis meliùs priscas componat legibus urbeis,
manu:
Quis æquiore temperet sceptrum
Cujus, pulsa priùs populos Astræa revisat,
Tuoq; pulset Veritas aulam pede.
Non placeat virtus pretio, non Curia censu,
Non infideli septa Majestas metu.
Jura voluptati sanctum præscribat Honestum,
Piasque leges utili justum ferat.
Sic olim quod Musa gravis promisit *Horati*,
Præstabit ævum certior Regum fides.

AD

AD ILLUSTRIS. D. JANUSSIUM SKIMINTOSKIEVVICZ PALATINUM TROCENSEM,

Capitaneum Turborgensem Novonolensem, Braslaviensem &c.

QUATUOR LEUCÆ VIRGINIS MATRIS,

seu publica ac solemnis ad Ædem divæ Virginis Matris Trocensem Processio.

Prima leuca seu Ponari.

ODE IX.

IMus? an frustrá fugiente brumâ
Omnis Aprili via risit herbâ,
Et cavæ valles, viridique lucent
Arva sereno?
Imus. inscriptæ sinuosa Divæ
Signa jam lenes rapuêre venti?
Ni vetent rumpi, revocentque tensi
Serica funes.

Inte-

Interim pictis taciturna nusquam
Pompa sub lignis fluat. Illa magni
Te MARIS STELLAM, dubijque
Virgo
Sidus in undis,
Illa nil sancti dubiam pudoris
Te canat Matrem, facilemque clausi
Ætheris portam, Tibi præpes alti
Civis Olympi
Hinc & hinc pressis reverenter alis
Attulit pacem. Tibi magna pacem
Debeat tellus melior reversi
Nominis Eva.
Tu graves demes populo catenas,
Tu diem pulsis revocabis umbris;
Tu bonis pelles mala, læta mœstis
Fata reduces.
Esse te magni populus sciemus
Numinis matrem, modò missa per te
Vota non umquam Deus obstinatâ
Respuat aure.
Mitis; & blanda prece singularis
Virgo placari, scelerum solutos,
Et bonos flecti vacuosque noxæ
Suggere sensus.
Integram nobis sine labe vitam;
Prosperam nobis sine clade mortem

Et sacros nati genitrix tueri
Annue vultus.
Hæc ter alterno modulata cantu
Turba, carpemus viridis Ponari
Roscidas valleis, & amœna præter-
Arva vehemur.

Secunda leuca seu Vaca.

ODE X.

PRotinus, Virgo, tibi longa laudũ
Pompa ducetur, ubi se recurvo
Collium flexu viridis reducit
Scena theatri.
Audient magnę titulos parentis
Pinei montes; Viliamque circum
Terrepercussæ recinet MARIAM
Vocis imago.
Audient colles, & opaca longè
Colla submittent, trepidæq; circũm
Attrement pinus, humiliq; supplex
Populus umbrâ.
Sed priùs magnum triplici Tonante
Voce placamus: placidumq; Christi
Pectus, & nostris vacuam querelis
Flectimus aurem.
Inde ter sancto redeunte cantu
Sancta

Sancta clamaris: nemorumq; rursus
Murmur, & fractæ referet MARIAM
Vocis imago.
Te suâ gestit genitrice Numen,
Virginum Virgo; genitrice gestit,
Quisquis optatâ tibi cumque casus
Vescitur aurâ.
Cassa tu pulchri genitrix amoris,
Tu spei mater: tibi pictus almi
Campus Edeni, facilisque vitæ
Germinat arbvr.
Tu domus Veri; tibi certus uni
Aureas æther reserare valvas
Gaudet: æterni geminant tibi suspiria colles.
O potens olim profugos tueri
Civitas sontes, decus ô Sionis,
O Dei præsens domus, ô reposti
Fœderis arca
Sive, tu purum sine fraude vitrum
Consulis formæ, reficisque vultus,
Blanda seu tristis imitatis inter
Lilia spinas;
Sive præsago Gedeonis arvo
Vellus haud ullo temeraris imbri,
Uda cùm circùm madido laboret
Area cælo;

Seu negas circūm crepitāte flammā
Pulcher exuri rubus, & paventes
Nec epas ramos, folijsque læto
Ludis in igni.

Inde Jessæi solium nepotis,
Virgo se toto tibi sternit auro:
Hinc tibi surgit superas eburna
Turris ad auras.

Te suas virgo simulant refusa
Mella per cellas; & amœna ferum
Rura quæ muris gelidique claudunt
Fontibus horti,

Hic tibi surdas fuga lenis Euri
Excitat fondeis, ubi purus undæ
Humor occultâ nemorum volutus
Murmurat umbrâ.

Hic cadens lævi tipi lympha lapsu
Præfluit valleis, & aperta prata
Inter, impellit violas perenni
Aura cachinno.

Tot tibi Virgo bona liberali
Defluunt cælo; tibi tanta terris
Labitur semper renuente sisti
Gratia rivo.

Tu polo missas pia cymba fruges
Acta longinquo vehis in ſtitori.
Tu diem ducis, Placidoque manê
Lumine

Lumine rides:
Qualis Eoos ubi tollit undis
Lucifer currus, roseisque loris
Undat, errantes per aquosa ludunt
Cærula flammæ;
Qualis aut Phœbe radiante plenum
Lucet argento: mare qualis intrat,
Aut mari surgit rutilus diurno
Phœbus in auro.
Quale, dum puro taciturna cælo
Siderum se fert acies, per omnes
Ignium rimas nitidi renident
Atria cæli.
Quod tibi nomen pia Virgo summâ
Voce dicemus; solium superni
Audies Regis radiare magno
Majus Olympo.
Quidquid es, quidquid bona mater esse
Et cani gaudes, manibus remulce
Quem manu gestas, puerumq; nobis
Flecte Tonantem.
Nos tuâ tutos prece servet infans,
Si tibi primæ geniale noxæ
Crimen exemit, placidoque jussit
Sidere nasci:
Si tulit vero puer ales ore,

Te nurum cæli fore: si pudici
Nil minor floris genitrix severā
Lege piaris:
Si nihil terris, gelidive debes
Legibus leti; choreasque Divûm
Inter & plausus repetis sequaci
Astra triumpho.
Ille qui leni pede pulsat altos
Siderum campos, viridesque stellas,
Lucis intensum jubar inter, inter
Lilia ludit
Agnus; heu nostris onerata culpis
Colla reflectat, leviterque moto
Ad preces cornu, misero quietem
Annuat orbi.
Hæc ter effati. pia signa campis
State, dicemus: pia signa campis
Protinus stabunt gelidi secundum
Flumina Vacæ.
Signa clementi rapit aura flatu,
Nos labor curtæ dapis ille mensam
Textili lino super, hic virenti
Cespite ponit.
Promitur simplex penus, & supino
Concha sinceri salis è canistro;
Reginus juxta scyphus, innocentis
Arma Lyæi.

Sunt & antiquo quibus herba circũ-
Fulget argento; positosque Vaca
Pone crateras fugiente præter
Frigerat undâ.
Hinc lapes, illinc cyathos coronans
Sutiles herbæ; mihi Solis æstum
Eximet parcè cichorea sparso
Mitis olivo.

Tertia leuca seu Vicus Galli.

ODE XI.

IAm vetat lentas properata mensas
Hora. surgamus; rapido ruit de-
clivis è cælo, geminatque pronus,
Surgite, Vesper.
Surgimus. rursum tibi Virgo campis
Signa velũntur: tremebunda limbis,
Aura colludit, gracilisque tensas
Diripit Auster.
Tum quibus parca dape nõ dolendæ
Vocis accessit bona pars; O alma
Numinis salve genitrix, fidelis
Turba canemus.
Dum suas debet lapidosa Vacc
Viliæ lymphas; tibi magna laudes
Mater & plausus & utraque debes

Carmina ripâ.
Illa quæ circùm geminis Getarum
Rura federunt opulenta clivis,
Sunt tibi bello monumenta parti,
Diva, triumphi.
Quâ lyrâ, vel quo fatis ore dicam
Isse captivos Lituis Gelonos,
Inclytum prædæ decus, & trophæû
Nobilis iræ?
Cùm ferox belli duce te Viroldus
Bis ter exegit gladium per omnem
Victor Auroram, tumidique fregit
Cornua ponti.
Quantus ingentem clypei sub umbrâ
Texit Europen. Asiæque qua se-
cũq; tẽpestas daret atq; ab omni ef-
funderet Istro.
Rectus Eoam stetit in procellam,
Qualis armatas hiemes, & omnem
Sustinet Calpe Thetin atq; inexpu-
gnabilis obstat.
Quantus hinc lato metuendus atque
hinc
Limitem ferro secat, & decorâ
Cæde formosus mediâque laudum
pulcher in irâ
Ardet; hibernos velut inter imbres
Ardet

Ardet Orion, ubi traxit omni
Astra vaginâ, rutilusque stricto
Fulminat igni,
Ille seu pictis equitata Bessis
Arva permensus, gelidumq; Volgâ,
Sive Pelleas bibit insolentem
Phasin ad aras.
Barbaros templis tibi victor arcus
Virgo suspendit: Scythicosq; cinctus,
Et tibi sacro clypeorum acervos
Ussit in igni.
Alta scit Taphri domus, & potentis
Sarbaci versæ meminêre turres;
Rupta cùm Thracum quateret tre-
mendo
Castra tumultu.
Ille dum denso jaculorum in imbri
Hinc Dahas illinc ageret Gelonos,
Ipsa nimborum cuneis & omni
accincta tonitru
Turbido latè manifesta cælo, &
Ter quater tortas jaculata flammas,
Ignium curru super & rubenti
Nube tonabas.
Sensit Euxini tremuitque lævum
Littus, & motæ crepuêre rupes
Ter quater nigram tegente sævâ

Luce Mæotim.
*S*ensit, atque ipsosTanais pavens re-
fugit in fontes; dubitante ripa
*S*ubstitit paulum, trepidóq; Phasis
Palluit auro.
*S*ic ames nostris bona Virgo sæpè
Hostibus nosci: tibi sic per omneis
Viliæ ripas Litali reponant
*S*igna nepotes.
*S*ic ab extremo tibi victor Occæ
Arma de victis referat *S*uanis,
Et novas solvat nova vota L A D I-
*S*L A U S ad aras.
Hæc & alternis geminata votis
Plura dum sicco canimus sub æstu,
Obvium fessos nemus hospitali
Excipit umbrâ.
Ludor? an mollem foliorum ad auræ
Lenè vocales modulantur alni,
Et leves lymphæ, trepidique grato
Murmure rivi?
Ipsa te Virgo sonat alnus, ipsa
In tuas vivax salit unda laudes,
Audit & longè tua discit ipse
Nomina lucus.

Quarta

Quarta leuca seu Troci.

O D E XII.

VLtimus restat labor altiores
Ire per lucos, & aprica circum
Stagna lunari, tumulosque lento
Vincere cantu.
Hic tibi casto Salomonis ore,
Dictus ad sanctas hymenæus olim
Nuptias, mutum nemus & silenteis
Præstrepet alnos.
Quod tuis Virgo, benè dormit ulnis
Sola sopitum potes osculari
Numen, & flammas animæq; sanctũ
Sugere florem.
Sola fragranti meliùs Falerno
Uber adstringis, quoties ab imo
Corde spiravit genialis intimæ
Halitus auræ.
Mille Phæacum Ciliciumque mille,
Nympha, te circum volitant odores;
Bland' hic costi liquor, inde pinguis
Sudat amomi:
Sola te mulcet tamen aura, si quæ
Dulcè spirantis venit ore nati,
Cujus illinc tibi lene nomen
Manat olivo.

Sive

Sive Bacchei tibi fortè ſucci
Regis arcanæ patuêre cellæ,
Regis arcano melior, ducis
Ubera vino.
Sive diffuſis oluêre nardis
Regis inſtructæ tibi, Nympha, menſæ?
Regis optatos tibi nardus una
Spirat odores.
Si Palæſtino meris in vireto
Myrrheos flores; tua ſolus ille
Nexilis myrrhæ religatur inter
Ubera nodus.
Si tibi dulces amor eſt racemos
Pinguè gemmanti reſecare Cypro;
Unus è multis tibi ridet ille,
Virgo, racemus.
Solis æſtivos licet inter igneis
Hinc & hinc latis ſpatiola ramis
Pinus & pronâ tibi ſe reclinet
Frondibus ilex;
Sola te mulcet tamen æſtuantem
Si quâ frondoſâ cadit umbra malo,
Cujus ah durâ tibi natus olim
Fronde pependit.
Plura dicturis procul è Trocanis
Arcibus turres placituſque dudum
Virgini collis, mediâque templum

ap-

apparet in urbe.
Protinus votis genibusque supplex
Sternimur vulg'. quater, Alma Salve
Virgo, dicturi: quater illa motis
Annuet aris
Virgines jam tum puerique *Divæ*
Supplici frontem redimi.e cerâ, &
Virginem gratâ puerumque laudis
*D*icite rixâ

Virgines Ceteris ornant moritura frontem
Serta: te Virgo moriente numquam (perenni
Flore Carmelus tegit, &
Fronde coronat.

Pueri. Ceteri frontem metuente demi (colori
Implicant auro: tibi con-
Luce nativum capitis JESU
Fulgurat aurum.

Virgines. Qui tibi Virgo per eburnea vidit (neis
Colla diffusa sine lege cri-
Regiam tingi trabeâ rubêti
Vidit aheno.

Pueri, Qui tibi vidit niveis, JESU,
*H*inc & hinc sparsos humeris capillos, Vidit

Vidit elatas tumulis Idumes
Surgere palmas.

Virg. Qualè ridenti radiant Sereno
Semper illimes Hesebonis undæ,
Talè connives oculis jocanti
Diva puello.

Puer Lacte perfusæ veluti columbæ
Vitreas semper speculantur undas,
Sic intacta retines, JESU,
Lumina matre.

Virg Cui genas vel cui similes canemus
Virginis vultus similes canemus
Punico, cùm per sua luce ultro
Fragmina, malo.

Puer Cui genas vel cui similes canemus
Parvuli vultus; similes canemus
Areis, quas Sol variæque scribunt
Floribus horæ.

Virg. Atticos longè redolere succos
Dicimus Virgo, quoties diserta
Lenè ridenti tibi mella manat,
Lenè loquenti.

Lilium

Puer. Lilium JESU niveis hiare
Dicimus labris, quoties odora
Dulcè ridenti tibi myrrha spi-
rat,
Dulcè loquenti.
Virg. Mille quod telis clypeisq; tecta
Turris adverso micat icta Soli,
Matris adverso micuêre longè
Colla puello.
Puer. Quod Therapnæi breve ver
Hymetti,
Quod Palæstini sapiunt liquo-
res,
Matris è collo sapiunt reclinis
Colla puelli.
Virg. Quo tibi Virgo maduêre succo
Virgines palmæ? maduêre suc-
co
Qualis in siccas lacrymante
myrrhâ
Liquitur herbas.
Puer. Quis tuis fulgens hyacinthus
ardet
O puer palmis? hyacinth' ardet
Qualis aut sceptri sedet aut co-
ruscat
Arce coronæ,
Virg. Quæ jugis Crete viridisve Cypri

Tanta

Tanta Lesbois fluit è racemis,
Quanta maternis tibi Virgo manat
Copia mammis?

Pueri. Quis vel Hybleas odor inter herbas
Tantus aspirat, Cilicúmve rura,
Quantus aspirat tua dulcis inter
Ubera JESU?

Virg. Zona quæ fluxā vetat ire pallā
Flavet intexta tibi, *Virgo* fruge
Quā pudor circum niveoq; sti-
pant Lilia vallo.

Pueri. Quę tibi cinctꝰ revocat rejectę
Vestis, arcanis vigil est eburna
Zona sapphyris, tacitoq; pectꝰ
Circuit igni.

Virg. Cúm levi plantas cohibente socco
aulam,
Virgo stellantem graditur per
Aeream credas aciem canoro
Ire triumpho

Pueri. Crura cũ picto religavit ostro
Et steterit celso puer ore: credas
Pone suffixo geminas in auro
Stare columnas.

MATH.

MATH. CASIM SARBIEVII SOCIETATIS JESU EPIGRAMMATUM LIBER UNUS.

I.

AD TARQUINIUM GALLUTIUM è Societate JESU Oratorem & Poëtam clarissimum,

Cùm ei sua de Divino Amore Epigrammata traderet.

DUM tibi divinos jussi ferremus Amores,
Urget Amor gressus ferre, referre Timor
Hic trahit, hic retrahit gressus: hic pugnat, & ille:
Ille suis nixus viribus, iste suis.
Hic jaculum jacit, ille jacit: pugnatur: Amoris
Tela Timor, vitat tela Timoris Amor.
Ut tibi divinos tandem ferremus Amores;

 Victus

Victus vterque fuit, victor vterque fuit.

II.
RELIGIOSUM PAUPERTATIS VOTUM.

Si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi NIHIL *despiciet eam.* Cant,

VEnalem nuper cælo mercabar Amorem. (fuit
Quis credat? qui se venderet, ipse
Aurū donabā; sed emi se noluit auro.
Cū largirer opes, reijciebat opes.
Omnia donabam: sed noluit omnia, totum (aufer, Amor,
Quod superest, inquam, si placet,
Risit: & æthereo quid inutile quæris Amori (inquit) Emes.
Sollicitus pretium? da N*I H I* L.

III.
HASTILUDIUM FORTUNÆ ET DIVINI AMORIS.

Dotalis Fortuna annuius orbis. Seneca.
Deus est sphæra: cuius centrū est ubique, circumferentia nusquam. proclus.

MEta volaturæ steterat teres annula hastæ.

Au-

Annulus ad dociles pervia meta-
manus. ad Orbem.
Annulus orbis erat Fortuna ciebat
Et simul æthereus tela ciebat A-
mor. duit hastam:
Fortunæ mediam teres annulus in-
Major, ait, nobis meta petetur, A-
mor ra telum,
Et temerè jactum jaculatus in æthe-
Nusquam meta mea est, inquit, u-
bique mea est

IV.

*Veniat dilectus meus in hortum
suum.* Cantic.

PUlcher Amor sumpsit rudis instru-
menta coloni,
Et sua deposuit tela suasque faces:
Et manibus stivam rapuit; castique
laboris ves.
Ad sua ruricolas junxit aratra bo-
I licet, ut facili subvertit vomere
corda, agris;
Castaque virginibus Gratia crevit
Flos, ait, unus abest: sunt cetera mil-
lia florum. esse, veri
Ut nullus possit, CHRISTE, de-

V.

De S. MAMMETE Mart. à leonibus, quibus erat objectus, intacto.

PArvus in extremam MAMMES
descendit arenam; [bra fame.
Squallebant tenui pallida mem-
Horruit hanc prædam venantûm
turba ferarum,
Et potuit sese vincere lõga fames.
Unde protervorum jejunia victa
leonum? feræ.
Sic docuit Martyr: sic didicêre

VI.

De eodem.

PRætor inhumanis, MAMMES, te
dentibus offert; (tyreras.
Immaturus adhuc, parvule Mar-
Præside mansueti sed plus sapuère
leones,
Pro puero mores dedidicêre suos.
Norant septenni faciles ignoscere
prædæ; feras.
Cui Prætor rabidas jusserat esse
Parcere si placidi puero scivêre leo-
nes.
Illi prætores, tu leo Prætor eras.

Quis

VII.

Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meæ, ut inveniam te foris? Cant. 8.

Quò tandem meus avolavit ille,
Formosissimus ille Natus, ille,
Quò tandem meus avolavit Infans?
An jam Bethlemium reliquit antrū,
Natalesque casas & hospitalis
Fortunata petit fluenta Nili?
Obstent culmina fabulosus obstet
Æmis Pelion, Ossa, Pindus, Othrys;
Ut pulsum celer assequar Puellum,
Nimbis ocyor, ocyor procellis;
Pergam per saliceta, per rubeta,
Per deserta, per asperos hiatus,
Per spineta, per iliceta pergam.
An rursus Pharias perosus oras
Damnato redit exule Canopo,
Tranquillamq; petit redux Idumen?
Ut pulsum celer assequar Puellum;
Stent inter scopulique, frondeisque
Silvæ verticibus minentur inter;
Damis ocyor, ocyor capellis,
Vadam per fruticeta, per vepreta,
Per dumeta, per invios recessus,

Per quercceta per æsculeta vadam.
An latè Solymas peragrat oras,
Et pinguis juga calcat Hermonæi,
Carmelique super nivale tergum
Formosis spatiatur in viretis,
Quà circumfluus elegante ripâ,
Singultantibus evolutus antris
Jordanes sonat. Et remurmurantes
Sese fluctibus alloquuntur undæ?
Ut pulsum celer assequar Puellum,
Pardis ocyor, ocyor leænis,
Curram per filiceta, per fruteta,
Per pineta, per obvias paludes,
Per saxeta, per a boreta curram.
An nostri vitiis iniquus orbis
CentumLænarios triumphat hostes,
Stellarumq; procul favente pompâ
Phœbi scandit equos. Et ordinata
Molli sidera temperat capistro?
Ut lætum celer assequar Puellum,
Fulgetrisque curulibusve flammis,
Aurigantibus Africis & Euris.
Et blandis Zephyris Favonijsque
Per lenes ferar inquietus auras.
Et desiderij vehente pennâ
Spirantûm vehar effedo Notorum,
Vernatumque rotis Etesiarum.

Sed

Sed quo me rapit incitatus ardor?
Ambo ludimur, ambo: dū Puellum
Quæro, quærit & ipse me Puellus,
Et vastos procul obsecrat recessus:
Obrestatur agros, nihilque de me
Respondentia sciscitatur arva;
Sis & me fuga ludit & Puellum.
Stabo quemq; vagum nequit, videbo
An possit *DEUS* invenire stantem.

VIII.

De D. MARIA MAGDALENA.

Per vicos & plateas quæram quem diligit anima mea. Cant. 3.

ET gemit, & miseris singultibus astra lacessit,
Et salso teneras irrigat amne genas.
Et cava per, per acuta celer, per inhospita fertur:
Et per aperta fugax, & per iniqua ruit,
Quid facit ad tantos tam prodiga lacryma cursus?
MAGDALIS in lacrymis navigat ipsa suis.

IX.

De Puero JESU nato.

QUid esse possit hoc Puello carius,
Cui mellis ore plena manat copia;
Illi me plenis balsamum rivis abit,
Et liberali nectar amne labitur,
Stellæ serenis illigantur crinibus,
Puraque cirri luce cervicem rigant,
Et è bisulcâ siderum natus face
Pectit coruscas aureus pecten comas?
Sed exoletâ nascitur Puer casâ,
Et exquilino natus in fimo jacet,
Dextraque culmum prensat, & fœnum premit,
Cæloque coram nud⁹, & coram gelu
Injuriosâ stringitur Puer nive.
Quid esse possit hoc puello vilius?

X.

CASTA SED FOECUNDA.

Memores uberum tuorum. Cant. 1.
Ibi dabo tibi ubera mea. Cant. 7.

VElle meas, mi Sponse, canis te sugere mammas;

Sic

Sic quæ Sponsa fui, jam tibi mater ero.
Ipsa tuas etiam memini me sugere mammas:
Sic qui Sponsus eras, tunc mihi mater eras.
Ambo iterùm bibimus de mammâ sæpius unâ:
Sic soror ipsa tibi, tu mihi frater eras.
O Amor, vnus Amor, quos non effingis Amores?
Omnibus omnis eris, si tibi nullus eris.

XI.

Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hortum meum, & fluant aromata illius Cant. 4.

Astra rogant lenes morientia lilia nimbos,
Et rosa sub nimio sole precatur aquas.
Quid faciat? ventos Amor advocat, advocat imbres:
Irriguo quorum rore revixit ager.
Quàm pulchri flores! quorum lassissima cultu
Spirat humus ventis, sudat Olympus aquis.

XII.

DE PUERO JESU CASTITATIS AMATORE.

Ego flos campi. Cant. 2.

Tesiarum Gratiæ, vagorumque
Favoniorum. Sarmataq; tibicen
Septemtrionis, & Britanne cũ Cauro
Apeliota Regis Æoli turmæ.
Circumvolate præpetes meũ florẽ,
Blandoque lætum sibilo salutate:
Dulcesque malas, floreamq; cervicẽ,
Coraliinumque floris aurei labrum
Nõ flante naso, nec tumentib. buccis
Sed complicatis osculemini labris:
Sedante frontẽ, mystacasq;nimborũ
Abradat Auster, & novaculâ veris
Morosus udam tondeat Notus barbã,
Ne recta puris obster osculis seta.
Tum verò sudi gratiâ decens vultus
Tam delicatum basiabitur florem,
Et lenis auræ murmur insusurrabit.
Adsint & omnes graminũq; florũq;
Omnesq;castę Chloridis venustates;
Suasq; vadant ordinata per turmas,
Argenteorum castra lilietorum,
Et aureorum copiæ rosetorum:
Omnes supinâ supplices comâ, red-
dant Suo

Suo tributum laudis Imperatori,
Novamque veris gratulentur ætatê.
Neu sit pudori liliisque nardisque,
Pronisq; calthis, cernuisq; verbenis,
Rogare velle floridæ juventutis
A liberali [illegible] prærogativam.
Et castitati [illegible] trare decretum.
Exinde pulchra convocentur ad signa
Sub castitatis Rege militaturi,
Tecti rubente fusilis comæ cristâ
Duces açanthi, militesque verbenæ,
Amazonūq; prima turma caltharū.
Eant & Indi protinus granadilli,
Et expeditis spiculisque clavorum,
Hirtisque spinis, lanceisq; flagrisq;.
Contra furores audeant Dionæos
Veneficorum semiceta philtrorum,
Herbosa contra tela Cyprios flores,
Amasiosque dimicare Narcissos.
Morare miles? & vocâre Bellonâ,
Sparsi per horros otiamini flores?
Flos ecce vestri primus agminis Ductor,
Pro castitatis laudu præliaturus,
Se Martiali collocavit in campo.

XIII.

Lampades eius, lampades ignis. Cant. 8.

O Ego si fierem medio sita cardine
tellus!
Sponse, tuâ starem pendula Spon-
sa manu, amne!
O ego si fierem liquido torrentior
Ad nutus fluere lenior amne tuos.
O ego si fierem rapidis pernicior
Euris! sa tuis.
Fingerer obsequiis promptiùs ip-
O tandem, nisi sim celeri velocior i-
gne, nihil.
Vel fieri cuperem cuncta, vel esse

XIV.

Trahe me: post te curremus. Cant. I.

MI JESU, sine te per opaca, per
invia tendam; ras?
Et potero longas te sine ferre mo-
Felix, ah felix olim tua MAGDALA,
quæ se mis?
Nexuerat vinctis ad tua crura co-
Sic comes illa tuum numquam lin-
quebat Amorem:
Eu captivus eras illius, illa tui.
Altera,

Altera, ne dubites, ego sum tua
MAGDALA CHRISTE:
Ergo trahas vel me, sponse, vel ipse
mane.

XV.

Ad omnia versatilis.

CAstus amor ramo pharetram
commendat & arcum;
*A*rma valete, novum me vocat, in-
quit, opus.
Plana per æquales se straverat area
campos, hiems.
In glacie qualem Dædala fingit
Hic Amor, adducto ludentis more
flagello, quit abest.
Ludendi locus est, sed trochus, in-
Eja cor huc prodi, clamo; cor pro-
dit, & inde versat Amor.
Dum putat esse trochum, cor mihi

XVI.

D. MAGDALENA *sub cruce flens.*

AH sitio! clamas; absunt his rupi-
bus undæ; bibe.
Sola fluunt oculis flumina, sola

XVII.

XVII.

Revertere Sulamitis. Revertere dilecte.
Cant. 2. & 6.

INsequeris, fugiò: clamasque, Revertere, JESU:
Et reduces ad te flecto repetè vias.
Insequor, ipse fugis: clamoque, Revertere, JESU:
Et faciles ad me flectis amice vias.
Assequeris fugio: fugis, assequor: ô bonus error!
Obsequij felix ô in amore fuga!
Ad te, ne fugias: tua me fuga CHRISTE reducet.
Dux tibi ne fugiam, vel meus error erit.

XVIII.

SACRI STUDIOSUS OBSEQUIJ CADAVER EST.

Fortis est ut mors dilectio. Cant. 8.

VT feires, quo, CHRISTE, tui flammarer amor; more,
Non unus pro me nuntius ivit ad
Cor ad te misi; cor nonest, CHRISTE, reversum; illa redit.
Mitto voluntatē, CHRISTE; nec
Ut tandem totam posset tibi dedere mentem,

Intellectus erat missus; & ille ma-
net. illa redibit,
Nunc animam mitto: quòd si non
O ego quàm vivum, CHRISTE,
cadaver ero!

X I X.

Epitaphium vivo.

ET vivo, & morior, quid inanes
demoror auras? moris?
Quid juvat ambiguis nectere fata
Construe perpetuis halantem flori-
bus urnam, fres Amor,
Et tumulum nobis pone super-
Hîc sepeli miserum, & lacrymis ad-
sperge jacentem, notis.
Et duo marmoreis carmina cæde
Et vivo, & morior, possis in amore
Viator morior!
Et quo vivo mori; & vivere, quo

X X.

BERNARDINO HOSTI *missa Ima,*
go CHRISTI *cruci affixi.*

ME segnis non figis Amor? sunt
omnia præsto:
Crux, arcus, jaculum CHRISTUS,
& Hostis ego.

XXI.

XXI.

Super rivulos aquarum.

ERrabam nuper vitreas prope Tibridis undas, (lympha queri-
Quà solet ad scopulum naufraga
Dicebam : Mea lympha, meos lacrymeris amores; meæ.
Nam me jam lacrymæ destituêre
O ego si possem fieri tam prodigus amnis! fugâ.
Æternâ fluerem pulchra per arva
Hæc ego : sed tacitas suspendit lympha querelas :
In me mutari forsan & ipsa cupit.

XXII.

Imago B. STANISLAI KOSKÆ Romana.

QUis te tam lepidâ mentitur imagine pictor? (bra genas?
Quæ tam viva tuas temperat um-
Tu palles, pallet. quòd si rubet illa, rubescis.
Tu vitâ, vitâ non caret illa suâ.
Tu sine corde manes; manet hæc sine corde; loquente

Te,

Te, loquitur; visus te jaciente, ja/
cit,
Par est laus vobis, disparque: fidelis
imago
Illa tui; sed tu STANESLAE Dei

XXIII.

Nuntietis ei, quia amore langueo.
Cant. 5.

POrrigo dum terris aures, dum
surrigo cælo:
Clamat, Ama, tellus; clamat O/
lympus, Ama;
Sint irata licet, gelidum mare sua-
det amare, (re tonat-
Fulgur amore micat, fulmen amo-
Aura tuos Ignisque mihi commen-
dat Amores, quis,
Saxa repercussis vociferantur a-
Non opus est posthac nobiscum,
CHRISTE, loquamur:
Orator nostri munus Amoris erit.

XXIV.

Amor Divinus.

COr mihi clamat, Ano? clamat:
Cor dormit, & ille.

Ambo tacent: surgit Cor mihi, surgit Amor. ridet, & ille.
Cor mihi plorat, Amor plorat: Cor Ambo canunt plaudit Cor mihi, plaudit Amor. fratrem?
Tène verecundi Cor Amoris dixero
Tène mei fratrem dixero Cordis, Amor?
Cor sit Amoris?
Nescio, quid sit Amor Cordi, quid
Hoc scio quòd totus Cor ego, CHRISTUS Amor.

XXV.

Osculetur me osculo oris sui. Cant. 1.

Quæ rebam nostris si quis daret oscula labris,
Dum meus, heu! longo tempore Sponsus abest.
Oscula poscebam cęlum: dabat oscula cælum:
Sed satiare meas nō potuêre genas.
Oscula poscebam terram: dabat oscula terra:
Sed fuerāt tactis asperiora petris.
Terra vale cælumque vale, dabit oscula Sponsus.
O essent, quot sunt vota, tot ora mihi!

XXVI.

Meliora sunt ubera tua. Cant. 1.

HInc mihi se Tellus mensâ ponebat in vnâ, sede
Inuitans tacito murmure: *Sponsa*
Illinc se paterâ mare propinabat in vnâ. bibe.
Increpitans rauco vortice: Sponsa
Tunc ego: Terra tuos nolo Mare nolo liquores: *Sponse, sitis.*
Tu mihi, Sponse, fames; tu mihi,
Audiit, & geminum Sponsus mihi protulit Vber: potus eris.
Tu mihi, Sponse, cibus; tu mihi

XXVII.

De Angelo B ALOYSIO *astante.*

QUàm benè siderei vultus imitatur Ephebi,
Et simili ridet lacteus ore puer!
Hic niveis par est, niveis par ille ligustris:
Ille rosâ, multâ purpurat iste rosâ.
Pura verecundo sublucent lumina sole:
Et roseus teneras stat pudor ante genas.

Dissimiles habitu, similes sibi moribus ambo:
Dicite, sint similes, dissimilésne [magis?

XXVIII.

De eodem.

ANgele, GONZAGA es, si pictas exuis alas:
Si GONZAGA alas induis, Angelus es.

XXIX.

Venatio Amoris.

VEnatum cæli croceos Amor ibat in agros:
Sed, qui corda pius depopulatur Amor,
Occurrére lupi, procul occurrére leones,
Et procul in jaculis hispidus ibat Amor.
Ecce volaturæ vix erupuêre sagittæ,
Protinus ætheteæ procubuêre feræ.
Quid clausum tam sæva juvat custodia cælum?
Pandit Amor planas per fera mœnia vias.

XXX.

XXX.

Venatio Amoris & JESU.

SUrge, volatutas Amor ejaculare sagittas:
Es mihi meta Deus, sum tibi meta Deus.
Corda cruentandis pateant tua, CHRISTE, sagittis,
Ut fias jaculis saucia præda meis.
Corda cruentandis pateant mea, CHRISTE, sagittis,
Ut fiam jaculis saucia præda tuis.
Quàm tibi, CHRISTE, capi, venari tam mihi dulce:
Quàm tibi venari, tam mihi dulce capi.

XXXI.

SAGITTA DIVINI AMORIS.

Vulnerasti cor meum. Cant. 4.

ILla ego sidereis deprompta Sagitta pharetris,
Quam pius ad Superos ejaculatur Amor,
Quæro meam, sed quæro meo sine vulnere metam;

Nam mea non didicit vulnera fer-
re manus. nere me tam?
Quis credat, potuisse dari sine vul-
Hic requiesce meo vulnere, CHRI-
STUS ait. nere: sed jam
Accelero, metamq; premo sine vul-
Ne possem vuln' figere; vuln'erat.

XXXII.

B. ALOYSIUS *pingitur inducto super togam linteo.*

PUlchra Dies, & Nox pulchrę ger-
mana Diei, cum:
Artificem puero fortè locabat a-
Altera prætextam, longam dabat al-
tera pallam; togam,
Illa nigram, niveam neverat illa
Quos puer ut riguos in se conspexit
amictus,
Et Nox, & mota fulsit ab ore Dies.
O formose puer! quo se formosior
esset,
Ipsa puer te Nox induit, ipsa Dies.

XXXIII.

Donec aspiret dies, & inclinetur umbra.

QUid nocti lumē, luci quid quæ-
rimus umbram? die.
Nocte dies nobis est Amor: umbra

XXXIV.

XXXVII.

Qualis est dilectus tuus? Cant. 5.

QUalis erat, tuus ille? tuus pulcherrimus ille?
Dicebat nuper barbara turba mihi
Arripio dextrâ pennam, levâque tabellam,
in orbe noto.
Et noto, CHRISTE, tuo quidquid
Pinge rosas, aurum, gemmas, viridaria, silvas,
manu;
Arva, lacus, celeri sidera pingo
Et tabulam monstrans, Noster pulcherrimus, inquam,
erat.
Qualis erat, vultis discere? talis

XXXVIII.

Caput eius aurum optimum. Manus illius tornatiles aureæ. Cant. 5

POnite gemmifero frondentia serta metallo,
ptra manus.
pulchra triumphales ponite sce-
Rex meus est JESUS, Rex formosissime Regum,
eris.
Tu mihi Dictator, tu mihi Cæsar
Qui sceptri fulgore caret, qui luce coronæ,
meus.
Rex, ais, ille tuus? Rex erit ille

Cui caput eſt aurum, manus eſt tor-
natilis auro, rona caput.
Jllius eſt Sceptrum, dextra, Co-

XXXIX.

In idem ſacrum Canticum.

VJris eram, noſtros carpebat nemo
racemos: aquas:
Flumen erā; noſtras nemo bibebat
Arbor eram; noſtrâ nemo conſedit
in umbrâ:
Ductor eram; noſtrum nemo te-
rebat iter: ne nemo:
Phœbus eram; noſtro lucebat lumi-
Paſtor eram; noſtras nemo ſecutus
oves. omnibus: Aurum
Quid faceret JESUS? Aurum placet
Ut placeam, poſthac omnibus, in-
quit, ero.

XL.

Veni de Libano Sponſa.

ET fugis, & fugiens clamas, Quid
Sponſa moraris? fugis.
Non fugis, ut fugias: ut capiare

XLI.

De Pullato & Linteato ALOYSJO.

QUem pullæ cernis ſquallentem
in funere pallæ,

Hunc

XXXIV.

Fortis est ut more dilectio, Cant. 8.

MORS & *Amor* gemini pugnant de laude triumphi,
Mors pharetrâ, pharetrâ conspiciendus *Amor*.
Mors ait, Expugno certis ego corpora telis:
Amor. Expugno flammis pectora dixit
Major, ait, mihi, Mors, victoria cedit *Amore*:
At mihi major, ait, gloria cedit *Amor*.
Tentarent & tela, pares nisi diceret esse
Victor utroque Deus, victus utroque Deus.

XXXV.

Universa & humi jacet retrò B. ALOYSIJ *Corona*.

QUalis ubi liquidæ riguis singultibus undæ
Proluit aprici culta Galesus agri:
Talis in assiduos lacrymis ALOYSIUS aquis.
imbres
Liquitur, & puris pectus inundat
Scilicet ex istis nascuntur lilia rivis,

Deque pio vivus flumine potat ager.
Quid mirum? si versa retrò, si spreta Corona,
Quam dominus fletu conserit, occat humum?

XXXVI.

Eiusdem posita retrò Corona.

AUrea cùm felix diademata poneret heres,
Visa sibi raptis flere Corona comis,
Cumque suos iterùm vellet circumdare crines,
Ad domini caros procubuisse pedes
Ipse sed deciduam pedibus calcasse coronam
Fertur, & ingratas posthabuisse preces.
Illa retrò revoluta, jacens; Lux Principis olim,
Umbra mei posthac Principis, inquit, ero.

XXXVII.

Hunc nimius sacro terruit igne Deus.

Quid niveum, *Pictor*, pullo super addis amictum, nive?
Et tegis hibernâ torrida membra
Hæc, ubi sidereos juvenis conceperit æstus, fluet.
A minimo Domini vestis amore
Perge tamen liquidas gelidâ nive spargere flammas;
Ut liquidum à flammis discat amare gelu.

XLII.

Pullatus post prætextam ALOYSIUS. *Alluditur ad Mincium, hospitalem cygnis fluvium, paternum* ALOYSII *solum.*

Vectus oloriferi juvenis prope flumina Minci,
Ibat in herbosos Castilionis agros.
Hic nive: dominum cùm mirarentur olores,
Squallida mutatâ pallia ferre togâ;
Pullatum flevêre ducem, visusque repentè
Plurimus attonito Cygnus ab amne queri;

Atque

Atque aliquis, Quin nos etiam nigrescimus, inquit,
Quando tam niveus sponte nigrescit olor?

XLIII.

Oculi B. ALOYSII lacrymabundi.

QUis modus, ô oculi, nimijs manare fluentis,
genas?
Et teneras fletu perdere velle
In fluvios liquidis abeunt duo lumina rivis,
eunt.
Et lacrymę gemini fluminis instar
Interea medio fluitāt suspiria luctu,
Et pi⁹ irriguas ventilat Eut⁹ aquas.
Remigiū, socii, naves & vela parem⁹:
Sunt, quibus in cælum velificemur, aquæ

XLIV

B. ALOYSIO *consuetam meditationi horam impendenti Roseum imminet Sertum*

PUlchra coloratis ubi pingitur *Hy*bla rosetis,
fas.
Sicanias triplex colligit *Hora* ro-
At modò quòd croceos religant tibi serta capillos,
Unde repentinis emicuêre comis?

Te matutinæ pietas modò detinet Horæ,
Illa tibi vivo tempora flore ligat.
Quot tibi mille legent formosos Sæcula flores,
Unica millenas si legit Hora rosas?

XLV.

De eodem Serto.

Ipsa Corona, rosa est puero? puer ánne Coronæ
Ipse rosa est puer est ipse Corona; Rosæ.

XLVI.

B. ALOYSIUS *sacro lumine circumfusus*

Nox erat, & posito juvenis requierat amictu:
Venit *Amor* positâ se tegit ipse (togâ.
Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat!
Sic erat in refluo plurima ruga sinu!
Interea tacito vestes uruntur ab igni,
Et bibit admotas proxima palla faces
Mane vigil positos juvenis repetebat amictus,
Et circum fusæ luxit in igne togæ.

Non

Non miror juvenem tacitis arsisse favillis;
In tacitas, miror, non abiisse faces.

XLVII

Oculi B. ALOYSII.

Bisgeminos olim mater Natura lapillos
Pygmalioneas inter habebat opes.
His frænare comas, & eburnea cingere colla,
Hos memori nusquam mittere velle manu: solebat,
Et chalybum nodis, & aheno vecte
Et vigili clausos sollicitare serâ.
Parva tamen caris custodia visa lapillis, erat.
Quæve morâ furto tollere posset,
Ergo pro gemmis ALOYSI munus ocellis, faces.
Accendit geminas casta per ora
Tam fortunatis, inquit, custodia gemmis quit.
Firmior esse potest, tutior est nequit.

XLVIII.

Lilia manu præfert ALOYSIUS.

HÆc, quæ virgineis nituntur lilia Culmis,

Unde

Unde verecundas explicuêre comas?
Non generant similes Pæstana rosaria flores,
Nec simili Pharius messe superbit ager:
Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
Nec parit æquoreis pulsa Carystos aquis.
Cùm nullas habeant natales lilia terras,
Quis neget è castâ lilia nata manu?

XLIX.

PETRO MALASPINÆ *Rectori Florentino Societatis* JESU.

Scitata est flores nuper Florentia: cingat
An bona spinas suas, an mala spina rosas?
Optavêre malam, tangi quæ fortè volebant:
Nam mala tacturos pungere spina nequit.
Optavêre bonam, tangi quæ fortè negabant:
Nam bona tacturos pungere spina solet.
Sic demum variam clausit Florentia litem,
Esset ut alterutris assita spina Rosis:

Nullus

Nullus ut has tangat, tangantur ab o-
mnibus illæ; na Bonis.
Sit bona Spina Malis, sit Mala Spi-

L.

De capto OROMUSIO.
Quæ urbs vulgò ab Indis Gemma orbis terrarum appellatur.

ANnulus est Orbis, pulcherrimus annulus orbis;
Indutus digitis Lysia pulchra tuis.
Non tamen ille fuit pulcher sine di-
vite gemmâ; ma fuit.
Dives OROMUSIJ nam sibi gem-
Gemma fuit, non est: subiti nam turbine belli luto est.
Nuper Erythreo perdita gemma
Ergo tuam quæres pulcherrima Lysia gemmam nus,
Inter barbaricos Persica busta si-
Ecce meos inquis) poscunt mea regna lacertos, stra manus.
Ecce meas poscunt Chinica clau-
Non opus est humeris: OROMU-
SIA gemma videtur:
Ipse [illegible] pollex, ut capiatur, erit.
Ult-

LI.

JOANNI DELUGO, *dum post morbum ad intermissam de Pœnitentiâ doctrinam rediret.*

Fertur inornatis nuper Metanœa capillis
  Flesse, repentinâ cùm tapere febris:
Fertur & indomito frænos laxasse dolori,
  Et lacrymis madidos exhibuisse sinus,
Cùm rursus domito repetis tua pulpita morbo.
  Fertur inornatas disposuisse comas:
Et domitos hilari risu frænasse dolores,
  Et lacrymis vacuos explicuisse sinus;
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipsæ
  Si gaudent Lacrymæ, ridet & ipse Dolor?

LII.

Ad PONTILIANUM.

E Templis quoties redeo, Pauline sacello,
  Occurris reduci, PONTILIANE, mihi.
Ac

Ac subitus quæris: Placuêre palatia Pauli,
Et Pelusiacâ secta sacella Pharo?
Cùm dixi nitidis placuisse palatia tectis,
Et placiusse suis ardua têpla iis;
Tu rursum fontesque tibi circosque placere;
Vasta placere crepas amphitheatra tibi.
A placitis cessa, ne Roma Placentia fiat:
Ipse Placentinus, ne videare, tace.

LIII.

AUGUSTINO VIVALDO primùm in Lithuaniâ, ac deinde Romæ Provinciali Præposito Societatis JESU.

CUm te Parthenope Patrem cùm Parma vocaret,
Optaretque suum Trinacris ora Patrem;
Roma suas dominis mundi de montibus arces
Prospicit, & studijs invidet una tribus:
Quid faciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
Parthenopæ cedam? Parma queretur, ait,
Tri-

Trinacriæ cedam? Siren & Parma querentur.
Patrem?
Quin potiùs tantum fortior ipsa Cedite jam Natæ, Matri concedite Patrem:
An non vester erit, si meus, inquit, erit?

LIV.

De timido ANSA FULVIO.

DUm bellicosus nuper ANSA prandentes
In Othomanû Sarmatas adhortatur,
Prandete, dixit, milites, triumphalis
Jam cœna vobis præparatur in Cælo.
Dixit: sed ipse jam moventib. signis,
Et buccinarum tympanique rumore
Perterrefactus, ordiente Bellonâ
In civitatem prim' ANSA profugit
Interrogatus inde, cur fugam mallet
Et cur ad astra nollet ire cœnatum?
Hac luce, fallax inquit ANSA jejuno

LV.

AUGUSTINO VIVALDO *Præposito Provinciali Romano Societatis* JESU.

CUm te nuper Honor liquidis circumvagus auris

Alt inauratis insequeretur equis;
Trans Alpes Helicenque volas, ubi prensus Honori manu:
Dignaris meritâ Littana fræna
Cùm tamen ingratos aspernateris honores,
Itala festina corripis arva fugâ.
Hîc Latias iterùm caperes cùm jussus habenas,
Et victus meritis erubuisset Honor;
Non pudet à merito, dixit, me Præsul devinci.
Sed vinci toties à fugiente pudet.

LVI.

Ad PLAUTUM.

Sive peregrinas mittã tibi, PLAUTE, Camœnas,
Sive Medusæis fusile carmẽ aquis;
Non poteras, inquis, melius mihi mittere carmen, loqui.
Nec meliùs magno cum Cicerone
Non poteram meliùs? laus hæc mihi falsa videtur,
Quæve vel invitî stipitis esse potest. sed à te
Laudari puto me meliùs potuisse,
Laudari meliùs nõ potuisse puto.

LVII.

LVII.

Mater NERONIS *ad* NERONEM.

QUò gladium vibras? utero, mā, mísne minaris: furor!
Ah reprimat cæcus barbara tela
Lactabam mammis, utero te nate, ferebam: locus.
Dignus erit veniâ forsan uterque
Erramus, qui te miseras malè fudit in auras,   trumque feri.
Dignus uterque mori; Cæsar u-

LVIII.

Eloquentia FRANCISCI *Cardinalis* BARBERINI.

QUalis odoriferi per aprica rosaria Pindi,   aquæ:
Garrit Hyanteæ lubricus error
Talis Apollineæ Procerum doctissime linguæ,
Pura Palatinas copia fundit opes.
Et tibi doctiloquæ posuêre silentia Citrhæ,   liquor.
Victaque Pegaseus comprimit ora
Sæpè loquidocto possit cum Principe *Roma*;   loqui.
Discet ab egregio Principe Roma

LIX.

Eiusdem sacra Poësis.

CUm tibi Pierios velaret Purpura crines,
Visa sibi raptis Laurea flere comis.
Illa fuit nostris quondam data gloria ramis:
Cede meis, inquit, Purpura, cede comis.
Risit, & è summo respondit Purpura vultu:
Cingo meas, inquit, Laurea, cingo comas.
Quid facitis meritos ambæ præcingite crines:
Laurea Vatis erit, Purpura Regis erit.

LX.

Ad Adm. R. P. MUTIUM VITELLESCUM *Præpositum Generalem Societatis* JESU.

EXcubat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
Et niveus roseo regnat in ore Pudor:
Simplicitas oculis, sacrâ Facundia linguâ,
Ridet in ingenuis Gratia viva genis:
Majestas humeros, placidam Clementia frontem,
habet.
[illegible] verecundus pectora Candor

Ftæ foribus famuli, video, famulæq;
moræntur:
esse domi?
Virtutem Dominam, quis neget
LXI.

Cerea NERONIS *effigies in abdito repofita.*

DUrus & in molli figit NERO
vulnera cerâ:
Mollis & in duro cera NERONE
furit.
imago?
Cerea quid frustrà Solem devitat
Ipse suo irat' diffluet igne NERO.

LXII.

In ceream Pueri JESU *effigiem.*

EXprimit & verum meatitus cera
Puellum,
Et docet & verâ fallit imago notâ
Hos oculos gerit illa quidem, quos
ille gerebat;
Et quas ille genas, has gerit illa
genas:
Tu tamen his oculis, hoc vultu Iudeæ
ris hospes.
Id fieri possit quâ ratione rogas?
Materiâ peccat, non peccat imago
figurâ:
Cera materies, mollior ipse fuit.

X 4 LXIV.

LXIII.

In maritimam Pali munitionem Ducis URSINORUM.

Pulvereis simulant dum rauca tonitrua flammis,
Martiaque artifici fulmina nube ruunt;
Attonitis pelagi genitor Neptunus ab undis
Sulphureo afflatum sustulit igne caput.
Ecquis, ait, nostri tranquilla silentia regni,
Et residens bello sollicitavit aquas?
Jamque sibi dubii volucres ad fræna quadrigas,
Tritonemque cavâ prælia flare tubâ,
Armarique notos Tempestatesque jubebat,
Et Thetin armatis vellere signa feris:
Cùm procul URSINI fluitantia signa Gradivi
Prospicit impulsis velificare *Notis*.
Ursus erat signum, picto quà sutilis Urso
Pensilis è summâ carbasus arce fluit.
Heus, ait, inceptis Hiemes absistite pugnæ,
Et vos cærulæ ponite bella *feræ*:

Novimus

Novimus excussum jaculantia monstra profundum: nova est.
Quæ fera concepto mugiit igne,

LXIV.

Ad COSMICUM DE QUINCTO.

Mulum QUINCTUS emit: sed cæcum, COSMICE, mulum.
Unum oculum mulus non habet: ille duos.

LXV

De LUDOVICO XIII. *Galliarum Christianissimo Rege*

Cum primo Regni anno Rupellam ab eo expugnatam fuisse percrebresceret.

Ludo vices, LUDOVICUS ait.
Mars risit; & , Obe
Lude meas, inquit, Rex LUDOVICE, vices.
De puero, ni Rex esses LUDOVICE, vererer;
Et puer, & Rex es; regie lude puer.
Jacta Rupellani cecidit simul alea belli,
pedes.
Ante tuos cecidit victa Rupella
Ludere perge vices, ut sunt tibi præ-
lia ludus: ludus erit.
Sic, LUDOVICE, tibi vincere,

LXVI.

Libellus de Pietate Christianâ laudatur.

PIETATIS iste est liber; & auctoris tamen reor,
Nomen tacetur: ipsa conscripsit.

LXVII.

Ad TIMANTEM *Pictorem.*

PInxisti pulchrum pulchrâ cum Matre Puellum:
illc fuit
Nec tamen illa fuit pulchra, nec
Pictorem MARIÆ meliùs vis pingere LUCAM?
tuos?
Quis scit an errores corrigat ille

LXVIII.

De A. PERSII *Satyris.*

VIs PERSI tetricas videre noctes?
Auditor lege scripta, lector audi.

LXIX.

Tumulus conjugis PAULI SAPIEHÆ *duos inter equites hastatos.*

QUis jacet hic? magnâ magnus de stirpe SAPIEHA.
Quis propè? SAPIEH. ADES sunt prope signa nurus armis,
Quo clar' conjux? clarissim' omnib':
Pace, fide, patriâ, relligione, toro.

Quid

Quid certant equites? certant, quis vivere possit:
Vel meliore nuru, vel meliore viro.

LXX.

In cothurnatum Gallicum.

VEctari rauco pudor est tibi, Gallice, curru?
Cur ergo rauco nō pudor ire pede?

LXXI.

Ad JOANNEM CAROLUM CHODKEVIC *Ducem Exercitus Polonia adversus* OSMANUM *Imperatorem Turcicum:*
cùm Gymnasium inviseret.

SPernere si nolis vatis præsagia Musæ,
Nil in te juris, CAROLE, casus habet.
Vilneæ nuper dum mandat Apollo Thaliæ,
Grammaticâ nomen flectere lege tuum,
Cunctatur, dubitat, pallet, rubet, hæsitat, alget;
Hæc hilari tandem voce Thalia refert:
CHODKEVIC, ait, est indeclinabile nomen
Robore bella gerit, Casibus ergo caret.

LXXII.

LXXII.

In Stemma eiusdem M. litteram duodecimam inversam

MAgnus Alexander, Magnus Pompeius habetur,
Magnus habebaris, CAROLE, Magnus Otho triumphi:
Scilicet hos Magnos magni fecêre triumphi:
Te major Magnum, CAROLE, palma facit.
Perlege stemma tuum: Vincis te, vincis & hostem;
Hic quæ terra legi non putat, astra legunt.
Si dubitas: hoc ipse Deo da stemma legendum:
De cælo Magnum Maximus ipse leget.

LXXIII.

Ad ROBERTUM *Cardinalem* BELLARMINUM.

De piis de Æterna felicitate, & Gradibus, &c. libellis quos SOPHIA MELECIA *Palatina magno studio paulò ante mortem evolverat*

INgens gloria temporum suorum
BELLARMINE, Pater beatiorum
Facundissime cygne gratiarum:

Cona-

Conatusque tuos, tuasque noctes.
Sanctæ pignora lucubrationis.
Victuros Pyliam libros senectam
Palatina pio terebat vsu,
Nec torpere sinebat, anguloque
Aut segnes humili jacere mensâ.
Cæli delicias, Gradusque cæli:
Queis, sacrâ pariter tuaque penna,
Æternam reseras beatitatem:
Et gemmantia templa nundinaris,
Lamentis, Gemituque, Lacrymasq;,
Istos illa diù legens libellos
Festinabat, & omnibus lacertis,
Remis omnibus, omnibusque velis
Ad cæli properabat usque portum.
Nunc densis lacrymis laboribusque,
Et densis lacrymis doloribusque,
Cæli nobile nundinata culmen.
Formosis spatiatur in viretis.
Quid dici melius beatiusve,
BELLARMINE, tuis potest libellis?
Palatina tuis beata libris,
Tu lectore beatus es librorum.

LXXIV.

Ad CÆCILIANUM.

Cum modò MAGDAL*OS* cecinisses carmine fletus,

Et

Et rapidos AFRÆ, CÆCILIANE focos; mina chartæ
Continuò madidæ properata volumina nos perferri, CÆCILIANE, jubes: dicam.
Legi. Judicium quæris de carmine?
Digna fuit lacrymis MAGDALIS, AFRA focis

LXXV.

De novò Gymnasii Florentini ædificio, cujus instauratio sub adventu CAROLI Austriæ Archiducis cœpta.

ARnus, an umbrosas inter liquidissimus alnos
Permessus Latijs luxuriatur agris?
Æsar, an Aonias subterlabentia turreis
Flumina Castaliis vociferantur aquis?
Pindus, an audaces medijs in nubibus Alpes
Pinifer is comunt frondea colla jugis?
Quidquid erit: veram referet Florentia Cyrrham,
Quam novus Austriacâ condit Apollo lyrâ.

LXXVI.

LXXVI.

S Ç A Z O N.

Aulam fugit ALOYSIUS.

Fallacis Aulæ pompa, criminum mater, pompæ.
Quæ turbulentæ pulverem bibis
Rituque semper fluctuantis Euripi
Et huc & illuc ambulando, cursando,
Confabulando, garriendo, ludendo,
Et usq; & usq; & usq; consalutando,
Quotidiano mersa navigas cœno,
Centumq; pictis currib. lutũ rumpis
Sis ô beata delicata formosa, ce,
Morũ Charybdis Aula, pectorũ Cir,
Dolosa Siren innocentiæ labes,
Fraudum satelles, officina fucorum:
Eas superbis semifulta lecticis,
Eas sereni luce pulchrior Phœbi,
Et per supinæ colla plebis incedas;
Habe venustos aureos, capillatos,
Pictos perunctos, deq; scrinio toros
Anteambulones laudis & trahas pompæ;
Dum noster aulas ALOYSIUS viter,
Centumq; velis, & rudentibus centũ,
Centum phaselis: palmulisq; devitet
Habe capaces patrimonii Scyllas.

Fundi Maleas, spongias crumenarū,
Onusta laudum plaustra, nominum
thecas,
Plenas jocorum; risuumq; carrucas,
*I*neptiarum mille turgidos folles,
Quibus dolosæ ficta dona naturæ
Vultus Poëtas, & Poëtrias linguas
Fecêre dudum, suaque deq; vertêre;
Quibus loquacis inficetiæ plena
Negotiosa liminum salutatrix
Famelicorum turba circulatorum
Nugasq mille vendit, & locat risum,
Fraudumq; frustis mille, mille fu-
corum,
Mendaciorum mille, mille nugarum
Suitque subsuitque mille centones:
Dum noster aulas ALOYSIUS vitet,
Centumque Phœbis, & Phlegontibus
centum,
Centum quadrigis Pegásisq; devitet.
*I*llum citato præpes impetu Virt^9
*S*upra secures Cæsarum, & Numæ
fasces,
Regumque & omne culmen *I*mpe-
ratorum,
Urbisque supra civium, & fori fluc
ctus   Enavi-

Enavigantem, passibusq; non tardis
Mortalitatis sæva jura calcantem.
Nimbósque latè, filiosq; nimborum
Super Cometas, rauca fulminum regna,
Lunam
Puerperamque grandinum & nivis
Ad usque rerum vexit ultimos fines,
Ibi ille pulcher imperator astrorum,
Novæ beatus institor voluptatis,
Plenum sonorâ gaudium bibit ripâ,
Rerumq; dulci naufragatur in pôto,
I nunc superba, delicata; formosa
I dives aula: sis beata, sis pulchra,
Conchyliata purpurata, sis magna:
Dum te inde noster ALOYSJUS ridet

LXXVII.

Hiems transiit, imber abiit, & recessit. Cant. 2.

In immaturam mense Junio B. ALOYSIJ GONZAGÆ mortem.

O Nix! ô niveis albentia colla pruinis!
gelu!
O oculi, û niveo lumina vincta
O niveæ cervicis hiems! O læve genarum
nive!
Frigus, & hibernâ roscida labra

O niveæ crystalla manus! ô mite co- marum nis!
Vellus, & intactis alba pruina ge-
Ah! vereor, ne vere novos abeatis in imbres, quos.
Dum celer æstivos Junius urget e;
Siste, precor, Juni, crudeles sistite soles. puer
Hic minimo liquidus diffluet igne
Non opus est flammis, satis est sibi dicat JESUS:
Cessit hiems, imber cessit: Amice, veni.

LXXVIII

Scazon de B. ALOYSIO

Jocose Scazon, si quid hactenus mecum
Molli subumbrâ populive laurive,
Lenisve buxi pampinive lusisti,
Valere jussis arbitrisque curisque
Mecum sub altâ feriare cupresso;
Mundoq; versu simpliciq; dicamus,
Quid ille noster, ille civis astrorum
Agit coruscis ALOYSIUS campis?
Non ille nostros ducit amplius soles;

Nō hac phaſelo corporis, levis mūdi
Tumultuoſo fluctuatur in ponto.
Non has vocabat patrias domos umquam:
Cælum vocabat patrias domos ſemper:
Huc Ille remis, huc rudentibus totis
Ipſiſque plenus carbaſis anhelabat:
Huc æſtuantes dirigebat antennas:
Huic alligavit inſulæ ſuam navim.
Hic ſempiterni vere cingitur Maij,
Hic pervagatur elegantibus campis,
Hic rure cæli fruitur, & procul curis
Inter virentes aureis comis lauros,
Criſpas cupreſſos, ilices capillatas
Quotidianus ambulator incedit:
Qua bruma nuſquam, vel comantis Autumni
radit,
Tonſor November frondeum nem*
Ridetve calvos Januarius montes.
Sed delicatos criniuntur in flores
Æterna prata: muſici ſtrepunt luci:
Ripæ loquuntur murmurantibus rivis:
Et limpidorum margines fluentorū.
Et hinc & illinc verberante ſe fluctu,
Et hinc & illinc invicem cachinnantur:

Manuſq; pulſu, vel volubilis plectri,
Oblivioſo de ſilentij ſomno
Expergefacta ſpõtè garriunt plectra:
Leniq; ſubter dormiente Neptuno
Tenerrimorum mollis aura ventorũ
Depectit agros: deſides hiant Euri,
Et otioſis oſcitantur in campis.
Hic ille noſter, ille civis aſtrorum,
Conchyliato purpuratus ornatu,
Eunte pompâ ſiderum coronatur,
Soliſque fulvâ totus ardet in pallâ.
Et nunc per arces cęlitũ, per acceſs°,
Amethyſtinata templa, gemmeas ſedes,
Et civitatis per forum Sioneæ,
Et fulgurantûm porticus platearum,
Calcat ſuperbum ſiderum pavimentum.
Hîc LAINIUM compellat, hîc EVERARDUM,
Hîc lætus ambit BORGIAM ſalutator,
IGNATIOve flammeove FRANCISCO
Enarrat ipſa delicatior Suadâ,
Miranda temporum acta Claudianorum:
Suoq; longos MUTIO rogat *S*oles:
Melliſ.

Mellisque rivos; balsamque mitatur
Et gaudiorum nectarisque, lactisque
Formosa pictâ stagna traijcit cymbâ,
Et delicato naviculatur in ponto;
Nanosque colles, hispidasq; verrucas
Pulcherrimorum lustrat illicetorum
O gestientûm dulcê sidereum regnû!
Vestrum clientem, pro laboribus tantis,
Doloribusque, Lacrymisque; curisq;
Desideratos recreate per campos,
Gaudete Tempe siderû, domus cæli:
Ridete, quidquid est domi Voluptatum:
Plorate, quidquid est foris Querelarum.

LXXIX.

JOANNIS CAROLI CHODKEVICII *Polonici Lithuanicique contra* OSMANUM *Turcicum Imperatorem Exercitus Ductoris, Statua in hortis Mediceis.*

QUem Modò Threicij pulchras sub fronde triumphi
Marmoriâ spectas ponere bella manu:
Hic Asiæ populos, & flava Propontidos arma
Stravit, Abydenas depopulatus opes,

Fortis adhuc meminit bellacis dex-
tera ferri, amat.
Dilectumque latus conscius ensis
O nisi captivas vincirent marmora
plantas, bos:
Iret in hostiles libera dextra glo-

LXXX.

In tres Fluvios, Stemma JOANNIS CAROLI CHODKEVICII, *dum Templum Collegio Societatis* JESU *Crosense extrueret.*

QUæ gemmantibus hinc & inde
rivis CIANÆ.
Currunt flumina? CHODKEVI-
Currunt flumina Liberalitatis.
Non tam divitibus superba ripis
Gaudet Lydia; non amœnitatum
Tellus mater, & elegantiarum
Felix Americe fluentis auri,
Quæ centum populis tributa solvens
Effundit facilem per arva censum,
Et crebro sata comit unione?
Quàm quis patria, Martiusq; fulgor,
Et pictæ Superûm riguntur aulæ.
Hæc scis unde fluant fluenta nobis?
Ostendis CAROLI manum, sapisti.

LXXXI.

LXXXI.

Dictum JOANNIS CAROLI CHODKEVICII, *cum Castra ad Chocimum in Dacia contra Byzantinum Imperatorem moveret.*

VElox Fama malum tumultuosis
Dum prætervolat incitata pennis
Arces, oppida, rura, Civitates,
Ducentis canit, & canit trecentis
Braccatis canit, & canit sagatis,
Host m millibus imminere Turcam,
Et jam terga remurmurantis Histri,
Securum superambulare Martem.
Addit. Bistonas, impiosque Thracas
Mistos innumeris venire turmis
Hæc dum CAROLUS audit; Ut sciamus
Veri nuntia Fama num sit, inquit,
Hic hostem mihi computabit ensis.

LXXXXII.

Statua M. TULLII CICERONIS *apud Magnum Hetruriæ Ducem.*

ORa Myron, humeros Lysippus, lumina finxit
Praxiteles: vocem fingere nemo potest,

LXXXIII.

Pompa quâ Sacratissimum CHRISTI CORPUS *à Romanis Pontificibus ad D. Petrum deportatur.*

ÆLia cur tantis glomerantur cō-
pita turmis
Et populi toto fluctuat unda foro?
Cur refluis fervent Vaticana palatia turbis
vix
Dardaniæq́; vomunt agmina mille
Quid juvat æthereis populos accur-
rere mensis?
Cibus
Ut satiet populos, ambulat ipse

LXXXIV.

PAULO PIMELIO *missum ex succi-
no munus.*

QUæ placet ipsa sibi secretæ side-
re formæ,
dies;
Ridet & arcanâ succina gemma
Supplicibus vulgò libanda dat oscu-
la culmis,
genas
Libandas stipulis pulveribusque
Et me, PAULE, tuus rapit ad sua lu-
mina candor:
Nimirum gemma es succina, pul-
vis ego.

LXXXV.

L XXXV.

Lætabimur memores uberum tuorum. Cant. 1.

Ad Sponsum cælestem.

DIcebas te velle tuis me pascere mammis,
Dum mea sollicitus pectora torret amor.
Clamabam: Mea mamma meum mihi manna ministra:
Nec tu præstó mihi, nec tua mamma fuit.
Adspicio Terras, & Cælum: forsitan, inquam,
Dextra Dei tellus mamma sinistra polus.
Risisti, dicens: Ipso te Numine pascā
Os utinam nobis Terra Polusque foret?

L.XXXVI.

Reverendo Patri LEONIS ANCTIO *Concionatoris munere functo Romā discedenti*

NEc potui Latiis altum te cernere Rostris,
Quassantemve pio conscia corda metu?
Ah saltem pro me, cui tanta potentia fandi,
Orator magni Numinis esse velis:

Annon id merito possim te jure precari,
Cui meritò possim dicere, SANCTE LEO?

LXXXVII.

De Divino Amore.

RETia nectentem nuper mirabar Amorem, sit Amor!)
O quid non facilis fingere pos-
Aurea pinna fuit, lapis aureus, aurea restis,
Aurea compages, aurea nassa fuit:
Aureus ipse fuit: sed dum sibi flumina desunt, Amor.
Heu mea quò vertam retia? dixit
Ad JESUM converte, Puer, tua retia, dixi;
Ipse tibi fuerim piscis, & ille Mare.

LXXXVIII.

In Stemma JOANNIS CAROLI CHODKEVICII: *Crucem Sagitta implexam & Calci, Tria flumina, & Gryphâ pedibus gladium vibrantem.*

CRux micat in celo, CRUX altera calce coruscat:
Forsitan hæc Fortem nuntiat, illa Pium.

Aurea tergemino volvuntur flumina lapsu;
Ista docent Largum flumina forsan herum.
Felicem gestat felix avis ore lapillũ:
Felicem dominum forsan & illa notat.
Quid dubitem Fortem, Felicem, & dicere largum,
Cum Gryphs ad voces annuat Ense meas?

LXXXIX.

In Gryphem, dum JOANNES CAROLUS CHODKEVICIUS, *aliquot relictis cohortibus in Moscovia, ad regni Comitia abiret.*

Viderat Hyrcanis Moscovia Gryphe pruinis
Ad Litavum tandem vertere rostra solum:
Ille ferus Gryphs, inquit, abit; nil Ense nocebit,
Non ales rostro, non petet ungue Leo.
Non est, cur à te, quod flexerit ora, triumphes? Cave
A tergo longa est cauda relicta;

XC.

XC.

In duas Sagittas terra caloq; obversas. Stemma Illustrissimi EUSTACHII VOLLOVICII *Præsulis Vilnen. sis.*

Bifgeminos Petrus CHRISTO monstraverat enses
Urbs raperet captum cùm Solymæa Deum.
Ferre cruentandum, clementia lumina ferrum, nus.
Ferre necaturas non potuêre manus.
Ultrices majora manus tamen ausa parabant, esse satis
Ut tandem CHRITVS dixerit, esse satis!
O si tunc geminas monstrasses Petre sagittas,
Quàm merito CHRITVS diceret

XCI.

In duas easdem Sagittas. Allusio in Cant. 4.
In uno oculorum, & in uno crine colli.

Virgilius quondam, Telum facit Ira canebat: Amor.
Tela facit, melius sed cecinisset, Amor.
Est oculus Telum; divino crinis Amori

Est Telum. quid non fingere possit Amor?
    ad auras;
Est oculus, sed qui superas se tollit
Est coma, deciduo quæ petit ima gradu.
Quis scit, an obversæ Cælo Terrisq́; Sagittæ,
    Coma?
Hæc oculus non sit Præsulis, illa

XCII.

In easdem Sagittas.

ÆRis, & Argenti, & Ferri rude vulgus & Auri
    fori.
Ibat ad Ætnæi jurgia forte
Lis fuerat. quorum posses, Vulcane, metallo
    in manu,
Digna VOLOVICIA condere te-
Caussidicum vicit, Vulcano judice, Ferrum,
    viro..
Factaque sunt forti Ferrea Tela
Tum Faber ad socios operum: Sint Ferrea Tela,
    inquit, erit.
Ipse mihi VOLOVIC aureus,

XCIII.

Ad illustrissimum HIERONYMUM VOLLOVICIUM, *dum Samogitiam ingrederetur*

IPse suas ut te Samogitia sensit In oras,
    Luse-

Luſerunt vitreo pulchra fluenta
pede. reas
Florida feſtivas agitarunt rura cho-
Lætitiâ madidæ perſonuêre domꝰ
Ocyus i *Præſes* ; ſi fortè venire mo-
raris, domus.
Huc venient campi, flumina, rura,

XCIV.

In ſoleam tribus inſignitam Crucibus. Stemma Illuſtriſſimi & Reverendiſſi- mi STANISLAI KISZCÆ. *Præſu- lis Samogitiæ.*

QUis tam concordi junxit duô
robora nexu? Cruces?
Quis Soleam ſocias juſſit habere
An quia KISZCANÆ monſtrant
inſignia gentis, (nitent?
Certatimque ſacro laudis honore
An quia calcari cupiunt, humileſq;
latere, ſuo?
A Domino morem quem didicêre
O celebres, humileſque nimis! magis
inter honorem nitent.
Dum nituêre latent: dum latuêre,

XCV.

In tres eaſdem Cruces, & tres Tubas.

KISZCA tuas dum cerno Cruces,
dum Claſſica cerno; *Sol-*

Sollicitat mentem terror amorque meam
Cerno Cruces? ignis sancti me flammat *Amoris?* meæ est.
Et dico: Mentis Crux Medicina
Cerno Tubas? timeo: Fors, inquam, bella parantur,
Sed cum nulla sonent prælia tursus amo. bis
Quid secura tuæ faciet Fiducia ple-
O Præsul, si te diligit ipse Timor?

X C VI.

In tres Tubas eiusdem Reverendissimi Præsulis coëuntes.

CAtholicos sævis dum provocat Hæresis armis.
Innumeris parent impia castra Tubis
Hæc Batavam, canit hæc Scotam, canit illa Britannam,
Et diversa sonat quolibet ore fides
Non sic Catholicas hortantur cornua turmas: Tubâ.
Una fides ternâ consonat ecce
Quæ tam concordi sociantur classica cornu, Tuba est.
Impia castra, Tubas creditis esse?

XCVII

XCVIII.

In Ensiferum Grypha.

Stemma JOANNIS CAROLI CHODKIEVICZ M. D. L. *Su-premi exercituum Ductoris.*

HIc, qui supinos defluentibus plumis
Investit armos: & bicorporis plantæ
Effultus ungue rectus imminet cœlo,
Et letiferum Marte præliaturus
Exporrat ensem providus duellator
Non Atticarum flexili chorearum
Proludit orbe, non rotatili plausu
Reciprocâte verberat solum plantâ:
Cuniculosis non Amazonum silvis
Inhospitales Acton appulit gressus.
Sed è tropæis lætus Imperatorum
CHODKEVICANAS transmigravit in ceras,
Suisq; clarum stêma laudibus fulsit.
Nunc ad Poloni Martis æreos cantus,
Tubæq; gratû murmur exsoporatus,
Formidolosos ense fulminat Turcas
Avertat isthinc pervicax, Hetruscorũ
Et Apulorum veritas Sacerdotum
Victoriarum nuntias coturnices,
Vates columbos, auguresq; cornices.

En certiora Magne Militum Ductor,
Gryphs Lechicorum signa dat Triumphorum.
Ut dum per auras fluctuante subsultu
Stat ludibundus, & velut theatrali
Pugil bipenne motat areâ ferrum,
Spectator ipse nesciat, Tuum Grypha
An prælïantem cernat, an triumphantem.

XCVIII.

De BB. AGAPI *&* CHRONIA *Virginibus & Martyribus, quæ sorores ob* CHRISTUM *carcere maceratæ, postea in ignem missæ, sed inviolatæ, oratione ad* CHRISTUM *fusa ad cælum evolarunt.*

Nil juvat includi tenebroso carcere Divas:
Te melius, cæco carcere CHRISTE, vident. bra caminis:
Nil juvat ignitis immergere mem-
Ignoscit casto conscia flamma pedi.
Compositis ambæ venerantur sidera palmis; te petunt.
Et socia Superum culmina men-
De flamma carcer, de carcere flamma meretur.

Flamma soror, carcer frater utri-
que fuit.

XCIX.

De S. LEONE *Pontifice*, *qui* ATTI-
LAM *Hunnorum Regem in Italiam*
cum copiis influentem monitu suo &
oratione repressit.

ATTILA Pannonicis populatur
cędibus Alpes:
Obvia magnanimus tendit in ar-
ma LEO. Leones
Adversa gemini concurrunt fronte
Inde LEO Dacus, Tuscus & inde
Leo furoris,
Conscius ille sui, fera reppulit arma,
Nempe tua monitus maxime voce
LEO, nomine dicam!
O quem te memorem! quo Regem
Ille LEO raptor, tu LEO pastor
eras.

C.

De S. ARDALIONE, *qui ex Mimo re-*
pente Christianus effectus, sui testimo-
nio sanguinis CHRISTUM *confes-*
sus est.

ARDALIO sacros deridet carmine
ritus,

Festa-

Festaque non æqua voce theatra
quatit. quit, hiulco
Audiit Omnipotens; non est opº in-
Fulmine, tam facilem Gratia vin-
ce virum. theatrum,
Deserit illa polos, & deserit iste
Et tereti tactū volvit in ense caput.
Sic sic, inquit, abit nostræ Comœdia
vitæ: ne feri.
Terra vale, cælum plaude, Tyran,

CI

De SS BASILISSA *&* ANASTASIA,
quæ sub NERONE *lingua pedibusq;*
præcisis, percussæ gladio occubuerunt.

FOrtis ANASTASIÆ comes est
BASILISSA sorori: (ista tacet.
Illa canit CHRISTUM voce, nec
Cæsareas utriusque sonus dum venit
ad aures; quæ cadit
Vulnere lingua, simul pes utriusq;
Utraque sponte genu sinuato vulne-
re curat, STE colit
Et te prociduo poplite CHRI-
Irasci CHRISTO nescis improvide
Cæsar;
Quem tacuisse velis, sic coluisse
jubes.

CII

De S. APOLLONIO *Senatore, qui lecta pro* CHRISTI *Religione in Senatu Apologia gladio percussus est.*

CReber APOLLONIUM prona bibit aure Senator.
Dum legit arcano nobile dogma libro.
Ætatemque canit CHRISTI; sanctosque triumphos,
Et stigiâ nuper capta tropæa domo.
Sed tamen insontem mulctat sententia Divum,
Romanumque jubet tingere cæde forum.
Ne dubitare novo Romani credere libro.
Mucro stylus, sanguis littera, Roma liber.

CIII

De S. ADALBERTO *Gnesnensi Archiepiscopo & Martyre, qui a Prussis lanceis remisq; appetitus pro* CHRISTO *fortiter occubuit.*

SÆpe Tyras, ALBERTUS ait, & sæpe Tibiscos:
Istrum sæpe peto, navigo sæpe *Salâ*.
Ah quando tandem Bellantia littora visam,

Ah

Ah quando certâ ſidera puppe petam!
Dixerat, & crudis Pruſſus dat vûlnera contis, quatit.
Et creber remis pectora nauta
Utere jam remis, & largum funde cruorem:
His remis, iſto flumine,viſe Polū.

CIV.

Puer JESUS totus deſiderabilis.

HYblæi rores, & Hymetria liba valete, favis
Pinguiaque Aſſyriis deflua mella
Me trahit ille ferax ſanctorum vultus amorum,
Ille verecundo vivus in ore pudor
Cum mea mens ſacræ ſatiatur imagine formæ,
In deſideriis paſcitur ipſa ſuis.
O JESU, mea ſola fames, mea ſola voluptas, fames.
Quàm ſapis ipſe, tui ſi ſapit ipſa

CV.

Vox dilecti mei.

AH ego tam liquidas ſurdus non audio voces? ſonat?
Altet & infauſtâ cantus in aure

Clamat, Ede, tellus, respondent æquora: Pota,
Vasta sitim faciunt æquora, terra (famem.
Terra dehisce, cavis arescite flumina ripis:
Despuit & voces auris, & ora cibū,
Ut solo te, CHRISTE, frui possimq; velimque,
Totus & os posthac, totus & auris (ero.

CVI.

Imago sanctissima VIRGINIS PLANCO *missa.*

MISI, PLANCE, tibi tenerum cum Matre puellum,
Deliciasque meas, deliciasque tuas
Mittere nobilius, majus comprendere palmæ
Nil potuere meæ, nil voluere tuæ.
A me plura tamen si munera, PLANCE, requiris:
Non à me, à donis plura require (meis.

CVII.

De plurimis CHRISTI Martyribus qui navi vetustæ impositi, demersi sunt.

DEgenerem linquunt tenebrosi carceris umbram,

Ut

Ut scandant fragilem mascula tur-
ba ratem. rudentes;
Sunt illic merces, plagæ; sunt vota,
Mors pretium; virtus prora; cari-
na salus; venti;
Vincla, Fides; malus, pietas; suspiria,
Spes velum; remus, gratia; rector,
amor; gitur armis,
Tunc Deus, His, si navis ait, mea, cin-
Typhi tuã cælo dejice, mitte meã

CVIII

De PALMULO *adolescente sanctissimo immaturè vita functo.*

VIxisti tibi, vixisti quoque, PAL-
MULE, CHRISTO, (DEO
Longa tibi fuerat vita, brevisque
Semper vixisti CHRISTO; tibi, PAL-
MULE ratiò: tibi:
Longa DEO fuerat vita brevisque
Mortuus, es victurus; erit tua, PAL-
MULE, vita DEO
Longa brevisq; tibi, longa brevisq;

C I X

De S SIMEONE STYLITA.

EST inquit. SIMEON tellʳ mihi par-
vula punctum; (movere pedes!
Quis velit in puncto, CHRISTE,

Ergo pedes posthac æternum stabi-
tis, inquit,
Ne tam parva meum semita fallit,
iter.
Constitit: & stanti trigesima verti-
tur ætas,
viro,
Quæ tandem merito côtulit astra
Si tibi terra fuit punctum, sint circu-
lus astra:
gradu.
Jam lato choreas plaude per astra

C X.

CHRISTI *in Cruce vox*, SITIO

AH sitio, clamas, Princeps pul-
cherrime rerum:
Non habeo pro te dulcia vina, siti.
Tu tamen Ah sitio, clamas: dabo po-
cula Sponse:
dabo.
Heu mihi! sed mistlo pocula felle
Hæc mi Sponse, bibe: quæris cui for-
tè propines?
lute bibe.
Ad me promundi, CHRISTE, sa-

C X I.

De S. IGNATIO *Martyre, cujus in corde nomen* JESU *augustissimum aureis incisum litteris post mortem inventum.*

AUrea in IGNATI fulgent co-
gnomina corde: STE locas.
Hic tua tu tecum nomina, CHRI-
Spar-

Sparserat effuso Martyr cor sangui-
ne: de quo fuit.
Aurea te referens litera facta
Unde potest fulvum mutari sanguis
in aurum? go potest.
Sed tamē est sanguis *Martyris* : er-

CXII.

In gratiam MARTINI BADACH *ex Vilnensi Academia in Germaniam proficiscentis*

SI te Theologum judex audiret A-
quinas, suum.
Ingenium Thomas diceret esse
Si te Oratorem facundo Tullius ore
Audiret, liguam diceret esse suam.
Quæ tua sunt, si fortè, BADACH, tua
dixeris esse;
Ingenio Thomas, Tullius ore caret.

CXIII.

In tres Tubas, Stemma JOANNIS RU-
DOMINA *Equitis Lithuani*

TRes nuper Divæ, Bellona, Dia-
na, Thalia Tubis,
De RUDOMINÆIS dimicuere
Nostra Tuba est Bellona inquit, Tu-
ba nostra, Diana est: (Tuba est.
Hæc, inquit, potius nostra, Thalia,

Audijt & Getico Mavors subrisit ab Hæmo, ... &a, Tubis.
Nil mihi cum vestris numina do,
Vestra Tuba est Bellona, inquit, Tuba vestra Diana est
Vestra Thalia Tuba est, sed RUDOMINA meus.

CXIV.

De morte CÆSARIS N. qui scenicum dum lustrat cælum, praceps in opino casu ad theatrum datus exspiravit.

VIvus ubi roseum fulgor mentitur Olympum ... mos,
Et simulant vivas aurea tecta do-
Picta renidentis dum lustrat sidera scenæ, ... refertque gradus
Atque alacres CÆSAR fertque
Pendula nitentes decepit bractea plantas, ... vit onus.
Atque sua quassum mole neca-
Noxia Cæsaribus semper sublimia: quisquam ... inde ruet.
Ad superos veniat CÆSAR, &

CXV.

Idem loquitur de se.

FAlsa theatralis dum sidera miror Olympi,

Vera

Vera mihi, dixi sidera pande DE'.
Dum meus has LOJOLA *Pater* modo cerneret oras, humus.
Putida, clamabat, quã mihi sordet
O mihi tam pulchri reserentur morte penates: stra DEUS,
Vera mihi reserat, dum loquor a;
At quia mors aberat cælo quæsita, cadendum erat.
Ad terram nobis, ut moremur,

CXVI.

De eodem.

SCenica mentiti dum forte palatia cæli. stra pede;
Et dubio CÆSAR scanderet a-
Aurea quæ falsi simulaverat atria cæli.
Scissa ruinosam tela fefellit iter.
Decepto ruit ille gradu; tragicique doloris
Ad sua materies ipse theatra redit:
Et JESUM vocatore Pij ne flete sodales, stra ruit.
Non ruit ex astris CÆSAR, in a-

CXVII.

De duplici SENECA: *ad* PAULUM.

DE gemino SENECA pugnat sententia Vatum. Con-

Conveniet, si tu, PAULE, secundus eris.

CXVIII

In PHILIPPUM. *Rhetorem.*

NOn poterat jussus tria dicere verba PHILIPPUS:
Si vultis causam nosse, disertus erat.

CXIX.

De nobili adolescente in feriis Bacchanalium miserabiliter extincto.

SAltantes nuper mors viderat atra Lupercos.
Et se festivis miscuit ipsa choris,
Ebria perque domos saltabat perque plateas,
Morborum longo præveniente choro:
Hic uni juvenis dum forte resistere vellet.
Ebria non meritum messuit ense caput.
Tollite de lautis juventes convivia mensis;
Quis scit, an ex vestris non bibat illa scyphis?

AD

MATH. CASIM. SARBIEVIJ SOCIETATIS JESU LYRICORUM LIBROS EPICITHARISMA

SIVE

ERUDITORUM VIRORUM AD AUCTOREM POEMATA.

Summi viri MATH. CASIM. SARBIEVI *è Societate* JESU *incomparabilem Musam* ERYCIUS PUTEANUS *admiratur.*

QUIS Mysta Apollinis novus quis proximo.
Accedit URBANUM gradu,
Threïssa

Threissa doctæ fila carpens barbiti.
Et Pindari ciens melos ?
Romanus ore, natione Sarmata.
Cultissimi vir Ingeni. VIUS.
Ab axe flammam frigido SARBIE-
A nocte lumen invehens,
Vertit quadrigas orbita phœbi nova,
Nivesque mundi calfacit.
Aut sæcla barbaram exuunt ærugině
Aut prisca redeunt sæcula.
Tantum potest, qui carmen aureum sonat,
Qui totus ipse est aureus;
Severa pangens dogmata *Sapientiæ*,
Castosque sermonis jocos:
Qui mella spargit & salem *SARBIE*-
VIUS.
Generosi honesti semina.
Si dignitati mixta amœnitas juvat,
Musæque flores fructibus;
Ridere tristem mente læta Palladě,
Ridere rugas dixerim.
Sic inter omnes præstat un' Sarmatas
Inter Quirites Sarmata:
Unus Latina Pindarum vates Lyra
Et aliquid URBANI exprimit.
Σπȣδαίως ζῆν ἄριστον

TER

TER JOHORATIO ET SARBIEVIO *Lyra Latina geminis Principibus plaudit* MAXIMILIANUS HABBEQUIUS *è Societate* JESu.

NUNC CAPIT REGNUM DUOS,

Portenta Vatum! non patitur duos
Soles olympus, stellifero licet
Atlante fultus; non amorum
Fert comites Hymenæus ardor.
Celso Melampus Taygeti jugo
Venatus aprum dentibus invidis,
Latransq; frendensq; involansque
Participes abigit molossos.
Clitumnus album si videat bovem
Errare tauri cornibus advolant
In bella, rivalisque pugnæ
Vulneribus fluvium cruentant.
Tædæ jugales purpura Cæsarum.
Trophæa belli dona Cupidinis,
Et ambitus cretati honoris
Dividuos vetat ire fasceis.
Non fert secundum Cæsar, & æmulū
Pompeius odit; cum genero impius
Socer duellat; involant consanguineis Aquilæ maniplis.
Fraterna Thebis funera dissident
Discor

Discorde busto Sanguine tingeris.
O Roma fratrum, quando primi
Cæde mala maduere muri,
Unus subactâ Rex Asiâ potens
Dario habenas divitis imperi,
Secare Pellæus recusat:
Non animo satis orbis unus.
OMNIS Potestas impatiens furit,
Consorte juncto; Lætitiâ salit,
Consorte pulso, qualis ardet
In vacuo basiliscus antro.
Portenta Vatum! nunc patitur duos
Reges bisulco vertice Phocidos
Parnassus; & Reges Latinæ
Sceptra Lyræ gemini tenebunt:
Unus sonantem natus ad Aufidum,
Alter rigentis margine Vistulæ.
Ter euge. Castor, euge, Pollux;
Vos gemini, puerique Ledæ
Alterna vitæ fata rependitis:
Polluce, Castor, Castore, Castore
pollux beatus: regna Cæli
Unanimes secuere fratres.
HORATIANAM SARBIVIUS Lyram
Regnante dextra tradit & accipit
HORATIUS gaudet teneri
SAR-

SARBIVIO sua regna PLECTRO.
AUGUSTUS, unum Numen HORATIO.
Deus;
URBANUS, alter SARBIVIO
Hos SARBITI REGES adorant
Ad numeros saliente chorda.
Quantum profanis sacra super-volat
Minore major CÆSARE PONTIFEX
URBANUS AUGUSTO: triumphat
SARBIVIUS meliore lauru.

JOANNIS TOLENARIJ *è Societate* JESU *ad* MATH CASIM SARBIEVIUM *S. Theologiæ Professorem.*

O D E.

FAllor? *Sarmaticis* an novus arbiter
Plectri silvicolis carmina dividens
Per confinia Thracum
Terris reddidit Orphea?
Quisnam Pegaseæ crederet ungulæ
Potandos latices gurgite iliæ?
Quis Teumessia Tempe
Propter stagna borysthenis,

Et- Æa:

Et vatum Aonium delicias nemus
Florens sub gelidæ plaustro Ery-
manthidos:
Hæc miracula Phæbo,
SARBIEVI tua dat chelys.
Cui nec prætulerit, quā Ogygijs vetus
Structis nobilitat fabula mœnibus,
Aut ad sidera vectam
Coniux Euridices lyram:
Quamvis melliflui carminis artifex
Auritas modulis duceret ilices,
Formaretque canendo
Silvæ monstra puerperæ.
Certè flexamina tu potior chely
Cunctis imperitas: & fide Teja
Torques mentis habenas
Suade laude superbior.
Nam seu pieria Martem acuis tuba,
Ignescunt animi condere nubilo
Thressæ cornua lunæ,
Byzantique securibus
Fœdatam Odrysio sanguine lauream
Disturbare manu: seu alite *Hy*metrio
URBANIque tiara
Signas mellea sæcula;
Dū belli jaculis pungimur, unguimur
Doctrinæ liquido nectare, & efferi
Inter

Inter pila Gradivi
Hyblæis alimur favis.
At quis te in Libanû proripit enthe'
Ardor Castalidum, dissimilem tui?
Aut campos Galaadi, aut
Engaddi viridaria,
Sponsæ delicias dum Sulamitidis
Plectro sollicitas? O quibus auream
Ex hortis Heliconis
Sponsi cæsariem rosis
Cælestis decoras! ut fidium tenes
Miraclo attonitos, dum artifici lyrâ
Pontum findis Erythræ.
Sternens lsacidis iter!
Ni me, SARBIEVII, ludit amabilis
Error, depereat jam citharæ potens
Jessides tua plectra,
Jessæusq; nepos tuis
Applaudat modulis. Me stupor oc-
Inter Sauromatas dû Boreæ accolas
Doctæ Phocidis hortos
Efflorescere conspicor.
Has rerum ancipites esse reor vices.
Nec vernis stabilis floribus est honor
Nec mansura perennis
Claris gloria gentibus.
Nunc terras rosei fax Hyperionis

Latè conspicuis tollit honoribus:
Nunc caligine mersas
Nocturno sepelit chao.
Quandoq; & studijs occiduas vices,
Excultisq;vehunt tempora gentibus:
Spelæisque ferarum
Surgit lux sapientiæ.
Quondā Niliacæ lumina Nempheos
Densâ barbaries sub nebulâ premit;
Nec jam Bellerophontis
Thebas nobilitat liquor.
Jam nudis *Helicon* fabula rupibus.
Quid Pandioniæ mœnia Palladis,
Exculti orbis ocellum,
Doctrinæque sacrarium
Perlustro? Heu tenebris Cimmeriis latens,
Fatorū series! nil reliquum exhibet
Tanti nominis umbra,
Præter culmina cespitum.
Sic Fatis placitum. Sed benè, quod novo
Solatur radians lumine Carpates
Hæc dispenda lucis:
Pimplæisque opibus suum
Ditat nobiliùs Vilia gurgitem:
Et Pandioniis æmula honoribus
Gestit

Gestit Vilna Minervam
Cælo tollere præsidem.
Certè dum Sophiæ Mysta sacer fides
Doctò SARBIEVI pollice temperas
Nec facunda Lyceis
Pallas Sauromatum deest,
Nec cœlo genitæ lux sapientiæ:
Sed nec Pieri gloria verticis.
Nec, qui proluat ora
Vatum, Castalius latex.

JACOBI HORTENSII è *Societate* JESU *ad Lyram* MATH. CASIM. SARBIEIJ URBANO VIII. *dedicatam.*

ITe, & Romuleos inter resonate Quirites Lyrâ.
Carmina Sarbiviâ deproperata, Ad nova septeni salient modulamina colles,
quas Tybris & auritas stare jubebit a-
URBANVSque aliquid de Maiestate remittens Apes.
Ad pia reginas carmina mittet His amat ille rosis & casto gramine pasci, labor.
Quia pauca gravis dum sinit esse

O te felicem nimium CASIMIRE Poëtam! ORBIS habes
Sic tibi propensum qui CAPVT ebur
Hunc Lyra non meruit Venusini Vatis honorem,
Non ita *D*ircæum *P*indarus urget
Hoc sciat *A*lcæus, digitos damnabit inertes volet.
*A*bdere se tenebris Lesbia Nympha
Pierios dicent aliò fluxisse liquores?
Quin & *A*pes sanctas carminis esse Beas,
Nobilis ô Vates! qui nectare potus ab illo facis.
Permessum obscuri nominis esse
Nam tibi nec Divos ea suscitat unda furores, quæ;
Non *A*ganippææ gloria pulsat a
Sed Magnæ mellis favere ex æthere Matres, favos.
URBANI quæ sacros exhibûere
Sed Veri sedes, & CHRISTO proxima virtus pem.
*I*nsolitam docti Carminis afflato
Esse quid hoc dicas, nisi Numinis igne calere,
*S*piritibusq; DEI sollicitantis agi?

Esse

Esse quid immodicos nisi ducere vectaris haustus, los?
Et sibi præfixas non habuisse co-
Grande tuæ ò pretium mansuraque gloria *Musæ* PEDES:
URBANI poterunt cui tho\ s esse
At mihi si tanto fas quidquam appingere posti, nota;
Aut signare aliqua pendula dona
Non ego pro chorda tenuem cantarè cicadam.
Non aliud cupiā pectinis esse vice:
Sed fingam URBANAS illic sua condere mella. Apes.
Et dare pro cantu nobile murmur,
Picturæque brevi subscribam lemmate causam:
Tantus amor nostræ est, gloria tanta Lyræ.

LUCÆ DIERIX è *Societate* JESU *in Lyram* MATH CASIM. SARBIEVIJ

PAucula Mæonio meditabar ludere versu, MIRE tuis.
Succinerem fidibus quæ CASI-
Arripio longe distentos tempore nervos,

 Stu-

Filaq; suspensæ pulverulenta lyræ
Excutio, tendo chordas, adduco, remitto,
fonos:
Exploro dubios pectine & aure
At subitò male compositis lyra dissona chordis
Sic mihi confuso est murmure visa queri:
Quid teretes tentas obtuso pollice nervos?
nu.
Desine nos humili sollicitare ma
Musa CASIMIRI altiùs altiùs extollenda est:
lys
Illius in laudes non satis ista ch-
Nec tua sufficiet lyra Pindare, nec tua Fleve
Sufficiet, quantus dicere, quantus hic est.
Ipse sibi vates solus sibi sufficit unus
Se capere, & solus se cecinisse potest.
Nil igitur CASIMIRE canam: nam digna cani re
Non possunt, dignè, tu potes, ipse cane.

JOANNIS BOLLANDI *è Societate* JESU *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIUM *Pontificiæ Poëſios imitatorem.*

ODE

DEſueta pridè tendite barbita, &
Virente curſus cingite Laureâ
Frontem Camœnæ, rurſus ior
Caſtalios feror in receſſus.
Atqui vetuſto ſqualida pulvere
Amor fuit defendere inertibus
Divum Acta blattis, inque Patrum
Ferre novam monumenta lucē
URBANUS hinc me MAXIMUS
OPTIMUS
Ad antra Cirrhæ, & Pegaſeos ſpecus
Reducit & novos calores
In gelidis animat medullis:
Dum quâ ruentis fata prius manu
Suffulſit orbis, mox animat fides
Micante pulſu, quem ſecundo
Attonitus vehit amne Tibris
Ultraque terras & maria & latus
Utrumque mundi, ſolis & ultimi
Primique limen, & remotas
Oceani emorientis oras,
Tuliſſe gaudet, En propior Polo

Qua flectit Arctos, Vistula cornigeri
Musæque cantu BARBERINÆ.
Personuit graciale littus.
Noster quod isthic ludit Horatius,
Quod lapsa retro sæcula colligens,
Vocemque spiritumque Flacci
Pindaricem jubet ire cantu;
Quod inter Ursæ frigus, & hispidæ
Telluris oras turbinibus graves,
Et grandinum sonante fœtas
Progenie, CASIMIRUS, auras
Tepente Cælo provocat igneas.
Terrente fibris promit aquas, quibus
Vel ipse Musarum bicornis
Gaudeat immaduisse Vertex;
Quod verbeatum sentit Hiems; novo
Quod victa cantu mollior incubat
Natura; quod repente nato
Germine luxuriantur horti.
Quod mel, quod udo Pierium fluit
De fonte nectar; nectar amabili
Quod rore sudat; quod vel uno
SARBIVIJ lyra tacta nerve
Quamvis feroces debilitat minas
Tumultuantum fortiter hostium,
Et arma bellorumque nubem
Pulveream meliore miscet
Luden-

Ludentis aurâ (si satis assequor
Quod augurando mens canit, entheę
Virtutis admirata numen)
Indevenit, APIS unde sanctum
URBANA nectar hausit & æmulo
Horatianæ murmure tibiæ,
Terrasque mirantesque cælos
Attonuit calor omnis illo
De fonte fluxit, numinis hos tui
Afflavit æstus aura beatior
URBANE, dum sacrata gentis
Romuleæ iuga lustrat hospes
O quis volentem me quoque patrio
Excesse cælo, quis sinat in tuos
ME ROMA BARBERINA Colles
SARBIVIO comitem venire!
Subsiste Musa & vota decemplici
Substringe nodo, augustior est sinus
Mentisque virtutisque nostræ.
Quam penitùs queat ut medullis
URBANIANUM ducere spiritum.
Unius hoc est SARBIVII: cui
Impune trans nubes sereno
Calliope dedit ire Cælo

GIL-

GILBERTI JONINI *e Societate* JESU *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIUM.

O Testudinis aureæ
Qui fila ingenuo pollice temperas;
Et solis Rhodopes jugis.
Aut in Sarmaticæ littore Vistulæ
Doctam sollicitas chelyn,
Quam prono toties audiit alveo
Tibris defluere immemor?
Et septemgeminis non semel extulit
Echo Romula montibus:
Seu mundi dominas Principis insulas
Dicentem audierat pari
Tantis ingenio laudibus, aut Apes
Cæli roribus ebrias
Quæ curâ artifici mellea condiunt
Puro nectare sæcula;
URBANI arbitrio Lechica principe
Cum laurum meruit lyra.
Seu bellata gravi pectine diceres
Septem bella trionibus.
Audacemque acies ducere Martio
Nigrum pulvere Cæsarem, &
Gaudentē in med ĳ hostibus aspicir
Dum fatis melioribus.
Iracunda parem dextra superbiam
Ferro

Ferro vindice fulgurat.
Seu vinci faciles cedere Tartaros
Cogis indecori fugâ,
Dum victor rapido terga fugacium
SIGISMUNDUS equo premit:
Aut Lunæ Scythicæ sanguineũ jubar
Formidabile Regibus,
Curvari facile circuitu vetat.
At quô te rapit insolens
Ardor frænâ pati per vacuũ æthera?
Dum cœlo Sapientiam
In terras facili carmine devocas,
Et caligine patriâ
Celari cupidam non pateris, piè &
Præclarè temerarius
Cantas ætherei tela Cupidinis,
Et quæ non dubiâ manu
Castis pectoribus vulnera destinat:
Et tædis melioribus
Mentes virgineas urit; & aureâ
Certus figit arundine,
Extinguitque suis Idalias faces.
Nec cantus meretricios
Musas virgineâ ludere barbito,
Et castis fidibus jubes: dor;
Quæ torvâ trepidus fronte legat pu-
Quæ velata Modestia.

Et

Et verso jugulet pollice castitas,
Glaßi gloria Phasidos.
Nec vates patrio degener Orpheo.
Et plectro & fidibus potens
Monstrandus digito prætereuntium
Romanæ fidicen lyræ
SARBIVI, & Latiis fabula nobilis
Enarrande nepotibus;
Dicam (Roma licet torvior audiat)
Nemo pectine Romulo
Tentavit citharæ fila decentius.
Uni cedis Horatio
Qui Musas Latiis montibus intulit,
Et, ni aurem mihi vellicet
Jam præjudicio fama potentior.
Et cani capitis nive,
Marcentes rigido vertice laureas,
Et myrtum quatiens manu;
SARBIVI fidibus, judice me, tuis,
Vates natus ad Aufidum,
Et primis citharæ cedat honoribus.

MICHAELIS MORTIERI *è Societate* JESU
JAMBI.

VT illa prima ter beata sæcula Pater Satorque Temporum

Tet

Ter invidentia, ter dolenda, posteris
Sinu profudit ubere.
Diesque finxit & refinxit aureos
Sereniore lamina;
Brevi refugit, aureique germinis
Suave messuit decus.
Et inde mixta mortis ære livido,
Et obvo luta ferreo
Aheneoque plumbeoque vulnere,
Jêre retro sæcula
Subinde læsa viliore surculo
Repullulare semina,
Solum rebelle sent iceta prodere,
Lucem maligna sidera,
Venena gramen, inquinata turbidũ
Paludis unda poculum.
Ferasque silva naufragosq; navitas
Maris procella grandinis
Flagella ventus imbriumq; lacrymæ
Quotidiana funera.
It annus alter altero nocentius
In omne degener nefas;
Et aura mentis aurea propagine
Imago prima Numinis
Homo fit umbra, fit propago plũbea
Suoque nequior luto.
At omnis illa tam beata faustitas

Polo

Polo recepta creditur:
Soloque pulsa spem fovere cœlicam
Lutique dulce tædium;
Vel in canora commigrasse culmina
Bivernici sacrarii;
Ibi crepante Pegasi sub ungula,
Meri fluenta Nectaris
Parens Apollo temperare Vatibus,
Diesque semperaureos.
Et obstinata non perire sæcula
Lyra laborat aureâ
Ubi novena cum Parente Castalis
Inane murmur increpans
Ab amne pendet, & liquoris ebria
Suave concinit melos;
Clientiumque labra fonte proluens
Poëticque spiritus
Furore complet aureumq; faucibus
Dat imbibisse sæculum
paterna laurus ab loquace barbito
Perenne personat nemus,
Amœna fata, pura, læta grandius
Tonante præloquens comâ.
Sed hæc fuêre namque sicut aureum
Maligniore laminâ
Adulterantis æra prima germinis
Fremit perire seculum;
Jugum

Jugum bicorne, flos & umbra Daph, nidis,
Et omne Phocidos nemus,
Et ipse Phœbus, & novena numi
Et Hippocrena Pegasi
Peraruêre. vix steiête sæculo
Horatiana tempora;
Sub hæc virebat, inclytoque promicans
Poësis alma vertice
Decus perenne germinabat, integros
Apollinis vicario
Lyræ tenente spiritus Horatio.
Sed hoc repente condito,
Suisque subter abdito rosarijs;
Sub occidente laurea,
Sepulchra vatis implicare carduos,
Rubeta pullulascere,
Jacere nomen, interire gloriam
Biculminis palatij,
Et inter arma barbarumque militem
Situ pigro senescere,
Fidem rigere, lacrymare pectinem,
Chelyn silere cerneres.
Jêre lustra, ferreique temporis

Lêre multa sæcula.
Poëta nullus, aut *Poëta* barbarus,
Quid inter ista ganniat?
At unus, alter, aut subinde tertius
Horatiana barbita
Paratragœdiante strinxerit manu,
Cavo fragore turgidus,
Inane nomen ad lyram? quid obstre-
pat;
Et hoc per astra circulo
Trecentiesque milliesque volvitur
Revolviturque Cynthius;
Suprema donec & polita vidimus,
Et erudita tempora;
Quibus redisse Pegaso suus vigor.
Suusque fontibus liquor,
Sororibusque ter tribus suus decor,
Suusque laureæ color,
Suusque mille mille Vatibus calor,
Perennitasque credita;
Et eliquante jam stupore plumbeo
Nihil morante ferrei
Furore Martis, æneoque verbere,
Dies notantur aurei,
Per arma regnat, horridosque tur-
bines
Salus amæna temperat;
Per

Per arma Belga, Batavus per impetus
Amica ducit otia;
Per arma Scaldis, aggerésque perfidos,
Mosæque vapulans latus;
Per arma Rhenus, heu! per arma decolor
Novis probrosa cladibus;
Cruentus Ister, impiumque sanguine
Mosella verticem trahens,
Cruore mixta, tabidisque fluctibus
Fluenta Pegasi vehunt,
Et enthea ta mollius poetico
Rigant calore pectora.
Per arma Gallus, & per arma Celtiber,
Per arma vivit Italus,
Et ingruentis hostici sub ictibus
Canit vel ipsa prælia.
Et est Maronis, est olens Horatii:
Habet Catullus affeclas;
Et erudita, casta blanda, vivida,
Cedroque digna carmina,
Apollinisque non pudenda barbito,
Eburneoque pectini,
Et aureo super futura sæcula

In omne sæculum ferunt.
Sed hæc nequisse, pro decore pri-
stino
Vetusta pugnat æquitas.
Minore semper & minore dividens
Fluenta prima rivulo.
Novusque nemo sic Poëta natus est,
Ut illa prisca numina,
*Horatij*que Principem lyram pari
Secutus expleat lyrâ;
Sed impos artis, & canore dissonus
Stylo vacillet impari.
Quod unus ille (stringe livor impe-
tum,
Fremente dente ringere)
Quod unus ille (vivat æviternitas;
Jo parate lauream,
Parate serta, myrteaque textile
Ligate lilium coma)
Quod ille SARBIEVIUS unus uni-
cus
Libro peregit unico.
Hic omne quidquid est Poëta vel
fuit,
Metro volante transilit;
Horatioque, Pindaroque par (pro-
cul
Metu

Metu cadentis Icari)
Per ora currit, & per astra volvitur,
Supervolatque sidera;
Polonus ille certus aridam novo
Replere fonte Castalin;
Et obsoleta nobilis Bimontij
Refabricare culmina;
Polonus ille per Borea frigora
Acinacesque Thracicos,
Beata Veris atque Pacis otia
Perenne Vatibus novans
Per efferata Martis ære sæcula
Dies reducit aureos.

SIDRONII HOSCHII *è Societate* JESU *ad* MATH. CASIM. SARBIEVIUM
ELEGIA.

ROmanæ fidicen citharæ, qui sidera prepes
Visis, & ignavam FLACCE relinquis humum:
Pace tua, quamvis nec certius alta Cleanthis,
Nec fuerit Samij lingua locuta senis

Semita Dircæi non est tamen invia cygni.
Ivit & hanc pennis repperit alter olor.
Nec minus est auræ, quâ se levat æmulus ales.
Nec spatio nubes inferiore secat.
Parabit, & forsan cursum sublimiùs urget;
Et quò non potuit PINDARUS, ille volat.
Nec malè ceratis ad sidera nititur alis,
Nec dabit æquoreis flebile nomen aquis,
Æthereas animas testor, Zephyrosque Notosque,
Et quæcumque sacros detulit aura modos:
Si tua, SARBIEVI, spectasset carmina (quale
Non fieri meritò posse putavit opus)
Pindaricas laudes pressisset HORATIUS, & tu
Materies illi, primaque curâ fores.

Felix

Filix, credibili major quem concitat ardor;
Judicium superas Vatis & Orbis idem,
Non abit in pejus semper vitiosio ætas.
Nec quamvis semel est ferrea, semper erit.
Se fugit hæc certè, priscumque recurrit in aurum.
Illa est carminibus gloria parta tuis
Hæc ego vos, Musæ, vestroque in monte virentes
Jam pridem lauros edidicisse reor.
Hæc ubi cantantur, nec saxa, nec æquora surda,
Nec sunt indomitæ turba timenda feræ.
Vos eritis testes Getico sub sidere cautes.
Quique Lycaonio Ponte sub axe jaces.
At neque sola videt properare POLONIA rupes,
Mirantesve tenet VISTULA solus aquas:

Et Rhodope, & scopulis veniunt plaudentibus Alpes,
Nullaque non montes gens videt ire suos
Hæc Rhodanumque Padumque tenent, & carmina Rhenum
Oblitos notas, ut prius, ire vias.
Hæsit sæpe Tagus, fulvaque reclinis in urna
Dixit: Eunt auro purius illa meo.
Sæpe aliquis nulla vates hęc legit in umbra
Et circum viridis protinus umbra stetit
Cui licet, hæc gelida nemorum securus in umbra;
BELGA sed heu! lituos inter & arma sonat
Si sic in patrijs cantasset montibus Orpheus,
Cum silvis melius saxa secuta forent.
Promptius Aoniam lapis ascendisset in arcem,
Evectus numeris, magne Poëta, tuis. (tasset
O quanto Delphin pernicius ille na-
tet

Per mare, tam blandæ raptus amore lyræ!
Hæc animum certè mihi sic demulcet ut illum
Auferat, & memorem non sinat esse sui.
Sæpè fui, ceu Vaticinans, aliena locutus,
Et fuit abrepti carmen in ore tuũ.
Sæpe locuturus diuturna silentia feci,
Aut tenuit medios lingua repente sonos.
Mens abit, & subito tacitum mirantur amici;
Me rapiunt numeri, cygne canore tui.
Sive jubes in Treïicium capere arma tyrannum,
Pænè minax digitis sumitur hasta meis.
Sive super nubes sublimis & æthera tendis,
Sollicitat nostros protinus aura pedes.
Sive per ausonios spatiaris lauriger hortos,

Me Zephyri & Floræ regna ſubire
puto·
Seu mœrente canis teſtudine flebile carmen.
Palleo , nec fletu lumina noſtra
carent.
Seu triſtes hilari ſolaris pectine curas,
Defluit ex animo cura dolorque
meo
Sive pios caſtæ ſuſpiras mentis amores,
Urimur , ardentes ſunt tua verba
faces
Denique me formas ſubitò convertit in omnes
Qualiſcumque operis pagina lecta tui,
Hoc eſt & volucres cantu,fluvioſque
morari
Hoc eſt aeriâ ducere ſaxa viâ.
Hoc eſt fulmineas auferre leonibus
iras.
Hoc agnis rabidos conciliare lupos.
Pegaſides Divæ, veſtrodate debita
Vati Quæ

Quæ possint Clariu m serta decere
Deum,
Quid precor? exiles lauro redimite
poetas:
Vos mihi, si merui, nectite serta
Deæ
Nam tua SARBIEVI, cùm silvæ ple-
ctraseq; ...otur,
Ad crines properat laurea sponte
tuos

NICOLAI KMICII è Societate
JESU
DITHYRAMBUS

NAm me quis melior corripiat
calor?
Jam tollor Ales trans liquidum æ-
thera,
Canisque præter nubibus hispidas
Sublimis oras, irretorto
Splendidè pernix oculo revolvi
Immodicum gyrabilis orbis
Crystallum adspicio; nec piget im-
petus
Ardor in celsas vehit usque sedes,
Abjun-

Abjungitque animum corporeæ mora
Molis & pennas timidas resolvi
Insolita subter levat aura,
Ut volvi placidi sedulus ætheris
Tranquillas vigilum Currus in ignibus
Siderum rotas agit!
Audimus? an nos ludit amantium
Ignium cantus? solidos ad orbes
Nam repercusso recinit jocosa
Rursus imago.
Audimus, resonant carmina non prius
Accepta æthereis choris.
At quo perpetuis aurea sedibus
Sidera migrant! nec labor ultro
Sequitur rapidum temo *Booten*,
Jamque & Virgo vehit vecta curulibus
Quæ niveis flavam digitis exertat aristam,
Ubc is neque impotens
Nec parca glebæ, aut dulce nitentium
Florum, quos Siculis fœta Favonijs
Hyblæ jugera nutriunt.

Illam

Illam melli legat cælibe murmure
Adstipant animæ , & suavibus atto, nant
Circum susurris . & loquace
URBANUM repetunt voce , per aureos
Atlantis orbes, atque volumina
Machinæ decemplicis.
En Herculei stella leonis
Superbiore concutit flammas juba
Magnumque spirat Sarmatici decus
PRINCIPIS & profugam repulsi
Cynthiam Thracis viduasque cæsi
Concani amissis pharetras sagittis
Quis ille torvas fronte jacit minas
Semifer , & veterem servat sub pectore Achillem,
Altaque quondam quos monitus dedit
Secum revolvit mente ; per improbum
Ut mundum armigeram circumagat ratem
Immunis, & fati dolosas
Effugiat sine lite Syrtes.
At vos minorum lumina gentium
Plebesque haud humilis beati

In a

Imperii, ardentes revocate densa-
rum
Undas stellarum: venit ecce
Mavortis ignis, cujus ahenea
Fumant ingenuis arma vaporibus,
Et pulchra belli vivit in ignea
Tempestas facie, ut jam capulo ma-
nus
Respirat , pronasque ad Carmina
porrigit aures,
Turbidium lætatus, ut obsoletos
Rubiginosis sordibus ocii
Dardanos enses revocari in ortus
Audit avitos.
Quis mirante Polo, quot prope-
rent faces,
Pulchrosque stellarum tumultus,
Dum trepidant, numero reponat?
Sequamur populos agglomerantiū
Ignium, non hæc sine destinatis
Gaudiis fiunt, trahit & sequestras
Latente motu lampades voluptas.
Sæpè dum pectus taciti fatigant
Cupidines, & conscii calores,
Prodidit murex inopinus oris,
Non solus orbes Aligeri impetus
Urget, cadentis sive oblitus super,
Seu

Seu prima ad cunabula Solis:
Ast inclusus Amor sæpè decempli,
cem
Intus agit molem circùm versatque
sequacem
Eamus, astrorum alipedes choros,
Utcumque labuntur, secuti.
Ut mihi percussis salierunt pectora
fibris!
Quis hic canoro barbito moratur
Detinetque sidera?
Agnosco voces nosco sonantium
SARBIEVII errores digitorum,
Pectinis & laudabile murmur,
Ut prona astrigeræ domus
Plebs aure arripiūt sonos?
Et nixa avidis sidera flammis
Consumunt totas cantantis in ore
medullas!
Ut cervice sinistrâ
Acclinis melior Threïcii alite
Carminis, æthereos lyræ
Committit ignes, seu quibus Arbiter
Terræque Cælique ictus amabili
Longum laborat in Charybdi:
Sive ut Virgineus Amor
Sūmâ parte animos nectaris imbuat,
Non

Non erubescendasque flammas
Castis versat in ossibus.
O vatem nimium *DEO!*
O dulces strepitus, ô bene Cælitum
Gaudia digne Olor occupare!
Tibi seu citatus inter
Languescit Zephyrus flexanimas fi-
des, *
Seu bellicoso fortior æthere
Immugit sonus, aut clangit in auri-
bus
Heroum, quoties aut adamantinum
Mavortem memoras, aut resides no-
vorum
In orsa bellorum resorbes;
Respondent tacitis sidera nutibus,
Incensoque magis vota cupidine
Sese in carmina porrigunt.
En APES circum tibi BARBERI-
NÆ
Tempora alludunt; tibi nectar omn-
Abditum Cælo properant: sed illi
Dulcius ore tuo lucrantur,
Tenduntque cellas ut sitientibus
Mella sæculis nova,
Queis & æternæ ambrosiæ Deorum
Et quæ minister Phryx puer æthere
Misce-

Miscet capaci blandus amystide,
Deterioris
Damnata notæ Massica cedunt,
Judice mundo.
Hæc celso quoties cardine defluæ,
Innuptæ volucres nota Palatia
URBANI repetent, ut solitis suum
Pontificem relevent susurris:
Latè dispositis ordinibus, super
Aut mixtam nebulis comam
Cupressum, aut vitreo margine fontium.
Per myrtos, per & aureas
Rosas & castas liliumque densum,
URBANO referent tuæ
Quem citharæ addidicêre cantum
Hic ille, sudo dum fremit aëre
Mellita pubes, & repetit tuæ
Nectar Thaliæ! non Caleno
Sobrius accipitur Lyæò
Gratiùs nullis ita fervet uvis
Candida Naxos alumna Bacchi.
Quas BARBERINUS duceret uvido
Nectare SARBIVII prius.
Cedunt Eois intonatæ fluctibus
Conchyliorum deliciæ breves;
Cedunt & Afris quas alit in jugis

Benigna tellus alites,
Mulisque stultæ damna pecuniæ,
Et statuis fatuo pretiosus auro,
Quoties mensis accinet illis
Sarmata cycnus.
Audimus? (attæ cedite lividi
Cocyti nebulæ, quas Notus invidiæ
Halante Ditis de palude
Eductas, avidis obstruit auribus.)
Audimus? ut iam pectine concita
Illa terrarum Superûmque custos
MAJESTAS, solio Vatem dignatur ab alto:
Subsequi nostras, ait, ô Poeta
Non piget chordas, facilisqueCynthi
Suffecisse DEO, fers medius gradum
Nostrique, Apollinisque
Servabis ergo tu benè mutuis
Fidum pectus amoribus
Pontificisque & Vatis amicus
Æterna teges tempora lauro,
Vix ominato vox ea murmure
Vulgata totis diditur Italis,
Qua tauriformis Rhenus & Albula,
Quà ferus undas Bætis in æquora
Ibera volvit, nec paterno
VI-

VISTULÆ cessat geminare nomen
Fama Poetæ.
Continuó ingentes animæ, decora
alta, vel Tiaræ
Vel sceptra parvo quos populo eximunt,
Venam benigni protinus ingenI,
Sive ille certis verba legibus liget,
Seu velit aureæ
Liberas linguæ reserare ripas.
Attonito stupuêre sensu.
O Vates, placidos fortiter occupa
Portus, ô quid agis? jam nova puberis.
Vulgi fluctuat unda:
Tu mentis ultra culmen & ingenI
Evectus, expertusque, ratis
Auditum enarrabis ACUMEN.
Clamatur! lauiæ plausibus assonant
Plaudit totis Roma Lyceis
O quos tunc tibi TARQUINI
Sensus de tacitis ossibus eduxit anhelitu,
O quos ODDO tibi?
Quos tibi PETRUCCI, quos GODEFRIDE tibi? Orphea,
Aut quisquis Lethicum pronus in

Et minorum facilis, dives & Ingenii?
Utcumque pubes Romula nobiles
Ardet per artes, SARBIEVIUM so-
nat,
Et sibi sæcula retrò,
Quæcumque magnis vatibus tume-
bant
Seu sale lætas spargere mentes,
Seu Lesboa Jubet tendere barbita, &
Voce ciere viros, & pulchris funera
in armis
Dicere, in uno Dardana pubes
SARBIEVIO revocata gaudet.
Quis me tunc Italo sub Jove pone-
ret?
Ut magnos fremitus inter, & auspi-
ces
Clamores, aliquis tuus
Monstrarem pariter manu,
Quo Duce fontes petii Cyrrhæ,
Et præcipitis juga Parnassi,
Longè antecedentem secutus,
Daphnides lauri, quibus impedi-
tus
Aurea Vates tempora tollit;
Thespii montes, & amica Musis,
Unda Pimplæ, volucris Bellerophō-
tis Ungu-

Ungulâ excussi latices volante,
Quorum non expalluit haustus
SARBIEVIUS faciles colono
Favete vestro; quosque velit jugis
Sistere Pieriis, pronos submittete colles,
Ite florentes animæque magnæ
Passibus, lætis, Juvenes patentem
Irrumpite audaces Heliconis arcem,
Doctarumq; hederas præmia frontium
Vittasque lauri avellite postibus,
Assurgente choro Dearum.
Nunc tempus arcana Aonidum pede
Lustrare regna, atque irrevocabilem
Ætatis occasum, & facilem emori
Vitam, pieridum sistere munere,
Et longum diffundere in ævum
Magni nominis Ortum.
At nos lentæ animæ, dum super ardua
Mentis pennigeræ vos rapit impetus,
Et tantas Aquilæ subitis alas
Dantis se in spatia ætheris
Et liquidum per inane Cæli?
Seu molles Elegos littora ad hospita
Fingemus patrij fortè Borysthenis,

Arguto Iberam seu sale Bilbilim
Provocabimus rudes
Aut, si quando calor fortior incidet
Simplici chordas quatiemus œstro
Vobis dulcia pectora,
Seu manè Phœbus surget ab æquore
Seu sera lassum Doris in humido
Componet ostro, ritê vocabimus
In vota cælum, ne benê præpetem
Abrumpat mora cursum:
Ne Ductor Ales vester in avias
Sublatus Auras, non sine conscio
Agmine, vel vitijs iniqui
Laboret astri, vel supino
Aere deiiciat caducas
Lentior alas!

GUILIELMI BOLMANNI
è Societate JESU *ad* MATH.
CASIM. SARBIEVIUM
sacri adversus Turcas belli hortatorem.

AUdiimus? quænam illa alto generosa canôre
Aut Martis longè sonuit chelys, aut Tuba Phœbi?
audiimus

Audiimus? neque adhuc conspirat Gallia Ibero
Odrysias lacerare acies, atque impia Thracum
Agmina, & infandas ferro rescindere lunas?
Non arma arripiunt? non telorum ærea campis
Bistoniis latè riguit seges? at mihi dudum
Byzanti circum turreis, & mœnia Budæ
Circum canarum grando horrida ferratarum,
Et clamosa gemant tormenta, tonantiaque æra
Cur non Austriadumque aquilas, Villosque Philipporum.
Auratos, Superi! mistimque micantia cerno
Lilia? me miserum! cur non Rhenoque Tagoque
Et Rhodano vecti unanimes ventosa per alta,
Ostia Bistonii cœnosa irrumpimus Hebri, bus amnem,
Inque caput fractis curvatum cornibus

Trans Æmumque Istrumque Boristheneasque procellas,
Sarmaticas ultra ferimus pia signa paludes?
O decus antiquum Byzanti! ô moenia; & ô tu?
Arx alta, Eoas latè regina per urbeis
Infelix, quæ te crudeli compede vinctam
Eripere, atque Italæ rursum componere Romæ
Fortunata dies poterit? quæ dextra levare
Servitio? Vosque ô Solymæ, Jordaniaque arva!
Vos sacri colles, silvæque, habitataque Divis
Moenia, divino tellus dignata cruore!
Sed si tanta piget momenta inquirere rerum;
Debemusne etiam fœdæ ludibria genti?
Pro pudor! opprobrium telluris, & impia magni
Proluvies Orbis, Cælique & Numinis ira
Dici-

Dicimur, obſcœnique canes, damnataque turba.
Ipſe ego per Scythicas acies, CASIMIRE, per arma,
Ipſe per obſtanteis arcus, per ſæva Gelonûm
Spicula, per latos enſeis, per ſcuta, viroſque,
Vividus, & pulchro leti inflammatus amore,
Parte aliquâ ante alios, queîs aſpera prælia curæ,
Devicti Ditis tendens inſigne cruentum
(Dextrâ inſigne, hoſtem lævâ mortemque laceſſens)
Par cuneo irrumpam, par Pellææque phalangi,
Flammivomæ balliſtæ, & fulminis acrior igne.
Eveniat! tantùm cælo mihi ſpiritus almo
Suppeditet, nec Muſa mihi SARBIEVIA deſit
Injectura faces animis, & nobile robur. Æmus, Hebruſque
Non mihi, ſi circum, quidquid videt

Perluit atque Hypanis, Strymonque & inhospita Nessi
Flumina Sithonias tendant inferre Sarissas;
(Quamvis torva micent oculi, fronsque ærea; quamvis
Ora super duplici facies stet ferrea barba,
Setarumque alæ ingentes, rictusque jubati.
Non si barbarico cælum fremat omne tumultu,
Nec mihi si clamor terras & verberet astra)
Ora genásve timor notet, aut præcordia tentet.
Martius intereà cælo calor influat ossa,
Ingentesque in bella animos SARBIEVIUS addat,
Et pavidum incuset Pontum, & Neptunia segni œstu;
Æquora servitiū minùs indignarier
Quod vinctæ Cyclades, quod mœret Achaica Thetys;
Æthiopumque domos nigras, quæque oppida Ganges

Præ-

Præfluit & cunctis captivum Bospo-
ron undis;
Atque alia, Amosidæ, Solymæoque
æmula Regi:
Tantum ardet, tantamque animo
vim spirat ab alto.
Tu ne pone manu citharam, CASI,
MIRE nec ulla
Cura vetet major grandeis convelle-
re nervos,
Et sacra in diros accendere prælia
Thracas.

JACOBI VVALLII *è Societate* JESU *Ode ad Lyram* SARBIEVIANAM, *sæpius* EUROPÆOS PRINCIPES *ad recuperandum* ORIENTIS IMPERIUM *animantem*

QUæ Martiales barbitos incitat
In arma turmas? quos strepitus
canit,
Bellique caussas? quas coire
Principum amicitias, & enses
Pingues amico sanguine barbara
In terga verti justiùs imperat.

An

An rursus *Alcæi* minaces
Classica personuêre Musæ?
Sceptrique, & iræ Pittacus impotens
Urbem insolenti servitio premit,
Sævumque detrectat superbi
Ferre jugum Mitylena regni?
Fallorne? tristi Luna Othomanidum
Pallescit umbrâ: cornua contrahit:
Plenumque desperavit orbem,
Omne Jubar minuente Vate,
Sic nocti lucis pallida cornibus
Phœbe laborat ter, Magicis sacris,
Spargente succos, terque Marsas
Canidiâ recinente voces.
Præsagus horror, quem Lyra Thracio
Incussit astro, sanguineas aquas
Pro rore sub noctem coêgit
Æmoniis fluitare cultis.
Tantisne credet posteritas minis
Natos in usum lætitiæ modos
Fervere, ut augusti malignâ
Regum apices violentur umbrâ?
Ite, ite, fortes, quò citharæ vocat
SARBIEVIANÆ clangor amabilis:
Ite, & triumphatis Idumes
Ad numeros volitare campis.
Non

Non molle quiddam, non quod Jonicis
Aptum choreis, auribus accinunt:
Docent in adversas phalangas
Ferre pedem benè temperatum.
Ordo, Gradivi nervus, aheneas
Stringit catervas. *Ite* canentibus
Plectris, Quirites: ordinatos
Fila regent numerosa gressus.
Lycurgus olim sic Lacedæmone
Pugnæ imminentis signa dedit ly *ã*:
Et miles observans modorum
Ibat ovans placidoque veros
Mortis timores carmine temperans,
Promptus ruebat pro patriis focis
Per tela, confusasque strages,
Per cineres, per acuta belli.
Ite, ite: sancto pulvere sordidos
Mavors coronis vestiet: hactenus
*Nili*que Jordanisque ripæ
*Pal*miferis virûere silvis,
Vestrosque poscunt cædua vertices
Palmeta. Quin & barbita mun re
Vestros adornabunt labores
Nobilibus potiore sertis.
*A*ccendit omnes Martia buccina
Cantu:

Cantu: sed eheu! non nisi funera,
Vocesque supremas cadentûm
Docta sono tenuare rauco.
At illa quæ vos increpuit, lyra
Benè ominato signa receptui
Datura, vulgabit decorè
Vulnus hians, obitasq; mortes.
Non solus olim lusit Olympica
Digno palæstra carmine Pindarus:
Est, qui Palæstinis subactis
Sacra pari canat arma laude.
Nec sola Dirce vidit Hymettiis
Thebana tingi labra liquoribus:
Apum Quirinarum labores
Obstupuit Tiberinus amnis.
Et hospitalem Vistula nectare
Madere ripam quod sibi Romula
Stipavit URBANUS Tiara
Mellifluos glomerante rores,
O magne Vates, ô Heliconidum
Mystes sororum, quem Deus incola
Musæque, securum pericli.
Pindaricos docuêre nisus;
Pars quanta laudũ mella liquentib'
Stillasse labris? pectoris alveo
Dives refundis mellis agmen.
Nectareaque ruens procella
Sonora

Sonora vincis flumina, quæ Notus
Spumansque Nereus auxiliaribus
Dum juvit undis, versa secum
Tecta trahunt, pecudesq; sorbent.
Talis superbos colligis impetus,
Altosque ripæ diruis obices,
Effrænis & fœdam Gelonis
Perniciem meditatus arvis.
I, perge, grandimellifluos lyra
Devolve fluctus Mox ubi publicas
Implêris aures, Martis ardor
Crescet equis, equitumque turmis.
O quanta servo restitues gregi
Emenda totis pilea sarcinis!
Quot victor innectes Latinas
Argolico populo catenas!
Jo, ter Jo! Si quid Apollinis
Divina quercus fatidicum sonat,
Verosque præsagit triumphos
Vaticinis lyra tacta Musis.
Dicentur olim Sarmaticæ fides
Vicisse mistas cum lituis tubas:
Credetur excantata Thracum
Luna tuo trepidasse plectro.

GUILIEL-

GUILIELMI HESII *à Societate* JESU *ad* MATH. CASIM. SARBIEVII *victricem Musam*

EMBLEMA.

Philomela inter lyræ fides mortua ANIMATA CANENTEM EXANIMAT.

CUm teneri Philomela comes placidissima veris
 Dulcibus auroram sisteret illecebris;
Et modo lenta trahens veluti suspiria fleret,
 Sorberet fractas garrula mox lacrymas;
Fortè sub herbosâ recubans testudine Vates
 Dicitur innocuas increpuisse fides.
Audiit has vicina canens Philomela canentes.
 Cœpit & hic primum displicuisse sibi.

Ut tamen auderet, cantu perſtabat inani
Cominus argutam ſollicitare lyram
Jamque ſuſurrantum ſonitus imitatur aquarum,
Mox velut ærata provocat arma tubâ:
Deinde ſepulchrales ſingultit Præfica leſſos,
Carmine conciſas adnumerante preces.
Donec languida ſenſim & mortua ſuſpirando
Terruit attonitam lapſa repentè lyram,
Namque fides inter jucunda pericula quærens,
Concidit, & viſa eſt dicere, Cedo lyræ.
Hactenus hæc fuerit, non eſt modò fabula; poſtquam
Huc CASIMIRE tuos detulit aura modos.
Detulit, & toto ſiluerunt carmina Pindo,
Mœſtum neſcio quid viſa ſubinde queri.

Non equidem invideo: nec si philomela superſit
 Emeritæ cupiā bella movere lyræ,
Et tamen hic aliquid tenui protrudimus aurâ
 Et tamen audebo dicere si qua via est,
Si quis in hoc Phœbi tenuatur ſpiritus ore,
 Si qua vel extremis vox agit in labiis.
Fundimus hîc; ſi fortè lyrâ moriamur in iſta,
 Dulce mihi fuerit te modulante mori.

Eiuſdem in MATH CASIM. SARBIEVII *Lyram novos in cantus ab* URBANI VIII *Pont Max gentilitiis Apibus animatam.*

EMBLEMA.

In tenſis Lyræ fidibus tres Apes
APES VITAM DANT ANIMOSQ.
LYRÆ.

DAulias Aonium moriens ſortita ſepulchrum.

LI-

Liquerat in tensa corpus inane lyra:
Mellifer en geminis exercitus advolat alis;
Terra sed ante omnes accelerabat Apis.
Si benè perspexi, majoraque murmura sensi,
Rustica non fuit hæc turba, forensis erat:
Nata sub URBANO fuit hæc feliciter orbe,
Et tamen externam comis amare lyram.
Vix benè concussis volucrum trepidaverat alis,
Et tenui impulsu moverat aura fides,
Jamque per incertos strepero cum murmure nervos
Ad numerum positis ibat Apis pedibus;
Ocyùs insonuê e fides, vocemque dedêre,
modos,
Carminaque ad lyricos accinuêre
es nova per Musas; & nunquam cognita dixi:

 Phœbeum

Phœbeum, dixi, numen habetis
apes?
Vosque lyræ graciles, vos fila tener-
rima nervi
Vivitis, & vivam cogitis esse fi-
dem?
State micate fides, apibusque sonate
secundis,
Exsuperate meos, secula parva,
dies,
Altera promerito donec Lyra cre-
dita cælo
Obscurum terris non sinat esse Po-
LUM.

JACOBI LIBENS è *Societate* JESU
Parnassus biceps Poetis binis HORA-
TIO *&* SARBIEVIO.

FOrte levem viridi captabam cespi-
te somnum,
Quem facilem ventus lenis & umbra
dabant;
Cum mihi Apollineis visus consiste-
re campis,
Hic ubi bina sacris fons juga lambit
aquis,

Culmine

Culmine sublimis cantabat HORATIUS uno,
Colle nec opposito qui resideret erat.
O ego! Calliope votum sed inutile fisit:
Est meritis sedes celsior illa tuis
Serpe humilis, tenuesque ciegos in. glorius imo
Pangere turbam inter sub pede montis ama.
Ille meus [læto respectans signat ocello
Lauricomum serto luxuriante caput;
Ibat ovans celso, quisquis fuit ille, cothurno,
Jamque Venusino multa tin endus erat:]
Ille meus superis Vates caput inferet astris;
Deque duobus apex qui vacat, hujus apex. parabat
Dixit. At ille celer superato colle
Dulce locuturas sollicitare fides.
Et jam plectra movens vocat in certamen Honoris.

Fila Venusinæ non superāda Lyræ.
Audieras; numeros neque spernere visus, HORATI,
Nobiliore animas æmula plectra sono.
Sic mediis certans philomela reciproca silvis
Ardet inexhaustum deproperare melos
Laudis amor stimulabat, & artis cõscia virtus,
Quæque aderat pressis turba novena labris.
Arbiter ipse animos Phœbus tacito ore ministrans
Alternū purâ combibit arte melo
Hic tonat Actiacos numero majore triumphos:
Ille per audacis signa BOHEMA Ducis,
Per FERNANDEAS acies, Aquilasque perennes
AUTSRIADUM, numero bellisonante volat.
Alter & alter agros, silvas canit alter & alter:
modis,
Hic citò mutatis blandus, & ille,
Arte

Arte pari teneros canit alter & alter
amores;
Arte pares ambo , non & amore
pares.
Flamma ducillantes animos vorat æ-
mula; neuter,
Quo dici possit nomine Victor.
habet.
Donec colle pari geminos, in hono-
re locavit
Pro paribus meritis Phœbus utrũ-
que pari
Quàm benè divisi geminata cacumi-
na montis!
Signarunt Vates scilicet illa duos.
Sic erat in fatis , annos quandoque
daturos
Par Vatum paribus nobile verti-
cibus,
Olim hoc fatidicus prẹviderat augur
Apollo,
Hinc gemino montem duxit in a-
stra jugo.

FINIS.

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

EGo GODEFRIDUS OTTERSTEDT *Societatis* JESU *per Provinciam Rheni Inferioris Præpositus Provincialis. Facultatem do* JODOCO KALCOVEN *Bibliopolæ Coloniensi ut* R. P. MATHIÆ CASIMIRI SARBIEVII *Societatis nostræ, Lyricorum libros* IV. *& Epodon atq; Epigrammatum imprimere ac libere divendere possit. In cujus rei fidem hoc ei testimonium manu mea subscriptum & sigillo munitū dare volui. Coloniæ Agrippinæ die* 25 *Februarij* M. DC. XLVIII.

GODEFRIDUS OTTERSTEDT *mpp.*

L. S.

INDEX LOCORVM
Communium. L. librum. o. oden. ſt. ſtropham. D. diſtichon. l.ep. librum Epodon notat.

A

C.

Ira

Te-

N.

O.

P.

R,Romæ

R.

S,

ERRATA

PAg,3lin,2,dele unum I,lin,14,leg,
præter,p,6,l,2,lege Nepl⁹ p,7,l,4
non in 21,cœlo!p,10,l,5,auara p,14
l,25 Italum,p,15,l Antiochi, p,18,
l,,Supervolat,l,9 fallimur l,10, ha-
bet,l, Anpeccant,l,16, persequi-
tur,l,24,Saxo,l,26,nescit, p,19, l,6,
frœna l,4, ê barbita,l,17, auditis,
l,2,u benique, p,2 ,l,21, prœpes
l,22 per liquidum,P,22,l,4 dedituire,
l,10 Neter,l,18 Pieriæ,l,20,cecidére,
l,21 fluentis,l,22,tympana,l,4 cũ
lituis l,27 qua, p,26,l,5, Lithuaniæ
p,27 l,18,flene,l,7,pavor & metus,
p,3 ,l 6,emoliuntur,l,15, & tyros,
p 31,l,3,lupina p,4,l,2 ,fidunt,
l,4 domando,p,35,l,2 merito l,6
Polonia p 3 l,l,19 equitum & fre-
mentum, d,39,l, , vitri, p,43,l,5,
jurata l, ,a bis,l,23,gaudeat. p,46,
l, ultima,mugiunt, p,47,l,16,Ite.